

-I-

C s ő k e Sándor

SUMÉR-MAGYAR

összehasonlító nyelvtan

Eberstein, Ausztria.

1972.

Készült: Casa TAU - Cordoba 2033 - Buenos Aires,
ARGENTINA.

Dr Bobula Idának

tisztelettel felajánlom...

..."A meglátott új magyar igazság útjában
hatalmas érdekszövetségek
egész összefüggő hegylánca áll -
ezzel megküzdeni, olyan szegényen,
elhagyatottan,
eszközök nélkül és olyan kedvezőtlen
körülmények között, amilyenek az enyéme,
szinte lehetetlen vállalkozás.
Olyan,
mint tutajon nekivágni az óceánnak,
sőt emberi számítás szerint
még annál is reménytelenebb.
Számot vetettem azzal,
hogy ha feltámasztom a sumér-magyar rokonság
elméletét,
megsértve a minden sumér nyelvhasználással
szemben kimondott tabut,
kihívom a világ legtöbb hivatalos
szaktekintélyének haragos ellenkezését.
Ehhez csatlakozni fog minden
magyar csontfej és vaskalap,
mindenki,
aki lusta gondolkozni és merev ahhoz,
hogy revideáljon"...

Dr Bobula I.

"A sumér-magyar rokonság kérdése"
Buenos-Aires.1961.

Tartalomjegyzék.

Előszó	1
<u>Első rész: Hangtan</u>	10
Bevezetés	10
Összehasonlító sumér-magyar fonetika	11
A sumér nyelv mássalhangzó rendszere	15
1. A mássalhangzók fonetikája	16
2. Az alapvokálisok fonetikája	39
A magánhangzóilleszkedés	42
A sumér-magyar konsonantizmus	43
A szókezdő mássalhangzók	43
A szóbelső és -végi mássalhangzók	54
Sumér-magyar vokalizmus	61
A szóeleji mássalhangzók lekopása	65
A "- "- vokalizálódása	67
A szóvégi mássalhangzók vokalizálódása	67
A sumér b : g hangviszony	68
A h-protézis	69
A v-protézis	69
A j-protézis	70
Hangzókiesés	70
Sumér kölcsönszavak az akkád nyelvben	71
<u>Második rész: Alaktan</u>	74
Figyelmeztetések	74
Sumér-magyar szótövek	75
A főnév	78
Főnévközpontúság a sumérban	78
A névmű	87
A mellévmű	87
A sumér magyar névszóragozás rendszere	89
A nominatívum	89
A genitívum	91
A datívum	95
A lokatívum	96

A lokatív-terminativusz	97
A terminativusz	98
Az ablativusz-insztrumentális	100
A komitativusz	102
A vokativusz	103
Az akkuzativusz	103
A melléknév	104
A melléknév fokozása	106
A személynévmások	107
A birtokos személyragok	109
A mutatónévmás	112
A kérdőnévmás	113
A számnév	113
A számnév disztributív eleme	115
A "- multiplikatív eleme	115
A sorszámnév képzése	116
I. Az eltérések	116
a/. A többesjel	116
b/. A tárgyrag	117
c/. A komitativusz	118
d/. A terminativusz	118
e/. A lokatív-terminativusz	119
f/. Az illativusz	119
g/. Az inessivusz	119
h/. Eltérések a genitivuszi szerkezetben	120
A sumér-magyar igerendszer	122
Az igeképző elemek	122
Az igenévi melléknév	127
Az igenévi főnév	130
Az igekötők	133
1. A sumér al- praefixum	133
2. A sumér ba- és bi- előragok	133
3. A sumér ba-ni- előrag	135
4. A sumér mu- előrag	135
A sumér óhajítószócska: he- előrag	136

A sumér - ám - emphatikus elem	137
A sumér gal segédige	138
A sumér-magyar igeragozás rendszere	140
A személyragok	140
A felszólítómód	141
A tárgyasragozás felszólítómódja	142
A "- praesens-futuruma	143
A "- praeterituma	145
Az alanyiragozás felszólítómódja	145
Az "- praesens-futuruma	146
Az "- praeterituma	147
A bizonyítás sikerül...	148
A tagadott óhajtómód	149
II. Az eltérések	150
Vég szó	152
<u>Harmadik rész: Mondattan</u>	156
Klónzó	156
A régens-rektum problémája	157
Az appozíció	160
Az alanyos szerkezetek	161
Az állítmány	161
Az igei állítmány	162
A kázuoragok használata	163
a/. Nominativusz	163
b/. A genitivusz és a birtokviszony	163
c/. Az akkuzativusz és a tárgyas szerkezetek	172
d/. Dativuszi szerkezetek	176
e/. A numér -na- belrag	178
f/. A numér terminativusz magyar megfelelője	179
g/. Numér ablativuszi szerkezetek	180
h/. A lokativuszi viszony	181
i/. A közvetlen közelség...	183
A tagadón viszonya	183
A igeragozás rendszere	184
A tranzitív és intranszitiv igék praesensfuturuma	184

A tranzitív és intranszitiv igék praeterituma	189
Az igekötők szerkezete	194
V é g s z ó	195
<u>Negyedik rész: Szójegyzék</u>	198
<u>Szakirodalom</u>	232

A szerző hasonló tárgyú munkái/készülőben/:

Sumér-"finnugor" összehasonlító nyelvtan,

Sumér-török-tatár összehasonlító nyelvtan,

Sumér-mongol-tungúz összehasonlító nyelvtan, végül:

Sumér-urálaltáji nyelvek összesítő
összehasonlító nyelvtana.

ELŐSZÓ

E sorok írója történelemhamisítással vádolja a finnugor nyelvészetet és történetírást...

A vád súlyos - ám, minden állítása ennek a vádnak - úgy nyelvészeti, mint történelmi téren számtalan adattal bizonyítható s így, a bemutatott tanulmány egyben vádirat is!

A vádat így foglalom egybe:

A nyelvészet, a magyar nyelv eredetét egy sohasem létezett, hanem csak feltételezett, 'diomára vezeti vissza.

A magyar nyelv eredetét egy olyan székines alapján veseti le, amely székincs az altáji - mongol-tungús és török-tatár - nyelvekben is megvan. Igyhát ugyanazzal a székincen a magyar nyelv altáji rokonságát is bizonyíthatjuk.

A magyar nyelv eredetét olyan szerkezeti összefüggések án olyan szerkezeti elemek hasonlósága alapján vezeti le, a- mely szerkezeti összefüggések és szerkezeti elemek az altáji nyelvekben is megvannak.

Az említett adatokból következtetve, a magyar nyelv nem lehet finnugor származású, mert az említett adatokból következtetve, a finnugornak mondott nyelvek sem lehetnek finnugor nyelvek, hisz ugyanazzal a nyelvészeti anyaggal azt is bizonyíthatjuk, hogy a finnugor és az altájinak mondott nyelvek rokonságban állanak egymással!

E sorok írója úgy látja, hogy az urálpaltájinak mondott nyelvek genetikai egységének tagadása politikai okokra vezethető vissza: a nemzetközi nyelvészet és történetírás egy évszázada minden befolyását felhasználja arra, hogy az urálpaltáji nyelvek egységének tudományos bizonyítását meggátolja befolyását felhasználva, háttérből irányítja a magyar és a finn tudományt, amelyet egyszerűen kényszerít arra, hogy politikai elképzeléssel szerint írja meg a magyarság és az urálpaltáji nyelvek származásának történetét.

A magyar és a finn nyelvészet és történetírás mindenben követi a nemzetközi politikai hatalom ezirányú normáit...

Ezekután vizsgáljuk meg azokat a szerkezeti elemeket, amelyeknek összefüggése alapján a nyelvészet kimondta a magyar nyelv finnugoros származását és egyben a finnugornak mondott nyelvek "finnugor" eredetét.

Érthető, hogy nem térhetünk ki minden egyes elemre, mivel nem ez a célunk, de bemutatjuk azokat a szerkezeti elemeket, amelyek jelenléte bármelyik altáji nyelvben is megvan.

Kezdjük a szóképzéssel. Vegyük elsőnek a magyar nyelv: -l igeképzőjét, gyakorító funkoiójával.

Mit mond Bartha Katalin, akinek dolgozatát idézzük, erről az elemről?

"Az -l képző az uráli *-l -ből származik"...

E sorok írója kérdezi: mi az a hangtani és szerkezetani sajátosság, amelynek alapján megállapítható az uráli származás? Bartha összehasonlítja ezt az elemet az állítólag, finnugor megfelelő elemekkel:

vogul	un-l- = ul
lapp	adne-le- = visszatart, fékez
finn	ele-le- = éldegél
magyar	u-l, ugrá-l, dobá-l, stb..

A bemutatott elem fontos szóképző: igéből és névszóból új igealakot képes. A szerkezeti összefüggés szemellátható az idésett nyelvek között; egy ős formáns megvan, tehát úgy a magyarban, mint a finnugornak mondott nyelvekben.

Lássuk, még egyszer a finn összefüggéseket:

	ele-le- = éldegél
török	is-le- = dolgozik, ügyködik/denominális/.

Tisztelettel kérdezem Barthát, hogy miről tudja megállapítani, hogy a magyar formáns csak uráli származék, azt, hogy a finnugor elemek nem állanak összefüggésben a török elemmel?

Azt, hogy a török elem egyáltalán nem áll összefüggésben a finn formánssal...Amint látjuk, ugyanaz a formáns áll a tárgyilagos kutató előtt: hangszerelésében, pozíciójában és a funkciójában, mert hisz a törökben is gyakorító igealakot képes, mint a finn nyelvben!

Finn	ele-le- = éldegél
török	is-le- = dolgozik, ügyködik.

Ebben az esetben még a szótó is egyezik:

magyar	ügy
osztják	oš = dolog
sürjén	udž = munka, foglalkozás
votják	už = dolog, munka
török	is = dolog, munka, ügy. Stb..

Kimondhatjuk: a finnugor nyelvészet valóban meghamisította a magyar nyelv eredetét, mert elhallgatta ennek az elemnek urálaltáji közös eredetét.

Lássuk ugyanennek a formánsnak faktitiv funkcióját. Az irodalmi mongolban: saɣu-l- = ültet/deverbális/

uɣu-l- = itat/ua./

vogul: tös-l- = szárít

magyar: forra-l, assa-l, stb..

Mit mond Bartha, idézett dolgozatának 41-ik oldalán:

"Ma már köztudomású, hogy a képző műveltető funkciója egészen a finnugor - sőt az urali - együttélés koráig visszavezethető, éppen úgy, mint a gyakorító jelentés, vagyis az ősi polyszemantika nyomait tükrözi a képző mai több funkcióban való jelentkezése"...

Mennyire tudománytalan a finnugor nyelvészet nyelv-összehasonlítása! A fent bemutatott összefüggések igazat adnak a sorok írójának, amikor történelemhamisítással vádolja úgy a magyar, mint a finn nyelvészetet! A mongol egyezések szembeötlők: ugyanarról az elemről van szó, az előbb bemutatott gyakorító és a fentiekben bemutatott műveltető funkciója e-
lemben. E sorok írója ismét csak kérdezi: mi az a hangtani és az a szerkeszeti sajátosság, amelynek alapján kimondhatjuk azt a lehetőséget, hogy a vogul elem nem egyezik a mongollal?

Van ennek a formánsunknak egy olyan funkciója, amely ki nem mutatható a finnugornak mondott nyelvekben: a visszaható funkció / reflexivum /!

Magyar szár-ul, rep-ul /deverbális/

szép-ul, jav-ul /denominális/

ótörök qat-ıl- = keveredik/deverbális/

ört-ul- = betakarószik/deverb./

török kurt-ul- = menekedik/deverbális/

doğr-ul- = felemelkedik/denominális/.

Bartha megemlíti, - op.cit. 48-ik oldal - hogy "néhány származéknak inchoatív jelentése is lehet: fáj-ul, stb.."

Tehát: fáj-ul = "fáj-ni kezd"...

Lamut-tungúz: bután-ál- = beteg kezd lenni/deverb./.

Látjuk, tehát, hogy a finnugor nyelvészet nem volt hajlandó tudományos munkát végezni sem a múltban, de nem cselekszi azt ma sem. A finnugor nyelvészet elhallgatja - meghamisítja - az igazságot, mert a fent bemutatott formánsunk, az -l elem, nem lehet "finnugor" eredetű, mert eredetére nézve az altáji nyelvek szóképző eleme is és így az urál-altáji nyelvek egységét is bizonyítja!

Mi az, hogy "finnugor"?..

Most lássuk ugyanezt az elemet, mint névszóképzőt:

a magyarban	köté-l /deverbális/ szemé-l /személy;denominális/
a vogulban	rāñxi-l = kurjantás/deverb./
elljén	kužo-l = hosszúkás/denom./
tyód.-mongol	ükü-l = halál nyja-l = fejés
finn	vata-l = folyékony/deverb./
tutuk	ev-l = h. szav/denominális/
harmadik	šim-l-ja = fakodás
mongol	havi-l-ja = árpulat.stb..

Barthayék, A. azonban és a mongol szókészletnél még a képzőelemet is megemlíti, mint a "finnugor" sajátosságát ebben az esetben?

A finnugorizmus érdekében meg kell említeni, hogy a magyar nyelv eredetének meghamisításában nemcsak a finnugor nyelvészet vádolható, hanem azok a magyar nyelvészek is, akik az altáji - török-tatár és mongol-tungúz - nyelvekkel foglalkoznak. Mertha e sorok írója szerény anyagi és egyébbb lehetőségei segítségével tanulmányozhatta ezt a kérdést, annál inkább megtehették volna ezt az altaisták, akik hatalmas könyvtárakkal rendelkeznek és az élő nyelvek tanulmányozása zavartalanul kivihető számukra, de hát ők nem tették meg, tehát egyhúron pendülnek a finnugoristákkal!

E sorok írója nem hiszi el azt, hogy olyan tapasztalt

nyelvész, mint Németh Gyula, ne látta volna meg a teljes szerkezeti összefüggést a finnugornak mondott és az altájinak nevezett nyelvek között! Azt sem hiszi el, hogy Sinor Dénes, USA-ban, ahol szintén rendelkezésére áll az altáji és a finnugor nyelvek nyelvészeti anyaga, ne látta volna meg azt, amit e sorok írója meglátott...Egyszerűen: nem akarták meglátni!..

Láttuk, tehát a finnugornak mondott nyelvek -l szóképző elemének minden változatát és egyezését az altáji elemekkel, így hát állíthatjuk, hogy ez az elem nem lehet "finnugor" eredetű, mert ez az állítólagos finnugor eredet semmiféle nyelvi sajátossággal sem bizonyítható. Ami bizonyítható, az az urálpaltáji nyelvi közösség összefüggése...

Am, vizsgáljunk meg egy másik, állítólagos "finnugor" szóképző elemet. Vegyük az ige- és a névszóképző -t formánst.

Ebben az esetben csak a faktitív funkcióját mutatjuk majd be, megemlítve úgy deverbális, mint denominális egyezését.

Magyar: néz-et /deverbális/

kér-et

vár-at, stb.

vogul: ~~hi~~-t- = itat

votják: tod-it- = tudósít, tudat

ótörök: oq-it- = olvastat/deverbális/

olur-t- = ültet

török: tan-ít- = ismertet/deverbális/

söyl-et- = szólat, mondat /!/.Stb..

Az utóbbi összefüggésben az egész szóalak egyezik, biz még a képzőbokr is!

A lamut-tungúzban:

hong-it- = ríkat

az irodalmi mongolban:

rem-te- = romlaszt/denominális/.Stb..

Láthatjuk, tehát, hogy ez az elemünk sem lehet "finnugor" eredetű. Egyben látjuk azt is, hogy mennyire tudománytalan a finnugoros nyelvészet, mertha tudományos kutatómunkát végezne, nem kellene e sorok írójának elvégezni a fenti összehasonlítást...E sorok írója ismételten felteszi a kérdést: mi az, hogy "finnugor"? Mert ezen az elemen sem mutathatunk ki semmi finnugoros nyelvi sajátosságot, pl. a faktitív funkció éppen úgy

látható,- szemmel látható és füllel hallható - mint a török vagy a tungúz nyelvekben.

Két szóképző elemet mutattam be; nincs az állítólagos finnugor nyelvekben egyetlen szóképző - ige és névszó - elem sem, amelynek ne lenne megfelelője az altáji nyelvekben. Sok esetben sokkal világosabb az összefüggés a magyar és az altáji szóképző elem között, mint az állítólagos finnugor elem között, amelyből a magyar elemet származtatják.

Itt most a magyar nyelv -ség,-ság elvont- és gyűjtőneveket képző elemére térek ki, bizonyítva ezzel is a magyar nyelvészet gatlánszéki nyelvhamisító szándékát.

Mire hívja fel figyelmünket Bartha,-op.cit. 119/120-ik oldalon: "Pais véleménye szerint képzőnk a helynevekben gyakran jelentkező "domb, emelkedés" jelentésű "ség - ság" szóval függ össze"...

A finnugor nyelvészet mindent elkövet, hogy egy-egy magyar szó eredetét valami módon, ha nem mondható finnugor eredetűnek, elmásítsa, így történt ezzel az elemmel összefüggésben is. Pedig megvan ez az elem az altáji nyelvekben is, de hát ezt a lehetőséget tagadni kell, tehát elő mindenféle csúrt-csavart magyarázattal!

Sokkal egyszerűbb a magyarázat, hogy eredeti magyar elem, nem származik és nem ered sem jobbról, sem balról és megfelelőjét kimutathatjuk pl. a lamut-tungúz nyelvben:

birkaca-SAG = patakok; alzi-SAG = temető;

tannari-SAG = ködös tájék; okāt-SAG = folyamvölgy.

Miért kell a magyar nyelv elemeinek eredetét mindenáron elmásítani?

Most pedig figyeljük meg a birtokos személyragok egyezését kérdezve, hogy mi a finnugor ebben az esetben?

Csak az egyesszám összefüggéseit tárgyaljuk:

magyar	-m,-d,-a,-s,-i/régi/;-ja,-je
török	-m,-n,-i,-I,-si,-si,-u,-ü
vogul	-m,-n,-ä,-tä
finn	-ni/=-mi/,-si,-nsa,stb..

A finnugor nyelvészet megállapítása szerint a magyar nyelv finnugor eredetű azért, mert a birtokos személy-rag egyezik a vogul nyelv személy-ragjával...

Ezek szerint a török nyelv is finnugor eredetű, mert hisz a birtokos személyragok mindegyik személyben egyeznek - az egyesszámban - a magyarban a második személy-ben nincs egyezés!...

A nyelvészet a többek között megállapította, hogy a birtokos személyragok a személynévmásokból erednek, amelyek utóragokká váltak. A kalmük nyelvben megfigyelhetjük ezt a menetet.

Pl.: jowxa-mü vagy jowxa-m = mennem kell; meHEtek!

jowxa-tšü = menned kell

jowxa-nü = mennie kell. Stb..

és a személynévmások? Lássuk, néhány példán, hogy mi a finnugor alapnyelvi sajátosság ezen a téren:

finn	minä, sinä, hän
mongol	min, čin, in
mordvin	mon, ton, son
mandzsú	min-, sin-, in-
ótörök	män, sän, -
török	ben, sen, o
vogul	äm, neŋ, täŋ
magyar	én, te, ő. Stb..

Minden jószándék mellett nem mondhatok mást, csak azt hogy a mongol és a mandzsú nyelvek szintén "finnugor" eredetűek, mert a személynévmások egyezését még egy délibábó nyelvész is látja...

Az igeragozás összefüggéseiből csak a perfektum egyezését mutatom be:

vogul	tot-sä-m = vittem	
	tot-sä-n = vittél	
	tot-äs = vitt	
török-magyar	kalk-ti-m	kel-te-m
	kalk-ti-n	kel-té-l
	kalk-ti	kel-t

kalk-ti-k	kel-tü-nk /!/
kalk-ti-niz	kel-te-tek
kalk-ti-lar	kel-te-k...

A magyarban is a ~~t~~-perfektum használatos, mint a törökben... A nyelvészet igyekezett ezt a fontos elemünket vagyis eredetét és összefüggését a török megfelelővel, am úgy elmagyarázni, hogy csak mosolygani lehet Budenz vagy Szinnyei erőlködésén, ahogyan "finnugoros" igealakot akar ebből az elemünkből "gyártani"...

Ez az elmagyarázás is világosan bizonyítja, hogy a finnugor nyelvészet szántszándékkal hamisítja a magyar, a többi finnugornak mondott nyelvek eredetének történetét, mert az a feladatuk; meghamisítsák úgy a magyar, mint az uráli nyelvek eredetét és azt a látszatot keltsék, hogy a finnugornak mondott nyelvek semmi összefüggésben nem állnak az altáji nyelvekkel.

Szinnyei magyarázata szerint:

*mondott-valom > mondott-''-om = mondottam

mondott-valol > mondott-''-ol = mondottál.Stb..

Az igealak legfontosabb része, a "val-", tehát ki-
esett!Mindez csak azért, hogy ne ismerjük el a török egyezést, meg azért, hogy a magyar nyelv eredetét meg-hamisíthassuk...

Természetesen bizonyíték nincs erre, mert semmiféle hasonló igealak, semmiféle nyelvben ki nem mutatható. A későbbi kutatás el is vetette ezt a tekert magyarázatot, mert érezték, hogy nevetségessé válnak, ha ilyen és hasonló következtetésekkel jönnek...

Az egyszerű összefüggés: a török-magyar, tehát ezt el kell hallgatni - és itt az altájisták büne is, mert ők aztán igazán megláthatták volna a valódi egyezést, tehát ők is együtt dolgoztak a finnugoristákkal a magyar nyelv eredetének megmásításán!

Befejezésül bemutatok néhány szót abból a szócincsből, amelynek egyezése alapján a magyar nyelvet finnugor eredetűnek nyilvánították.Látjuk majd, hogy megvannak ezek a szavak az altájinak mondott nyelvekben is.

Szeretném ezzel együtt felhívni az érdeklődő kutatók figyelmét a következő mandzsú szóra: beile = parancsoló, a fejedelem, a harmadrangú császári herceg. Magyarban: Béla..

Most pedig néhány mandzsú szó:

ederi-tederi /e- : te- / = erre-arra

ese, ede = ez

eme = anya, régi magyar: eme...

eniye = anya, mint a magyar: Enéh, Ünő

feye = fészek, régi magyar: feze

foro- = forog, fordul

fulgiye- = fűj

fuye- = főz

je- = eszik

jl- = jön

juhe = jég

kaba = páros, párosan = mordvin: kavto, kafto = 2,

niru = nyíl

-o? = magyar: -e?, kérdőszócska

yabu- = megy, utazik

toko- = bedug. Stb..

Az utolsó mandzsú szó: toko- = bedug, összefüggése cáfolja Bárczi "permies" elméletét, amelynek alapján a magyar dug igealak a magyar nyelv permi-finn összeegyeztetését bizonyítja... Ebből is látható, hogy Bárczi az a finnugor nyelvész, aki mindenáron hamisít...

Néhány szó a mandzsú szókincsből: egytől-egyig az állítólag finnugor alapnyelvi szókincshez tartozó elemek - a mandzsú nyelvben! Miért finnugor? Mi az a nyelvi bajátosság, amelynek alapján, a mandzsú: ji- = jön, szó, nem egyezik a magyar: jö- igével? Erre a kérdésre kéri a választ - a többi kérdéssel együtt - e sorok írója...

A finnugor nyelvészet, Budenztól a mai napig, szándékosan hallgatta el és hallgatja el az urálaltáji népek nyelvének közös eredetét. A finnugor nyelvészetnek, a finnugor nyelvészeknek soha szándékában nem volt a magyar nyelv valódi származásának felderítése! Sőt, annak letagadása volt a célja és maradt a mai napig.

ELSŐ RÉSZ: H a n g t a n

Sumér-magyar hangtörténet.

Bevezetés.

Idézem Bárczi Gézát: "...A nyelv sok évezredes fejlődés eredménye..." A sumér-magyar nyelvi összefüggéseknek ellenzői azzal érvelnek, hogy nem lehet egy modern nyelvet, mint a magyar, egy több ezer évvel ezelőtt kihalt nyelvvel összehasonlítani...Ime, Bárczi állítja, hogy egy nyelv sok ezeréves fejlődés eredménye, miért ne lenne összehasonlítható a sumér nyelv a magyarral, amikor feltehető, hogy a sumérnak mondott nyelv, ötezerév előtti állapotában, a mai magyar nyelv ötezerév előtti állapotát tükrözi vissza, mert hisz "a nyelv sok évezredes fejlődés eredménye"...Bárczi feltételezi, hogy a magyar nyelv eredete "az i.e.negyedik évezredére tehető"...

E sorok írója úgy véli, hogy a Krisztus előtti harmadik évezred "sumér" nyelve a mai magyar nyelv fejlődésének egyik fázisa, mert Bárczi így vélekedik: "...Minden nyelv története voltaképpen az idők végtelenébe vész"... Nos, e sorok írója kiragadja a magyar nyelvnek az idők végtelenébe vésző történetéből azt a fejlődési fázist, amelyen a magyar nyelv bizonyíthatóan átment.

A "sumérnak" mondott nyelv archaikus alakja a mai magyar nyelvnek; hogy a jövő kutatása még régebbi fázisra is ráakad, nem valószínű, merthisz "minden nyelv története az idők végtelenébe vész"...

A nemzetközi nyelvészet és történetírás és függvénye a finnugor nyelvészet és történetírás, a magyar nyelv eredetét egy feltételezett alapidiomára vezeti vissza, amely idiomát egy szintén feltételezett népcsoport fejlesztett ki. Ezt a nép- és nyelvcsoporthoz elnevezte finnugornak és keletkezési területét az Urál-hegység vidékére helyezte...Kimondta, hogy ez a nyelvcsoporthoz külön fejlődött egység és soha semmi összefüggésben - genet-

kai összefüggésben nem állhatott semmiféle más nép- és nyelvcsoporttal, bár föltételezte, hogy valami esetleges ősrökonsági fokozat állott az indogermánnak mondott nyelvcsoporttal...Ám, a mai megállapítás szerint, a finnugor nyelvcsoport semmi ősrökonsági viszonyban nem állott az indogermánnak mondott nyelvcsoporttal...Mivel a finnugor nyelvcsoport teljesen különálló egység, így hát nem állhatott a sumér nyelvvel sem, semmi összefüggésben...

Ám, vizsgáljuk meg hang- és alaktani alapon, hogy a kad-e genetikai folytonosság és azonosság a sumér és annak modern alakja, a magyar nyelv között.

Összehasonlító sumér-magyar fonetika.

Megintcsak Bárczi Gézáét idézem: dolgozata a Magyar Hangtörténet, alapja a sumér-magyar hangfejlődés lehetségei történetének - és következőket mutatom be:

"Tudjuk, hogy a hangfejlődési tendenciák olyan módon hatnak, hogy bizonyos időbeli és térbeli határokon belül az esetek jelentékeny részében, néha száz százalékaiban az azonos fonetikai helyzetben levő hang azonos módon változik meg. Pl. a szókezdő finnugor p- a magyarban rendszerint f-fé lesz/v.ő.fej,fal,fül,falu,fazék,-/, holott a többi finnugor nyelvben megmaradt p-nek, illetve a zürjénben és a votjákban b-is lesz. Ebből világos, hogy a p->f- fejlődés csak a magyar nyelv külön életében, az ugarságból való kiválás után kezdődött, minthogy a p-nek ilyenféle megváltozására egyik finnugor nyelvben sincs példa"...

Bárczi megállapítása iskolapéldája annak a nyelv-eredet hamisításnak, amelyet a finnugor nyelvészeti több mint egy évszázada a magyar nemzet kárára oly kitartóan gyakorolt! Tehát a szókezdő finnugor p- a magyarban f-lez.

Milyen nyelvtörténeti sajátossággal, fonetikai sajátossággal bizonyítja a nyelvészeti ezt a lehetőséget?

Ellenérvként felhozom a következőket: a magyar fej, szó, mongol-tungúz eredetű, mert az ősi mongol-tungúz p-

hang a szóelején a magyarban és a mandzsúban f-fé lett:	
mongol eki-n = ősmongol *peki-n = fej	
gold	pejé = homlok
mandzsú	fehi = agy
magyar	fej.

Bárczi sem, de a finnugor nyelvészet sem tudja bizonyítani, hogy az állítólagos finnugor szóeleji p-hang a magyarban f-fé lett, e sorok írója viszont bizonyítja, a szókezdő ősmongol p-hang f-fé válását a magyarban, mert a mandzsúban megvan ez a hangtani lehetőség!

Vegyünk még egy bizonyító adatot:

mongol	orči-	
középmongol	horči- = ősmongol *porti- = forog	
mandzsú	foro- = ua.	
magyar	forog	
votják/fgr/	porjal- = forog, kering	
szamojéd/fgr/	purolam = megfordít.	

Az ősmongolban eltűnt a p-hang a szóelejéről, a mandzsúban megvan - és a magyarban is! Ez az összefüggés bizonyítható, Bárczi állítása nem, mert a mandzsúban ottvan a szókezdő f-hang! A votjákban pedig a régebbi p-hang látható, amelyből nem vezethetjük le a magyar f-hangot, hisz erre a levezetésre nincs megfelelő bizonyíték!

Megfelelő bizonyíték csak a mandzsúban van!

A magyarnyelvi f-szókezdő hang, tehát nem finnugor eredetű. Ha most összehasonlítjuk ezt a szót, vagyis ezt a szócsaládot a török összefüggéssel rájövünk, hogy a szókezdő p-hang nem primér hang, hanem egy ősből b-hangra vezethető vissza: bur- = forog

sumér bur = ua..

Bárczi Géza állítólagos finnugor származású: - falu, szava sem bizonyítja ennek a szónak és hangtani összefüggésének finnugoros eredetét, mert az altáji nyelvekben, am sokkal világosabban látjuk a megfeleléseket:

ótörökben pl. balıq és palıq	
mandzsú	falan
	vagy falga
irodalmi mongol	balgasun
magyar	falu és falva-k.

Az ótörökben kimutatható a b : p hangviszony, ami a mandzsú f-hangig vezet, ahonnan a magyarig, csak - : bő-
csületesen és tárgyilagosan nyelvészkedő nyelvészre van
szükség...Tehát ez a szavunk sem finnugor eredetű,annyi-
ra nem, hogy legősibb alakja a sumérban is megvan:

uru^ubar-ra 74,302 = kapru = falu

vagy bar 74,79 = mahāzu = templom-város.

Ebben az esetben nemis annyira a sumér összefüggés
a fontos, hanem az altáji.Sem a "fej" szó, sampedig a be-
mutatott "falu" szavunk sem finnugor eredetű és így nem
bizonyítja a magyar f-hang - szóeleji - állítólagos urá-
li eredetét. Bárczi, tehát tévesen - hogy ezt a kifeje-
zést használjam - nyelvészkedett; sehogyan sem illik egy
egyetemi tanárhoz...

Befejezésül vegyük azt a sokat emlegetett, állító-
lag annyira finnugor eredetű szavunkat, a "fél, félénk,
félelem" szót.Ugyanez a szó az ótörökben, tehát a Turfán
szövegek töröknék mondott nyelvén, ezzel a hangszere-
léssel található: bāling = félelem

bālinglā- = fél,megijed,stb.

de: belinglā- = ua..

Semmi köze, tehát a magyarnyelvi f-hang kifejlődé-
sének sem az ugorokhoz, sem a finnekhez, sem a permi ro-
konokhoz, hanem egyszerűen csak a magyar nyelvben végbe-
ment hangtani folyamathoz.

Utolsónak veszem a már említett "fészek" szavunkat,
amelynek régebbi alakja: "feze", amint láttuk.

A mandzsúban: feye = ua..

A finnben: pesä = ua..

Az egyik lapp nyelvjárásban: beessi = ua..Tehát itt
is megvan a szókezdő b-hang...Tény az, hogy a magyar-ság
nyelve a finnugor nyelvészet által - ebben az esetben -
Bárczi által bemutatott szókincs és e szókincs hangtani
összefüggései alapján nem mondható finnugor eredetűnek.

A finnugor nyelvek sem, mert ugyanazzal a szókincs-
csel urálaltáji rokonságot is bizonyíthatunk!

Bárczi azt állítja, hogy az állítólagos finnugor szókezdő k-hang a magyarban sok esetben h-vá lesz; vegyük az említett - hab - szavunkat, amely állítólag finnugor eredetű, de megvan az altáji nyelvekben is, tehát nem lehet finnugor:

ozmán-török	KÖPük = hab
kirgiz	KÖBük = ua.
irod.-mongol	KÖRe- = habzik / = *KÖBe-/
szamoitéd	KABa = hab
vogul	KOP, KUMP, XUMB = hab.
Stb..	

Bárczi nem mond igazat, mert közben megfélekezett arról, hogy összehasonlítsa a magyar, de a finnugornak mondott szavakat is az altáji egyezésekkel! Így nem lehet a magyar szókezdő h-hang, a bemutatott - hab - szóban, finnugor eredetű, hisz megvan az altáji nyelvekben is. Azután azt állítja Bárczi, hogy az eredeti finnugor /ʔ/ szókezdő k-hang a magyarban megmaradt és a többek között megemlíti a: kopál, szavunkat. Ezt a szavunkat ezzel a hangszereléssel is használjuk: kovál...

Az altáji nyelvekben:

török	qop- és kavla- = kopál, kovál
mongol	qob- = ua..

Megemlíti Bárczi a - kajla és a hajlik - szavunkat: törökben: qiyil = hajlik, tehát ebben az esetben sem bizonyítja a finnugor egyezést, hanem az urálaltáji egyközös összefüggést; ám, mi az, hogy finnugor?

Mert a finnugor nyelvészet megállapítása nem fogadható el többé: finnugor nyelvek nincsenek!...

A finnugornak mondott nyelvek hangrendszere alapján, a magyar nyelv ősi hangtörténete nem állapítható meg, mert a hasonló összefüggéseket kimutathatjuk az altáji nyelvekben is. Ezek szerint jogos, ha az eddig ismert legősibb agglutináló nyelv, a sumér nyelv hangrendszerét vesszük a magyar nyelv hangtörténetének kiindulópontjánál, mert ez a kiindulópont az egyedüli valódi összefüggés.

Vizsgáljuk meg, tehát a sumér-magyar fonetika lehet-

ségeit. A sumér nyelv hangrendszere rendelkezésünkre áll, míg a finnugor nyelvészet egy feltételezett alapnyelv se őstörténeti, se hangtörténeti adatokkal bizonyított hangrendszerét veszi alapul és figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy a finnugornak mondott hangrendszer az altáji nyelvekben is kimutatható.

A szintén agglutináló sumér nyelv hangrendszere realisztikus alap, amelyre lerakhatjuk a magyar nyelv fonetikájának kezdetét és kiindulópontját; a légbőlkapott állítólagos finnugor alapnyelv rendszere pedig csak arra szolgál, hogy megmásmítsa a magyar nyelv valódi származását, valamint az urálintáji nyelvek igazi eredetének történetét.

A sumér-magyar fonetika egyezését és összefüggéseit a következő szakmunkák megfigyelésére alapozom:

Poebel Arno:

Grundsätze der sumerischen Grammatik, §14-87.

Falkenstein Adam:

ANOR 28. §8/9/10/11.

P.A. Deimel:

Sumerische Grammatik, §8-13.

Bárczi Géza:

Magyar Hangtörténet.

Gombocz Zoltán:

Hangtörténet.

A sumér nyelv mássalhangzórendszere:

b, p; g, k, ḳ; d, t, ṭ; z, s, š, ṣ; l; m; n; r; h...

Mint minden népnyelvben, a következő változások mutathatók ki a sumérban is:

b — p
g — k — ḳ
d — t — ṭ
z — s — ṣ — š
š — l — r

	b	—	m
tájszóbeli	<u>h</u>	—	g — ø
	t	—	ø
	b	—	g — m
	k	—	g — ŝ
	n	—	ŝ — l
	d	—	g

és: dentális : szibiláns.

A sumér nyelv /eddig ismert/ magánhangzói:

a, e, i, u...

A mai magyar nyelv mássalhangzórendszere:

b	p	f	v	m	n	l	r
d	t	sz, s, z, cs, c, zs, j, ty, gy, ny, ly, dz, dzs					
g	k	h					

A nyelvészet föltételezi, hogy a magyar nyelv a következő mássalhangzókat is ismerte:

ĥ; x; és ħ...

A mai magyar nyelv magánhangzórendszere:

a/ă/; e; ě; i; o; ō; u; ű, /rövid/

á; é; í; ó; ő; ú; ū, /hosszú/.

A nyelvészet föltételezi a magyar rövid: ă-hangot.

A mai magyar nyelv hangrendszere a sumér nyelv ősi hangrendszeréből fejlődött ki, figyelembevée a természetes hangváltozásokat a sumér nyelv hangrendszerétől a magyar nyelv hangrendszeréig.

1. A mássalhangzók fonetikája.

A sumér b-hang.

b > b Az ősmagyar - sumér - b-hang megmaradt a magyar

nyelvben. Pl. a sumér bur 411,122/3/4 = Šilam = Haut, Balg
magyar bőr

irodalmi mongol bortuŕa = e. Lederflasche

vagy: borbi = ua.

azerbejdzsán burduq = ua.

jakut borbui = ua..

Tehát nem p > b változás áll előttünk, hanem a szabályos ósnyelvi: b = b. Bárczi által erőszakolt osztják: per = nyírfaháncs hárttyája, nem tartozik ide és egészen más sumér szóra megy vissza. A sumér b-hang folytatódik a magyar nyelvben, ami azzal is bizonyítható, hogy összehasonlíttuk az akkád nyelvbe átkölcsönzött sumér szókat, amelyek megtartották a b-hangot a szó elején:

sumér bugin 552,8 = Brotkorb

akkád buginnu = ua.

magyar bögyin vagy begyin.

A - borjú - szavunk is bizonyítja ezt a meglátásunkat: sumér bur/u/ 411,32 = Tierjunges, Kalb

akkád būru vagy būlu = ua.

magyar borjú, régi: boreu

török *burajı = ua.

finn poro = rénszarvas. Stb..

A szóbeliségében ugyanez a helyzet/ideértendő a szóvégi összefüggés is.../. A magyar: domb, régibb szóalak: dob, nem finnugor eredetű, hiszen megvan ez a szó az altáji nyelvekben is, sokkal világosabb hangszereléssel és jelentéstannal.

Irodalmi mongol dobu = domb, v.ö. a magyar: domu /!/
kalmük down = ua.

jakut dobu = magaslat

tarancsán doba = ua..

A sumérban: du 459,15 = tillu = Hügel

vagy dub 138,28 = földtöltés, töltés, fal.

Bárczi finnugoros összehasonlítása, a vogul: tump = sziget, domb, mennyiben tartozik ebbe a szócsaládba, nem fontos. Nem bizonyít ez a szavunk semmilyen permies vonást az állítólagos denazalizációval, amire nincs szükség.

ség, hisz az altáji nyelvekben megvan az eredetibb szóalak, a sumérban pedig az ősalak, ígyhát a nazalizáció magyarnyelvi belső hangfejlődés. A mongol annyira eredeti, hogy még a szóvégi vokális is kimutatható...

A szó végén, sumér: ib 207,2 = zornig sein, a magyar: eb = kutya, szavunk ősalakja, ígyhát ebben az esetben is a b-hang folytonosságát látjuk, a nazalizáció az úgynevezett finnugor nyelvekben, későbbi fejlemény.

[b > p] A sumér b-hang a magyarban sok esetben p-vé lesz úgy a szó elején mint a végén. Ez a hangváltozás igazolható olyan sumér hangfejlődéssel, mint amilyen az akkádba átment sumér jövevényszavaké:

sumér bar 74,117/274/6 = Stab, Stock

akkád paruššu = ua.

magyar pálca

sumér bar 74,111 = nalâku = abgrenzen

akkád nalâku = ua.

magyar nalánk. Stb..

Bárczi megemlíti a - por - szavunkat, finnugor eredetűnek minősítve azt, összehasonlítja a finn: poro = por, törmelék, szóval, s közben elhallgatja a finn nyelv etymológiai szótárában, a 604-ik oldalon kimutat-ható és szemmel látható altáji összefüggéseket.

Mongol: bor = por, homok; középtörök: bor = homok; oirót: bur = hamu. Érdekes az, hogy, úgy látszik, a finn és a magyar finnugoristák nem hangolták össze mondanivalójukat, mert csak ezzel magyarázható a bemutatott eltérés a közös finnugorosító vonalról...

A szó belsőjében, vagyis a szóvégén ugyanez a látható helyzet. Bárczi szerint a magyar p-hang az állítólag finnugor *pp-hangra megy vissza. Idézi a - kap - igét, amelyre ráfogja, hogy finnugor eredetű szó...

Sumér: gab 167,55 = mahâru = erhalten, empfangen

magyar: kap

mongol: gab-la- = ergreifen, erraffen

török: kap- = /weg/nehmen, wegreissen. Stb..

Mi az, hogy finnugor? Mert ez a szavunk nem finnugor és a szóbelseji p-hang másodlagos: $b > p$ változáson ment át. A - kép - szavunkra ráfogta Bárczi, hogy török jövevény szó, holott megvan ez a szó a finn nyelvben is: kuva: lapp: govvâ = ua..

Sumér: gab 167,56 = Kopie, Nachbildung, Duplikat.

Hangtan: gab $>$ magyar/török:kép/käp

lapp: govvâ

finn: kuva...

b > f Ez a hangfejlődés könnyen bizonyítható olyan sumér szavakkal, amelyek, mint jövevénytörzsek átmentek az akkád nyelvbe, de az urálaltáji összefüggésekkel is.

Sumér bar 74,110 = /sich/fürchten, Schrecken

akkád palâhu = ua.

pâlihu = félénk

palhu = ua.

osztják. pal- = fél

magyar fél, félelem

ótörök belinglä- = fél. Stb..

A hangtan, tehát: $b > p > f...$

b > v Ez a hangfejlődés szintén több egyezésben mutatható ki úgy a szóelején, mint a végén.

Sumér bar 74,52 = warten, harren

magyar vár, várakozik

sumér bal 9,7/27 = ändern, tauschen

magyar változik, változtat.

A szóvégén is kimutatható ez a sumér-magyar hangtörténeti fejlődés:

sumér ab 128,3b = alt

magyar avul, avas.

b > v A b-hang eltűnése a szóelejéről már a sumér nyelvben is kimutatható, vagyis olyan sumér szavakban, amelyek, mint jövevénytörzsek átmentek az akkádnak mondott nyelvbe.

Vegyük a sumér: bar 74,23, szót. Jelentése: hátulsó, az, ami hátul van. Ez a sumér szó átment az akkádba úgy, hogy eltűnt a b-hang a szóelejéről: arku. Megvan ez az elem ezzel a hangszereléssel is: warku = ua..

Látjuk, tehát a b-hang eltűnését, de a b-hangnak w-hanggá való változását is! Ezzel a hangtani összefüggéssel igazoljuk meglátásunkat sumér-magyar viszonylatban is: $b > v$. Am, egyben a következő összefüggéseket is bizonyíthatjuk:

sumér	bar = hátsó, hátulsó, ami hátul van, hát, vissza
votják	ber = hátsórész
zürjén	ber = ua.
vogul	perü = vissza
finn	perä = hátsórész
magyar	far és fark
mongol	aru = hátsórész
ótörök	arna = hát
jakut	arja = ua. Stb..

A magyarban, ebben az esetben, f-fé lett az ósnnyelvi b-hang, az altáji nyelvekben eltűnt a szóelejéről, a finn-ugornak mondott nyelvekben pedig a $b : p$ hangviszonyt, a b-hang megmaradását látjuk, a p-hanggá való változással együtt, de a magyarban kimutatható olyan szóban, amely az akkádnnyelvben is elveszti a szóeleji b-hangot:

sumér	buru 2,2 = entleeren, ausleeren
akkád	âru = ua.
magyar	ürül
	üres
	ürülék. Stb..

A sumérnak mondott nyelv nemcsak a magyar nyelv régibb fejlődési fázisa, hanem minden egyes uráaltájának mondott nyelvnek is.

[$b > m$] A sumérban is kimutatható ez a hangváltozás, amivel igazolhatjuk a magyar összefüggéseket.

Pl.: barun : marun = istálló.

Igy: buru 411,129 = tiefliegen; Tiefe
 már sumér: mulu 129a,3 = mélyedés
 magyar: mély /nyelvj./
 mély, mélység. Stb..

A sumér d-hang.

d > d Ez a hang is megmaradt sok szóban, mint bizonyítéka a sumér-magyar hangfolytonosságnak, a szó elején, a szó belsejében, és a szó végén.

Sumér dar 114,9 = spalten, zersprengen,
 zerstückeln

magyar darab
 darabol
 dara
 darál.

A szó végén: bad 69,52 = bedecken, verschliessen
 magyar fed, fedő, fedél. Stb..

Szláv eredetűnek minősített - dára -nyelvjárásban:
 darága, dőrága, szavunk, a sumér - dirig-a - 123,4/39 =
 über, mehr als, darüberhinaus, szóra megy vissza úgy, hogy
 a szlávban az átvétel után kiesett az első szótag magán-
 hangzója.

d > t Ez a hangváltozás igen elterjedt a sumér-magyar e-
 tymológiai folytonosság hangtani összefüggéseiben, ami
 azt jelenti, hogy sok t-hanggal kezdődő szavunkban a t-
 hang másodlagos. Sumér du 230,19 = mūdū = wissend, kund-
 ig, bewusst, verstündig, bekannt
 ↓
 lásd, zu 6,7/13
 magyar tud / -d, mint ikekánpd/
 tudás
 tudó. Stb..

A szó végén: sumér bad 69,45 = dumm, töricht
 magyar buta, butaság. Stb..

A d > t hangváltozás menetét igazolhatjuk az akkád-

ba átment sumér kölcsönszavak hangtani összefüggésével: sumér dar 114,22 = bunt, gefleckt
akkád tarru = ua.
magyar tarka, tarkállik. Stb..

d > gy A szó elején: sumér dar 114,21 = vermehren,
↓ gross machen
magyar: gyarapít, gyarapszik
a szó végén: pad 450,3 = schauen, sehen,
↓ beschauen
magyar figyel, figyelmes, figyelő
nyelvjárásban: dar > dzsarapít
pad > fidzsel.

d > ty A szó elején egyetlen összefüggésben:
sumér dug 396,36 = ausgiessen, /er/zeugen
magyar: tyúk, de: tik
régli thuc
nylvj. csúk. Stb..
A szó végén: sumér bad 69,29 = labâru = alt sein,
↓ Alter, alt
báttý, de: bátya
nylvj. bácsa...

d > j Ez a hangváltozás bizonyítja a j-hangunk különböző eredetforrását, egyben a sumér-magyar hangfolytonosság tényét is. Sumér: dug 396,7 = gut, schön
magyar, régi jog
köznyelvi jó
hangtan: dug > jug > juu > juu > jū = jó
így: ↓ jog de: ↓ jobb
a szóvégi összefüggések is jellemzők:
sumér: bad 152⁸,3 - 115,4 = hoch, oberer,
↓ Spitze, Kopf
magyar: fej...

d > sz Lásd, a sumérban a dentális-szibiláns nyelvjárásheli hangváltozásokat.
Sumér dug = eme-sal nyolvj. sib vagy zeb 396,7
magyar szép, szebb. Stb..

A szóvégi összefüggések: sumér bad 69,38 = fern,weit
magyar messze /gemináció/.

[d > z] Amint a fenti összefüggések mutatják, ez a hangváltkozás már a sumérban nyelvjárásbeli sajátosság.

A szóelőjén: sumér dab 537,37 = binden, festbinden, festhalten, einspannen

magyar zabla, meg-zaboláz

a szó végén: sumér bad 69,26 = kaspu = Geld, Silber

magyar réz

pénz és pénz /orrhang/.

[d > cs] Ez a hangváltkozás is több egyezéssel bizonyítható. Sumér dug 396,10 = sich beugen, Knie

magyar csukló

a szóvégi összefüggés is idetartozik:

sumér bad 69,29 labâru = alt sein; Alter

magyar bácsi.

[d > s] Föltételezhető; több etymológia ezt a hangváltkozást is bizonyítja.

Sumér: diri 123,19 = voll werden, füllen,

übevoll sein

magyar: sürü, nyelvj. siri

a szóvégi egyezés is jellemző:

sumér kad 354b,89 = kašâru = binden, festfügen,

flechten; lásd, kid 354,77

akkád: kušâru

magyar kas és kosár.

[d > c] Úgy vélem, hogy néhány etymológiánk szókezdő és szóvégi c-hangja mindenesetre a sumér d-hangra vezethető vissza: sumér dib 537,20 = halten, tragen

magyar cipel, cipekedik.

[d > l] Jellemző hangváltkozás úgy a szó elején, mint a szóvégén. Sumér dag 280,7, Wohnung

magyar lakás, lakik

a szóvégén: sumér bad 152⁸,4 = Mauer

magyar fal, falaz, falat rak

[d > ny] Sumér: diri 123,9b = überschüssig, Überschuss
magyar: nyereség

a szó végén, sumér: bad 69,29 = labāru = alt sein, Alter
magyar banya /vénesszony/.

A sumér g-hang.

[g > g] Az összefüggés számtalan etymológiával bizonyítható. Sumér: gar 597,36 = aufhäufen

magyar: garmada

a szóvégén, sumér: gug 318,188d = kilûtu = Brand; brennen
magyar: gógány /kemence/.

[g > k] Az összefüggés világos, számtalan megfelelés bizonyítja a sumér-magyar hangtörténeti folytonosságot. Az akkádba átment sumér szó hangszerelése is igazolja megfigyelésünk helyességét.

Sumér: gam 362,4/7 = sich beugen, biegen

magyar: kampó

akkád: kamâsu = sich, beugen, biegen

a szóvégén: sumér ag 97,17 = graben, umgraben
magyar akna.

[g > gy] Ez a hangváltozás szaporítja a magyar nyelv gy-hangjának elterjedését.

Sumér: gin 144,56f = schwach, elend, klein

magyar: gyenge, gyengélkedik

A szóvégén, sumér: gig 106,52f = sich winden
sich zusammenringeln

magyar: kígyó, kígyózik

nyelvjáráshoz: kígyzó, lásd, lent: g = dzs.

[g > j] Föltehető, hogy a magyar nyelv ezzel a hangváltozással örökölte a sumér szókincs nagy részét.

A szó elején: sumér gar 597,3/7 = Einfassung, Beschlag,
anspannen, einschliessen

magyar járom

a szóvégén: sumér ag 97,17 = graben, umgraben, behacken
magyar váj, vájár, ki-váj.

g > ny Sumér: gu 106,17 = Hals, Nacken

magyar: nyak, nyakas

a szóvégén: sumér šag 384,138f/232 = Mangel an Nahrung,
Hunger, Not

magyar eanyarog, Sanyargat.

g > dze Ez a hangváltozás bizonyítja az ősiséget:

sumér gid-da 371,8/86 = ariktu = der Lange
eine Art Lanze

magyar dzsida, dzsidás katona.

g > s A sumérnyelvi nyelvjárársbeli sajátosság kimutat-
ható a magyar nyelvben. Az akkád összefüggés bizonyítja
meglátásunkat. Sumér gir 10,2b = Sichel

akkád šertu = ua.

magyar sarló.

g > sz Több összefüggéssel bizonyítható ez a lehetőség

Sumér gígir 486,2 = narkabtu = Wagen

magyar szekér.

g > zs Ez a lehetőség is bizonyítható.

Sumér: gin/a/ 144,56f = klein, schwach

magyar: zsenge.

g > h A hangváltozás szabályos úgy a szóelején, mint a
szóvégi összefüggésekben.

Sumér: gur 320,11 = tragen

magyar: hurcol

hordoz

sumér: gig 446,3 = Krankheit, Schmerz, Leiden, Wehe

magyar: keh, kehes.

Megjegyzés. Ez a hangváltozás a sumérban is kimutatható:

gum 565,11 = zermalmen

hum 565,15 = ua.

magyar: homok.

g > v A g-hang vokalizálódásának következménye a fél-
vokális v-hang megjelenése a magyar megfelelőek szóele-
jén és végén.

sumér: gal 80,22/21 = hestimen, verschaffen,
einsetzen, festsetzen

magyar: valósfít /meg-/

hangtan: gal > gal > ual valósfít

sumér: sig 295,26h = wehen

magyar: szövét, szövés, szövő

hangtan: sig > siu > siu > siv = szöv-ő.

g > m A sumér nyelv nyelvjárási sajátossága:

gar : mar vagy: gal : mal.

A szóelején, sumér: guz 505,20 = zerbrechen, zerbrechen

magyar: mozsár, mozsár-törő

hangtan: guz > muz > muž = mozsár.

V.ő. ezzel összefüggésben az akkád egyezményeket:

sumér: giš gaz = mozsár

akkád: mazuktu = ua.

vagy: madakku = ua.

magyar: mozsár.

Következtetésünk, tehát helyes: több sumér szó táj-
szóbeli alakjában mutatható ki a magyar nyelvben, vagyis
ezzel a hangszereléssel örökölte a magyar nyelv szókin-
csének egy részét.

A magyarban a szóvégén is kimutatható a hangcsere:

sumér: guz 591,4/15 = nenu = Geschwür

magyar: gümő, gümős

sumér: sag 115,8 = andanānu = Person

magyar: szám-om-ra = nekem = személyemnek /!/
szám-odra = neked = személyednek, stb.

és: SZEMély...

g > b Ugyancsak sumér nyelvjárási sajátosság, ami azt
jelenti, hogy a magyar szó szókezdő b-hangja sok esetben
egy sumér szókezdő g-hangnak felel meg.

A sumérban: ba : ga; Gilgameš : Bilgameš; gilum : bilum.

Sumér: gur 111,8 = stürzen, umstürzen

borít, fel-borít, ki-borít

sumér: gur 362,28 = umstürzen, sich beugen

magyar: borul, fel-borul, le-borul.

A szó belsejében, sumér: gigur 85,212 = pisannu

Behälter, Kufe, Tonne

Tonkiste

magyar: koporsó /!/.

Ebben az esetben: $g = b > r$ a magyarban.

V.Ö. sumér: gig 446,4 = marḡu = krank, beschwerlich

gib-1 = ua.

magyar: gebe, gebedesik, meg-gebed. Stb..

A fenti hangviszonyból a magyarban: $b > p > f$.

Sumér: gur 46,4 = zerschneiden, in Stücke schneiden

magyar: fűrész, fűrészsel.

Hangtan: gur $>$ bur $>$ ⁺pur = fűrész.

Sumér: gu 559,5 = Faden, Garn, Schnur

magyar: fon / -n mint igeképző/

Hangtan: gu = bu $>$ ⁺pu = fo-n.

Sumér: gug 591,16/18 = šinnu = Zahn

magyar: fog.

Hangtan: gug $>$ bug $>$ ⁺pug = fog.

$g > \emptyset$ A szóelején, a magyarban szabályosan eltűnik a g-hang. Ezt a hangfejlődést ki lehet mutatni sumér-akkád etymológiákban is; az akkádba átment sumér kölcsönző sok esetben elveszti a szókezdő g-hangot.

Sumér: giš 296,6 = Baum, Holz

is 296,6 = ua.

hangtan: giš $>$ 'iš $>$ is

az akkádban: $\downarrow$ išu = ua..

Ez a fontos és jellemző hangfejlődés megvan a sumér és a magyar hangtani összefüggésekben is.

Sumér: giš 296,17 = gross, gewaltig

magyar: iszonyú

hangtan: giš $>$ 'iš $>$ is = isz-onyú

sumér: gal 343,7 = gross, gewaltig

magyar: állat : állat nagy ember

hangtan: gal $>$ 'al $>$ álat = állat.

Sumér: gal 80,22/31 = anstellen, ansetzen, stellen,
festsetzen, einsetzen
bestellen, bestimmen

állít /be-, fel-, ki-/

állapít / meg-/

de: alkalmaz /gemináció nélkül/.

. A sumér p-hang.

p > p A sumér p-hang csak néhány analógiában maradt meg a magyar nyelvben, ami azt jelenti, hogy a magyarban sok p-hang másodlagos és egy sumérnyelvi b-hangra megy vissza. Sumér: pala 536,130,1 = Königskleid/Gewand
magyar: palást.

p > f Ez a hangváltkozás is kimutatható a magyar nyelvben és több összefüggésben bizonyítja a sumér-magyar fonetikai folytonosságot.

Sumér: pa 295,13 = Spross, Nachkomme
magyar: fi

sumér: pad 450,4 = ausersehen, finden,
auf etwas stossen
magyar: fedez /fel-/.

A sumér t-hang.

t > t A semita akkádba átkölcsönzött sumér szavak alapján is igazolhatjuk ezt a sumér-magyar hangtani összefüggést. Sumér: tar 12,111 = zerbrechen
akkád: tarâku = ua.

magyar: tör, törik.

A szóbeliséjében: sumér šita 62,3 = rein
magyar szent
régí írásmód scēt.

t > Ø A t-hang szóeleji eltűnése már a sumérban bizonyítható: tibira = ibira 23,1 = Handelsagent.

Sumér: til 69,3 = sitzen

magyar: ül

hangtan: til > 'il = ül

sumér: tir 375,6 = Wald

magyar: erdő

hangtan: tir > 'ir = erdő.

A sumér k-hang.

k > k Mint primér hang sok magyar szó szókezdő és szóvégi fonémája, bizonyítva a sumér-magyar hangtani folytonosságot. Sumér: kur 60,34 = Krümmung, Kreis

magyar: kör, környék

a szóvégén: sumér lu-šukra = 296,92 = naggāru = Schreiner

magyar: szekrény

de: szökröny, tájszó.

k > h Ez a hangváltozás is általános a sumér-magyar etymológiák viszonyában.

Sumér: kur 60,33 = krümmen, biegen

magyar: horgas

sumér: kur 483,66 = binden, umbinden, fesseln

magyar: terok

a szóvégén: sumér tukur 483,32 = schwer, gewichtig
magyar teher.

A b - d - g és a p - t - k hangcsoport fonetikai viszonya alapján bemutattuk azokat a hangváltozásokat, amelyek a sumér szókinctől a magyar nyelv szókincséig vezetnek. Láttuk egyben, hogy a k-hangunk nem finnugor eredetű, hanem magyar eredetű; mindez bizonyítható az áltál-
ji összefüggésekkel is:

magyar kerül, kering

mongol kerü- = hinundhergehen, wandern, umhertreiben

ókoreai ker- = megy

ótörök káz- = utazik

onztják kerla- = fordul, forog

finn kieri- = gurul, gördül, forog. Stb.,

A sumér z-hang.

[z > z] Ez a hangviszony igen elterjedt a sumér-magyar fonetikai összefüggések terén.

A szóelején. Sumér: zub 60^x,4 = Regen, fliessen, tröpfeln

magyar: zápor-eső

sumér: zu 6,7 = benachrichtigen; Kunde

magyar: zuvól /tájszó/

a szóvégén, sumér: guz 371,19 = Zentrum

magyar: közép.

[z > s] Igen elterjedt hangviszony mind a három pozíciójában. Sumér: zag 332,43 = Ebene, Flachland

magyar: síkság

sumér: uz/u/ 171,3 = Fleisch

magyar: hús.

[z > sz] A magyarban sz-szé lesz úgy a szóelején, mint a szóvégi összefüggésekben

Sumér: zabar 29,3 = leuchten, strahlend, glänzend

magyar: sziporkázik

sumér: kaz 405,9 = zerschneiden

magyar: kasza.

[z > zs] Néhány szavunkban megfigyelhető.

Sumér: zag 332,13 = Eingeweide, Leber

magyar: zsiger

a szóvégén, v.ö. sumér: guz 565,20 = zerbrechen

magyar: mozsár.

[z > cs] Igen elterjedt hangviszony, bár a legtöbb esetben csak a szóeleji összefüggések a legjellemzőbbek.

Sumér: zil 126,5 = leuchtend, glänzend

magyar: csillog

csillag.

[z > o] Ez a hangváltozás csak néhány egyezésben mutatható ki. Sumér: zag /= zig/ 332,26 = Höhe, Anhöhe

magyar: cikó /hegycsúcs, régi/

sumér: guz 565,38 = sich niederkauern

magyar: kúcorog.

[z > l] Több szóban kimutatható ez a hangviszony.

Sumér: zi 84,35b = sein, dasein, bestehen, stattfinden
magyar: lesz
lehet. Stb..

[z > j] Ez a hangváltozás is elfogadható.

Sumér: zil 126,9 = volltrefflich, vorteilhaft,
vollwertig, gut, schön

magyar: jeles.

[z > h] A magyarnyelvi h-hangnak sumér z-hang előzménye is van. Sumér: zid 84,18 = rechtmässig, gesetzmässig,
wahrhaft, getreulich

magyar: hiteles, hitves, hites.

[z > t] Sok esetben a szóeleji t-hang a magyarban nem elsődleges, hanem, mint ebben az esetben, egy ősből z-hangra megy vissza.

Sumér: zu 6,7/13 = kennen, erkennen, wissen, Kunde,
Kenntnis, benachrichtigen,
erfahren

magyar: tud, tudás, tudós, Stb..

V.ö., sumér: du 230,19 = ua..

A sumér s-hang.

[s > sz] A hangfolytonosság ebben az esetben is kimutatható úgy a szóelején, mint a szóvégi összefüggésekben is.

Sumér: sil 12,117 = /zer-/schneiden

magyar: szel, szelet

a szóvégén, sumér: meši 61,149 = schmutzig, trüb

magyar: maszat, maszatos.

[s > s/š/] Ez az összefüggés is igen elterjedt a sumér-magyar etymológiák terén.

Sumér: sur /=sir/ 461,175a = Grab

magyar: sír, sírhely

sumér: mes 314,13 = mârû = Person eines Standes
Gewerbes

magyar: mester, mesterember.

s > cs Több etymológiával bizonyítható ez a fonetikai fejlődés. Sumér: si/=sig/ 295,26f = /sich/beruhigen

magyar: csigat

sumér: sig 592,10 = verkleinern,wenig

magyar: csökik, csökken, csökevény.

s > z Sumér: sar 152,62 = vertreiben,verjagen
magyar: zargat, el-zargat.

s > c Sumér: sig 592,2/10 = dürr,schwach,dünn
magyar: cingár / g = ng orrhang/
sumér: sag 115,7 = Handwerker,Arbeiterschaft
magyar: céh, céhbeli.

s > h A magyar h-hangnak sok esetben sumér s-hang-előzménye van. Sumér: sig 103,10 = /sich/beruhigen
magyar: higgadt, higgad / gg-gemináció/
sid 103b,6 = Kälte,Frost,kühlen
hideg, hideg időjárás.

s > l Sumér: sag 115,2 = wohnen
magyar: lakik; v.ö. dag = ua.
sig 112,24 = Atem,Luft
liheg, lehel.

s > t Sumér: sig 567,9 = Ziegel
magyar: téгла.

s > ø Fontos hangtani fejlődés:
sumér sar /=sir/ 152,41 = schreiben
magyar ír, írás.

A sumér š-hang.

š > s Ez az ősi sumér hang is kimutatható számtalan etymológiában, bizonyítva a sumér-magyar nyelvi genetikai folytonosságot. Sumér: šub 68,24 = reinfegen,
reinigen,abreiben

magyar: seper, seprő

a szóvégén: sumér haš 12,67/8 = spalten
magyar hasít, hasad.

š > sz Számtalan összefüggés bizonyítja ezt a fonetikai egyezést. Sumér: ša-ra 353,29 = trocken werden, dürr

magyar: száraz, szárít, szárad

a szó belsejében: sumér aš 1,3 = Norden

magyar észak, északi hideg.

š > z Sumér: šar 152,15 = abschliessen, einsperren

magyar: zár /ki-,be-,el-/

a szó belsejében vagy a végén:

sumér uš 211,48 = begatten

magyar üzekedik/állat/.

š > zs Ez a hangfejlődés is elfogadható.

Sumér: šar 11,27 = flammen, brennen

magyar: zsarátnok

a szó végén: sumér garaš 319a,6 = Omen, Entscheidung

magyar varázsol, varázslat.

š > cs A magyarban a cs-hang egyáltalán nem mondható primér elemnek, minden esetben derivációja valamelyik rokon hangnak. A szóeleji fejlődése a sumér d, z, s és most š-re mutat, ugyanezt mondhatjuk a szó belsejében vagy a végén. Sumér: lol,25 = šur = auspressen, keltern

magyar: csurgat

sumér: šur/u/ 494,5 = Stall, Pferch

magyar: csűr

a szó végén: sumér aš 1,38 = Bruder

magyar öcsi, nyilván. ecs.

Megjegyzés: Amint láttuk, a magyar - mocsár -szavunk nem szláv eredetű, hanem a szlávok vették át tőlünk, mert a sumérban: mesir 61,149 = Forast, Sumpf; ebben az esetben a cs-hang egy ősnyelvi s-hangra megy vissza.

Egyébként elérkezett az ideje, hogy megvizsgáljuk a magyar nyelv állítólagos jövevényszavainak kérdését, mert a finnugoros nyelvészet úgy kezeli a magyar nyelv szókinéjét, mint valami csódtömeget. Sok esetben ősi magyar szavakat jövevényeknek minősít anélkül, hogy megnézne a kiindult szót vagy másik - állítólagos - kölcsönadó nyelvben! Pl. a "fegyver" szavunk, az állítólag kö-

zépfele német *vêde-wer összetételből vettük át; de ilyen összetétel a kfin-ben egyáltalán nincs! Valamelyik lelkiismeretlen nyelvrontó finnugorista vette a német: Fehde = viszály, és Wehr = védelem, gát, szavakat és rájukfogta, hogy ebből a nem-létező szóösszetételből ered a magyar - fegyver - szó! Persze, Bárczi szorgalmasan ismételteti ezt a szótörténeti hamisítást, mint valami tudományos igazságot, lelkiismeretfurdalás nélkül szétosztogatva a magyar nyelv szókincsét. Ugyanezt cselekszi a magyarnyelvi - kovács - szóval is. 1193-as nyelv- emlékekben így írják még ezt a szót: coach, vagy cuach/koács, kuács/. Áll ez az elem a tőből: ku- és az összetett -ács elemből, amelyben a -cs elem egyezik a magyar-török-mongol:

-či, foglalkozást jelölő képzővel. Pl. ótörökben: angči = vadász; a mongolban: qoniči = juhász; ótörökben, pl. toqu- = szó : toqu-či = takács!

A mongolban: alta-či = aranyműves!

Tehát a - takács - szavunk sem szláv eredetű, hanem a szlávok vették át a turáni nyelvek szókincséből!

Mi jögon osztogatja szét a finnugoros nyelvészet a török-mongol nyelvek szókincsét?

Tehát, ahogyan a - takács - szavunk sem szláv eredetű, úgy a - kovács - szó is a magyarból került a déli-szlávok nyelvébe, mert, tudtommal, ebben az alakjában a déliszláv nyelvekben van meg: kovač. Az oroszban: kuznéc, de: kovatj = kovácsol. A töve a szónak, a ku- elem pedig a sumér - ku 468, 51 = kudimmu = lu-ku-dim = Edelmetall-arbeiter = nemes-fém-műves, szóra megy vissza!

A sumér - ku-dim - pedig ebben a hangszerelésben a török nyelvek ismert etymológiája: kuyum-cu = aranyműves! A hangváltozás szabályos: kudim

kuyum-cu...

Ám, térjünk vissza a fonetikai összefüggések meg-tárgyalásához.

š > c Ez a hangváltozás is kimutatható.

Sumér: šer 152,22 = Faden, Garn

magyar: cérna, cérna-szál

a szó belsejében, sumér: kušu 448,2 = būlu = Kleinvieh,
vierfüßiges Getier

magyar: koca.

š > j A magyarban, tehát a j-hang a szóelején semmi esetre sem lehet "finnugor" eredetű, mert az "úgynevezett finnugor" nyelvekben sem az; az altáji nyelvek etymológiái is idetartoznak.

Sumérban, a szóelején: šeg 551,2 = šurīpu = Eis, Frost

magyar jég, jeges

mongol ĵeke-re- = kalt/kühl werden

osztják ĵèngk = jég

vogul ĵāngG = ua.

finn ĵää = ua.

török soğuk = kalt; Kälte.

A szó belsejében, sumér: haš 12,78 = sich beugen, biegen

magyar: hajlik, hajol; kajla.

š > ny Minden bizonnyal már régen bekövetkezett ez a hangváltozás, mert több összefüggéssel bizonyítható ez a fejlődés. Sumér: šag 365,5 = freundlich, gnädig, gut

magyar: nyájas, nyájaskodik

sumér: šuš 126,41 = abschneiden, beschneiden

magyar: nyúz, meg-nyúz.

š > gy Ez az összefüggés kimutatható úgy a szóelején, mint a szóvégén; igen elterjedt a magyarban.

Sumér: šab 295k,4 = rupfen, /aus/rupfen,

das Rupfen, Wollausrupfen

magyar: gyapjú / = a tépett! /

sumér: šeg 551,4 = Eis

magyar: gyég

a szóvégén: sumér iš 212,9 = Berg

magyar: hegy, hegység

sumér: aš 1,2 = eins

magyar: egy /számnév/.

h > l Több összefüggéssel bizonyítható.

Sumér: šuk/u/ 469,5 = Verköstigung, Verpflegung,
Kost, Futter

magyar: lakoma, lakmározik.

a szóvégén, sumér: uš 271,2/6 = Mutterleib

magyar: öl /testrész/.

š > h Minden bizonnyal ez a hangváltozás is ismert.

Sumér: šag 356,7 = Huld

magyar: hódol, hódolat

Hangtan: šag > *hag > ha_λ > ha_u > hū = hó-dol.

A sumér h-hang.

h > h Több összefüggésben primér hang és így meg kell különböztetni más eredetű h-hangoktól, valamint a h-protézistől.

Sumér: haš 12,70 = /zer/schneiden, spalten

magyar: hasít, hasad, hasáb, hasadék

a szó belsőjében: sumér tu_h 167,2 = über, viel, mehr als,
schwer fallen

magyar teher.

h > k Ez a hangviszony is alátámasztja a sumér-magyar hangtani összefüggések folytonosságát; számtalan etymológia bizonyítja ezt a lehetőséget.

Sumér: had 381,3/9/53 = sich erheitern, Heiterkeit,
Fröhlichkeit

magyar: kedv, jó-kedv

a szó belsőjében, sumér: ma_h 57,3/4 = fest, stark,
beständig

magyar: makacs, makacskodik.

h > f Néhány etymológiában kimutatható ez a tendencia, sumér: hal 456,18 = lügnerisch, Lügner, Lüge

magyar: füllent, füllentő.

h > ø Ez a hangfejlődés már a sumérban kimutatható.

Sumér: har 401,57ff = schreien, heulen

magyar: ordít.

Lásd, sumér: urša 401,119a = ordít

ARA 401,152 = ua.

ir 579,382 = ua.

de, magyar: virginál / v-protézis/.

A sumér l-hang.

[l > l] Mint primér hang kimutatható úgy a szóelején, mint a szóvégén, de meg kell említeni, hogy sok esetben vokalizálódik a szóvégén.

Sumér: lil 313,5 = Wind, Luft, Atem

magyar: lélegzik, lélegzet

sumér: lal 481,32 = angeschirrt sein, anschirren,
bespannen, einspannen

magyar: ló /= ...a befogott.../; nylvj. lōu

hangtan: lal > lau > lau > lū = ló

sumér: lal 481,43 = /auf/hängen

magyar: lógat, nylvj. lōugat

sumér: lul 355,7/18 = falsch, lügnerisch sein

magyar: lódtít, lódtítás

sumér: lal 481,40 = stellen, aufstellen

magyar: lajtorja /tehát: l > j ! /.

[l > r] Ez a lehetőség is bizonyítható.

Sumér: lal 481,40 = festsetzen, aufstellen

magyar: ró /ki-/

hangtan: lal > *rau > rau > rō = ki-ró.

A sumér r-hang.

[r > r] Úgy a szóelején, mint a szóvégén megmaradt ez az anyelvi hang a magyarban.

Sumér: ri 86,31 = sich verbergen

magyar: rejt, rejtőzik

sumér: ri 86,41/74 = fliegen

magyar: repül, röpköd, röppen

szóvégén: sumér haru 288,9 = harā = Gefäss, Fass

magyar: hordó.

r > l Ez az összefüggés is bizonyítható.

Sumér: rig 295c,10 = weiden

magyar: legel, legelő, legeltet.

A sumér m-hang.

m > m A szóelején és a szóvégén számtalan etymológia formája. Sumér: ma 233,2 = gehen

magyar: megy, mehet

sumér: tum 207,9 = wiederauferstehen, auferstehen

magyar: támad /fel-/, támaszt /fel-/.

A sumér n-hang.

n > n Sumér: nin 556,6 = Schwester

magyar: nén, néni.

n > ny A szóelején, sumér: nir 325,30 = Sattel

magyar: nyereg, nyergel

a szóvégén, sumér: tun 595,12 = Ess-Napf, Schale

magyar: tányér

v.ö. nylvj.: tángyér.

Megjegyzés. Bemutattam a mássalhangzók fonetikájának sumér-magyar lehetőségeit, összefüggéseit és egyezéseit. A sumér-magyar konsonantizmus folytonosságát, ebből az alapból kiindulva, az idevágó fejezetben tárgyalom majd. Láttuk, tehát, hogy a hangváltozás szabályos, kivételes esetek ninesennek: a sumér-magyar folytonosság hangtörténeti valóság...

2. Az alap-vokálisok fonetikája.

A sumér a-hang.

Erre a sumér a-hangra megy vissza a mai magyar nyelv labiális a-hangja.

Sumér ad vagy ad-da 145,2/39 = Vater
magyar atya

pa 295,12 = Holz, Baum
fa

bar 74,148/9 = Genosse
barát, barátság.

Ugyancsak erre a sumér alapvokálisra megy vissza az illabiális á-hang.

Sumér aš 339,3 = verfluchen

magyar átok, átkoz

na 431,2ff = beischlafen
nász

gag 230,24 = Pflock
gágó vagy kákó.

A sumér e-hang.

Erre a sumér e-hangra megy vissza a mai magyar nyelv e- és é-hangja.

a/.Sumér: eren/erin, erim/172,51a = Feind

magyar: ellenség / r = 11 gemináció/

te 376,8 = schaffen, machen, tun, bilden
tess

mes 314,13 = Person eines Standes/

Gewerbes

mester, mesterség

b/.Sumér: esi 322,17 = süß

magyar: édes, édesség

ne 798 ŠAHL 150 = Auge

ész

šeg 551,4 = Eis

jég.

A sumér i-hang.

A sumér i-alaphangra megy vissza a mai magyar nyelv i- és í-hangja.

a/.Sumér: in 148,4 = schwanken, wanken

magyar: inog, inga

si 164,8 = eilen

siet, sietség

sig 592,2 = vertrocknet, dürr

szikes, szikkadt /gemináció/

b/.Sumér: i 231,71 = Öl, Fett, Essenz

magyar: ír

sig 454,7 = gut, süß, barmherzig, gnädig,
freundlich

szíves, szívesség.

A sumér u-hang.

A sumér u- alaphangra megy vissza a mai magyar nyelv u- és ú-hangja.

a/.Sumér: ur 203,2 = Finger, Spitze

magyar: ujj

zu 6,7/13 = wissen, erkennen, Weisheit
tud

zubl 60^x,4 = fliessen

zubog

b/.Sumér: du 15,10 = singen

magyar dúdol, dúdolgat

dug 396,20 = ausgiessen, erzeugen
tyúk.

Megjegyzés. A magyarban a hosszú vokálisok jórésze nyúlással keletkezett, tehát eredetiben nem voltak hosszúak. Továbbá a mai magyar nyelvben a hosszú vokálisok nagy része, a b-, a g- és az l-hangok vokalizálódására megy vissza, éspedig úgy, hogy a vokalizálódott mássalhangzó az előtte lévő vokálissal, összevonással egy hosszú vokálist alkotott. Hangzókiesés is hosszú vokálist eredményez a magyarban. V.ö. az idevágó fejezetet.

a/.A sumér szóvégi b-hang vokalizálódása a mai magyar nyelvben. Sumér: ab 128,3 = alt

magyar: ó

hangtan: ab > a_u > a_u > ō = ó

de: ↓avul.

b/.A sumér g-hang vokalizálódása a szóelején és a végén a mai magyar nyelvben.

1.Sumér: gig 427,4 = Nacht

magyar: éj, éjszaka

hangtan: gig > i_ii > i_ii > Ij = éj

2.Sumér: šag 356,5 = gut, schön

magyar: jó, nyelvj. jaš

hangtan: šag > ja_u > ja_u > jō = jó

de: ↓javul.

e/.A sumér l-hang vokalizálódása a szóvégén a mai magyar nyelvben. Sumér: lal 481,32/6 = angeschirrt sein,

anschirren

magyar: ló

hangtan: lal > la_u > la_u > lū = ló

de: ↓lovat.

Megjegyzés. A g- és a h-hang kiesésének összefüggéseit a vokalizmus idevágó fejezetében tárgyaljuk majd.

Am, tudjuk, hogy a magyarban - a mai alakjában - különböző hangárnyalatú vokálisok is vannak, mint pl.: ö, ü, stb..E vokálisok sumérnyelvi összefüggéseit a vokalizmus idevágó fejezetében mutatjuk majd be.

A bemutatott hangtani összefüggésekből láthatjuk, hogy a mai magyar nyelv hangrendszere nem "finnugor" eredetű. Először azért, mert ninos finnugor alapnyelv; másodszor azért, mert az állítólagos finnugor nyelvi elemek megvannak az altájinak mondott nyelvekben is; végül azért nem, mert a magyar nyelv eddig ismert legrégebbi alakja, a sumérnak mondott ősnyelv.

A hangváltozás szabályos, az átmenet az ősi hangból annak modernebb formájába, olyan logikával történik, hogy

csak hangtani folytonosságra kell gondolnunk a két nyelv - a sumér és a magyar hangtörténetében.

A sumér nyelv a magyar nyelv egyik régebbi fázisa fonetikai viszonylatban.

A magánhangzóilleszkedés problémája.

A finnugor nyelvészet még ma nem döntötte el, hogy a magánhangzóharmónia ősi "finnugor" sajátosság-e, vagy csak a magyar nyelv "külön" életében fejlődött ki.

Hes a magyar nyelv nem örökölhette ezt a hangtani sajátosságot a finnugor alapnyelvből, ha abban nem volt meg, mivel ennek az alapnyelvnek a létezése is kérdéses, sőt semmilyen nyelvészeti adattal sem bizonyítható, ellenben minden bizonnyal a magyar nyelv hangzóilleszkedési sajátossága szintén ősi örökség, mert a sumérban már kimutatható a hangzóharmónia kezdete és használata.

Poebel - idézett munkájában - megemlíti, hogy a sumér nyelvben kettős az illeszkedés: az előreható és a visszafelé ható illeszkedés.

V.ö. 17. "Die Vokale verbaler und pronominaler Bildungs-elemente unterliegen in gewissen Fällen der Vokalan-gleichung"...Pl.: Előre: mendan-a /< mēndēn-a/
menzan-ām /< mēnzen-ām/;

az ismert: nu- igekötő, a -ni- belrag előtt: ni-ni-vé illeszkedik; a -ra- belrag előtt: ma-ra- az illeszkedés.

A visszafelé ható illeszkedés:

al-gubb-uš /< al-gubb-sš/
uig-nu-kurr-ud-a /< nig-nu-kurr-ed-e/
tum-ud-a /< tum-ed-a/.V.ö.§17 - 19.

Falkenstein így nyilatkozik:

"Bezeichnend für die Sprache Gudeas erscheinen folgende Einzelheiten: Die Häufigkeit des a-Vokalismus an Stellen, für die sonst "e" überliefert ist: Die Häufigkeit der totalen und partiellen Vokangleichung".V.ö.ANOR.28 - §10. Sumér: gin-a = menj! - ga-na = előre!

ni-dn-zu : nu-du-zn = aki a szükséget ismeri
eme-ni-hul-du-ga : eme-ni-hul-da-ga =
a rosszat szóló nyelv.

A magyarban, bár lezártnak vehető a hangzóilleszkedés kifejlődése, nyelvjárásban még nyoma van a nem illeszkedő sajátosságnak is: kertná - kertné, vagy: kapáve - kapáva.. A magyar nyelv e sajátossága, tehát sumér örökség, a hangzóilleszkedés kezdete egészen a magyar nyelv "sumérnak" nevezett fejlődési fázisáig megy vissza, a magyar nyelv ebben az összefüggésben is egyenesági örököse a sumér nyelvnek és egyben - jogos örököse is...

A sumér-magyar konszonantizmus.

A/.A szókezdő mássalhangzók.

I.A szókezdő sumér b-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő b-hanggal

bur 411,57 = hurru = Höhle

BARlang

bar 74,149 = paláhu = scheuen, Furcht bekommen

BORzad, BORzalom

b/...a szókezdő p-hanggal

bar 74,83 = mērešu, mēreštu = Bebauung, Anpflanzung,
Bodenbestellung

PARaszt, PARasztí munka

bar 74,150 = tišimtu = unbebautes Land

PARlag, PARlag föld

c/...a szókezdő f-hanggal

bur 11,103 = patáhu = /ein-/bohren

FÚR, FURdal, FURu

bur 11,13 = šalátu = zerschneiden, spalten

FORgács, FORgácsol

d/...a szókezdő m-hanggal

bar 74,73 = kašádu = fangen, ergreifen

MARKol, MARKolász

bar 74,43 = baru, natu = sehen, schauen, beschauen
eine Vision haben, anblicken, Blick

MEReszti a szemét

MEReng, elMEReng

e/...a szókezdő v-hanggal

bar 74,52 = dagālu = warten,harren

VÁR, VÁRakozik

bar 74,60 = kamû = binden

VARR, VARRás

f/...a vokalizált b-hanggal

bil 172,10 = eššu = neu

WIJ /régi alak/

új

hangtan: bil > uij > uij > ūj = új.

II.A szókezdő sumér g-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő g-hanggal

gur 362,28 = kanâšu = sich beugen,gebogen sein

GÖRbul, GÖRbe, GÖRbít

gub 206,24 = kapâšu = schlingen,wickeln,

↓

zusammenziehen

GUBancol, össze-GUBancol

b/...a szókezdő gy-hanggal

gu 106,62 = pahâru = /sich/ver-/sammeln

GYŰjt, GYŰlekezik

gur 362,36 = kanâšu = gebogen sein,sich beugen

GYŰR, GYŰRődik

o/...a szókezdő j-hanggal

gašan 87,55 = hassu,mudû = weise,klug,verständlich

JÓZAN, JÓZANság

giš 296,21 = tirtu = Orakel, Omen,

↓

Eingeweideschau

JÓSol, JÓSlat

d/...a szókezdő ny-hanggal

gul 559,13c = rabû = wachsen,gross werden,hoch,

↓

vergrössert

NYŰLik, ki-NYŰLik

gam 362,14 = mâtu,mitu = abgestorben,totkrank

NYAMvadt.

e/...a szókezdő k-hanggal

gus 565,29 = kašāsu = wetzen, schärfen

KÖSZÖRÜL

gur 110,4 = kannu = Kanne, Behälter

KORSÓ

f/...a szókezdő h-hanggal

gam 362,4 = kamāsu = sich beugen, biegen

homlok

g/...a szókezdő zs-hanggal

gugar 107,24a = kanāšu = sich beugen

ZSUGORodik

gugar 106,205b = karānu = sammeln, aufhäufen

ZSUGORgat

h/...a szókezdő v-hanggal

gal 80,3 = bašū = sein, dasein, bestehen, haben

VAL- és VOL-

gal 80,2 = ašābu = wohnen

VALó, VALósi

i/...a szókezdő n-hanggal

giš N 72b = niksu = schneiden, abschneiden,

↓

Er mordung

MISKárol

MÉSZárol, le-MÉSZáról

j/...a szókezdő s-hanggal

gir 10,2a = šertu = Sichel

SARló

gir 346,15 = šahū = Schwein

SERTés

k/...a szókezdő ø-hanggal

gal 80,7 = kānu = stehen

ÁLL, ÁLLdogál

gašan 411,34 = bēltu = Frau, Herrin, Gattin

↓

Besitzerin

ASSZONY, régi AZZUN

l/...a szókezdő vokalizált g-hanggal

gig 427,4 = mûšu = Nacht

ÉJ, ÉJszaka

gis 296,75b = hasisu = Verstand, Weisheit

ÉS

m/...a szókezdő b-,p-,f-hanggal

gig 446,25 = bušānu = Gestank, übler Geruch

BŰ, BŰzik, BŰző

guš 565,35 = pussussu, nābutu = vernichtet werden,

↓

zerstört

PUSztít, PUSztaság

gug 591,16/18 = šinnu = Zahn

FOG, FOGas

n/...a szókezdő dzs-hanggal

gid-da 122,61 = ariktu = das Lange, e. Art Lanze

DZSIDDA.

III.A szókezdő sumér d-hang egyezik a magyartan

a/...a szókezdő d-hanggal

dar 114,9/14 = litū, šalātu = spalten, zerstückeln

DARabol, DARab, DIRib-DARab

dub 352,12 = balaggu = Pauke

DOB, DOBól

b/...a szókezdő t-hanggal

dar 114,22 = taru = bunt, gefleckt

TARka, TARkállik

dug 309,10 = karpātu = Topf, Krug, Gefäß

TOK, TEKád, TEGez

c/...a szókezdő gy-hanggal

dar 114,9 = šutturu = gross machen, vermehren

GYARapít, GYarapszik

dir /- dar/ 123,7 = aššū = leiden, leidvoll

GYARló

d/...a szókezdő j-hanggal

dng 396,10 = damāku, dumku = gut, wohl, Güte

JÓ, Jóság

dib 537,4/9 = aláku = gehen, kommen

Jó, JÖVée, JÖVetel

e/...a szókezdő ty-hanggal

dug 396,26 = rihá,rahá = ausgiessen, zeugen, gebären
↓
befruchten

TYÚK, TYÚKtojás

f/...a szókezdő ny-hanggal

diri 123,9b = atáru,atru = überschüssig, Überschuss
NYEREség

dusu 320,19 = kuduru,dupšiku = Traggestell,
↓
Tragbrett

NYOSZOlja

g/...a szókezdő l-hanggal

dib 537,4/9 = aláku,bá'u = gehen, treten, kommen,
↓
betreten

LÉP, LÉPked, LÉPés

dag 280,7 = šubtu = Wohnung

LAKik, LAKás, LAKó

h/...a szókezdő e-hanggal

dib 537,20 = kálu = halten, tragen

CIPel, CIPekedik

dib 537,23/49 = kamá = packen, ergreifen, fassen
CIBál

i/...a szókezdő es-hanggal

dim 60,37 = tarbú = Sprössling

CSEMeTe

dim /= dib/ 537,49 = tamáhu = fassen, ergreifen

CSÍP, el-CSÍP

j/...a szókezdő sz-hanggal

dal 86,41 = parášu = fliegen, entfliegen

SZÁLL, el-SZÁLL

dal 148,22 = iltu = Stroh, Spreu

SZAlma, SZAlmaszál

k/...a szókezdő z-hanggal

dal 86,23 = líku,lúku = entleihen, Pfand

ZÁLog

da^b 537,37 = sanâku = festhalten, verschliessen,
fassen

ZABla, meg-ZABoláz

l/...a szókezdő zs-hanggal

dib 348,214 = zinû, kimiltu, kisirtu = zürnen, Zorn
ZSÉMb^{ol}

dib 537,43 = riksu = Band, Binde, fassen
ZSEB.

IV.A szókezdő sumér z-hang egyezik a magyarban
a/...a szókezdő z-hanggal

zub 60^x,4 - 579,455b = zâbu = fließen, tröpfeln,
zerfließen

ZUBog, ZUBogé

zah 589,124a = halâku = fliehen, entkommen, entlaufen
ZÁMb^{ol}

b/...a szókezdő sz-hanggal

332,35 = misru, maşaru = ztrennen, abgrenzen, Grenze
zag

SZEGély

zag 332,31 = zâku = dahinjagen, dahinstürmen

SZÁGulá, SZÁGuldozik

e/...a szókezdő s-hanggal

zag 332,18 = išdu = unteres Ende, Grund

SEKély, SEKélység

zag 332,18 = išdu, sêru = Ebene, Steppe

Síkság, Sík-föld

d/...a szókezdő zs-hanggal

zur 437,49d = hamâşu = zermalmen, zerschlagen

ZSURm^{ol}, ZSURma

zi 84,37 = sanâku, zanâku = binden

ZSIneg

e/...a szókezdő cs-hanggal

zil 126,5 = banû, namâru = hell, licht sein,
glänzen, scheinen

CSILLog, CSILLag

zub 60^x,4 - 579,455b = zâbu = tröpfeln, fliessen
CSÖPög, CSÖPP, CSÖPPen

f/...a szókezdő c-hanggal

zig 84,45 = tibû = sich erheben, aufmachen,
↓
aufrichten

CIHelődik, fel-CIHelődik

zig/= zi/ 84,26 = nadâru = wüten, grimmig/zornig
sein

CIVakodik

g/...a szókezdő h-hanggal

zid 84,18 = kânu, kinu = gesetzmässig, rechtmässig
HITes, HITves

zig 84,45 = tibû = streben, hoch, erhaben,
↓
sich erheben

HIValkodik

h/...a szókezdő l-hanggal

zig/= zi/ 84,30 = napištu = Leben, Lebewesen; ein
LÉt, LÉtező

zi 84,9 = bašû = sein, dasein, bestehen, vorhanden
↓
sein

LEsz, LEhet

i/...a szókezdő t-hanggal

zu 6,7/13 = idû, lamâdu = wissen, erkennen, lehren,
↓
Kenntnis

TUá, TUDás, TUDó

zag 332,9 = ullanu = fern, lange vor

TÁVoli/időbeli fogalom/

j/...a szókezdő j-hanggal

zig/= zi/ = zid 84,18/119 = kittu = Recht, recht
↓
sein, Rechtsatzung, gesetzmässig

JOG, JOGos, fel-JOGosít.

V.A szókezdő sumér h-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő h-hanggal

haš 12,67/8 = hamâšu = /zer/schneiden, spalten
HASít, HASáb, HASadék

huš 597,333 = šuttatu = Loch

HÉZak, HÉZakos

b/...a szókezdő k-hanggal

had 381,9/53 = ellu,namāru = Fröhlichkeit,Freude

KEDv, jó-KEDvű

hum 565,52 = šāhu = wachsen,aufwachsen

KAMasz, nagy KAMasz

c/...a szókezdő f-hanggal

hul 456,18 = sarru = Lüge,Lügner,lügnerisch

FÜLLent, FÜLLentés

hal 2,12 = zāzu = teilen,hälften

FELez, meg-FELez.

VI.A szókezdő sumér k-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő k-hanggal

kid 354,77 = harādu = festfügen,binden

KÖT, KÖTés

kab 88,10 = kabbārutu = Dicke,dick

KÖVér, KÖVérség

KÖPés

b/...a szókezdő h-hanggal

kar 376^x,2/3/12 = masā'u = plündern,entreissen

HARácsol, HARamia

kuā 12,19 = ālu = Stadt,Schar,Stamm,Heimat

HAD, a Szilágyi-HAD.

VII.A szókezdő sumér l-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő l-hanggal

la 481,8 = amāru = sehen

LÁt, LÁtás

la 481,8 = amāru = aussersehen,finden

LEl, LElő-hely, meg-LEl

b/...a szókezdő r-hanggal

li /= LI-KA/ 59,17 = šagāmu = schreien,brüllen,

RIkácsol, RIkkant, RIkolt

luguđ 483,36 = kurû = kurz,klein
RÖVID, meg-RÖVIDít.

VIII.A szókezdő sumér m-hang egyezik a magyarban
a/...a szókezdő m-hanggal
min 124,30 = šinā,šinu = zwei,beider,zweiter,
↓ zweites,Wiederholung
MINta, meg-MINTáz
ma 233,2 = alāku = gehen
MEgy, MEhet.

IX.A szókezdő sumér n-hang egyezik a magyarban
a/...a szókezdő n-hanggal
na 97,4 = nāku = zeugen,beischlafen
NÁsz
nim 433,9 = šakû,elû = hoch sein,erhaben
NEMes, NEMesség
b/...a szókezdő ny-hanggal
nag 35,1 = šatû = trinken,saufen
NYAKal
nir 325,30 = rakkabu = Sattel
NYEReg.

X.A szókezdő sumér p-hang egyezik a magyarban
a/...a szókezdő p-hanggal
pap 60,2 = abu = Vater
PAP, fõ-PAP
b/...a szókezdő f-hanggal
pad 450,5 = amāru = sehen,ausersehen, erkennen
FEDez, fel-FED.

XI.A szókezdő sumér r-hang egyezik a magyarban
a/...a szókezdő r-hanggal
rab 151,6 = rabû = gross
ROPPant /gemináció/

b/...a szókezdő l-hanggal

rig 295c,10 = re'û = weiden,abweiden

LEGel, le-LEGel.

XII.A szókezdő sumér s-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő sz-hanggal

sil 487,17 = šalamu = unversehrt, massiv/stark sein

SZILárd, SZILárdság

sig 592,17 = šihru = eng, klein, wenig

SZŰK

b/...a szókezdő s-hanggal

silá 62,5 = hapû, hi_lpeššu = zerstört, schadhaft

SILány, SELEjt

c/...a szókezdő z-hanggal

sig 295,15f = zaḫiku = Sturm

ZEGernye

d/...a szókezdő c-hanggal

sig 592,2 = ubbulu = vertrocknet, dürr

CINGár / g = ng orrhang/

e/...a szókezdő cs-hanggal

sun 69,40 = naḫáru, naḫápu = verstümmeln,

↓

verunstalten

CSONka, CSONkít

f/...a szókezdő zs-hanggal

sag 115,32 = pahû = abgrenzen, versperren

ZSÁK-útca

g/...a szókezdő h-hanggal

sad 242,4 = ḫablu = Kampf, Schlacht

HADakozik

h/...a szókezdő l-hanggal

sig 112,24 = zaḫu, šáru = Luft, Wind, Aten

LEVegő

sig 295,26 = maháḫsu = treffen, schleudern

LÖvés, Lő

i/...a szókezdő t-hanggal

sug 522,9 = apsû,engurru = Grundwasser,Ozean,

↓ Süsswasserabgrund

TAVak, TÓ.

XIII.A szókezdő sumér š-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő s-hanggal

šugid 354,314d = sanäku,pihu = taub,schliessen

↓ abdämmen

SÜKET, meg-SÜKETül

b/...a szókezdő sz-hanggal

šab 295k,12 = šarämu = abschnneiden,beschneiden

SZABó

c/...a szókezdő z-hanggal

šar 152,62 = ſarädu = vertreiben,wegschicken

ZARgat, el-ZARgat

d/...a szókezdő zs-hanggal

šar 329,2 = uggatu = Zorn,zornig sein

ZSÖRtölödik

e/...a szókezdő cs-hanggal

šub 68,13 = nadü = werfen,niederwerfen,auswerfen

CSAP, el-CSAP, oda-CSAP

f/...a szókezdő c-hanggal

šeš /=šuš / 544,5 = pašäšu = salben

CIComa

g/... a szókezdő j-hanggal

šag 356,5/6/7 = damüku = gut,Gutes,vortrefflich

JAVasol, JÓ

h/...a szókezdő h-hanggal

šad 296,15 = kiššätu = Machtfülle,Macht,mächtig

HATalom, HATalmas

i/...a szókezdő l-hanggal

šugid 354,314d = sanäku = schlissen

↓ abschliessen

LAKAT, le-LAKATol.

XIV.A szókezdő sumér t-hang egyezik a magyarban

a/...a szókezdő t-hanggal

tum 2o7,9 = tabû = wiederauferstehen

TÁMad, fel-TÁMad, fel-TÁMaszt

b/...a szókezdő c-hanggal

til 73,52 = gamâru = zu Ende gehen, Ende, erledigen,

↓

vollenden, fertig sein

CÉL, CÉLba jut.

B.A szóbelseji és a szóvégi mássalhangzók.

I.A sumér b-hang egyezik

a/...a magyar b-hanggal

sub 2o6a,1o/14 = re'um = Hirt, Schafhirt

CSOBány /juhász és nagy juhászkutya/

šuba/r/ 354,12oa = uššuru = frei, lösen,

↓

frei machen

SZABAdít, SZABAdul

b/...a magyar p-hanggal

tab 124,18 = sanâku = festhalten, binden

TAPad, TAPaszt

c/...a magyar f-hanggal

šabar /=šabru/ 295f,1 = šabrû =

↓

e.hoher Tempelverwalter

SÁFÁR

d/. .a magyar v-hanggal

ib 2o7,2o = uggatu = Zorn, zornig sein

Évelődik

e/...a magyar bb- és pp-hanggal

šab 124,42 = zurrubu = bedrängen, bedrückt sein

DÖBBenet

d:b 537,4 = alâku = gehen, treten

TIPPem

f/...a vokalizált b-hanggal

gub 59,9 = ellu = Schnee, hell, klar

HAVazik, HAVas, HÓ.

II.A sumér g-hang egyezik

a/...a magyar g-hanggal

dug 230,6 = epššû, banû = schaffen, machen, tun
Arbeit

DÓGozik, DÓGos

dug 309,10 = karpatr = Topf, Krug, Gefäss

DÜGeny/vizes edény/

b/...a magyar k-hanggal

dug 396,7 = dunku = schön, Schönheit

TAKaros

c/...a magyar j-hanggal

sig 592,11/9 = katku = dünn, eng

SZÍJas /vékony/

d/...a magyar h-hanggal

gug 318,188 = kabâbu, kibbatu = brennen, Brand

KOHó, KOHászat

e/...a magyar v-hanggal

kingi 583,42d = šipru epšu = Schriftwerk

KÖNYVE-k, KÖNYV

f/...a magyar gy-hanggal

igi 449,6/14/16 = amâru, barû = beobachten,
schauen

ÜGYEL, ÜGYELô, nyelvj. ÜDZSEL

g/...a magyar ng-orrhanggal

dug 309,10 = karpatu = Gefäss

DONGa

ag-a 97,39 = našû = dürfen, entsprechen,

↓

sich anpassen

ENGed

gug 591,11/18 = namru = leuchtend, glänzend,

↓

Edelstein

GYÖNGY, GYÖNGYike

h/...a magyar vokalizált g-hanggal

gig 456,43 = zâru = Hass

GYŰ181, GYŰ181et

dingir = dindir 13,2 = Gott, Göttin
 TUNDÉR, TUNDÉR-király
 nígir = " nadir " 347,11 = e.Beamter, Vogt
 NÁDOR, NÁDOR-ispán.

III.A sumér d-hang egyezik

a/...a magyar d-hanggal

bad 152⁸,2 = adâru = getrübt,sich betrübt fühlen
 BÓDult, BÓDít

b/...a magyar nd-orrrhanggal

sedî 103b,12 = pasâhu = sich beruhigen,
 ruhig werden/sein

SZENDEreg, el-SZENDErül

e/...a magyar t-hanggal

sad 242,4 = kablu = Kampf,Schlacht
 CSAta, CSAtázik

d/...a magyar nt-orrrhanggal

bad 69,10 = katû = beenden,fertig,Ende
 PONT
 bad 152⁸,8 = šakû = hoch,oben,oberer
 FENT

e/...a magyar tt-hanggal

pad 469,3 = kasapû = Brocken,Bissen
 PÖTTömyi

f/...a magyar ty-hanggal

bad 152⁸,3 = êlû = oberer,oben,über
 FÁTYol
 pad 450,9 = namâru = Tagesanbruch,Morgen
 PITYmallik, PITYmallat

g/...a magyar gy- és dzs-hanggal

bad 152⁸,7 = mâtu,adâru = zu Ende gehen,
 totkrank,sich bedrängt fühlen
 BÁGYadt, BÁGYadozik
 id 579,427b = nâru = Fluss,Kanal
 ÜGY, Fekete-ÜGY, de: ÜDZS

h/...a magyar j-hanggal

bad 69,20/81 = gamâru = fertig machen/sein,
↓
vollenden

FEJez, be-FEJez

i/...a magyar l-hanggal

bad 69,100 = bešu,parâsu = zerrissen,abtrennen,
↓
serfallen sein

MÁLLik, MÁLLadozik /gemináló/

j/...a magyar sz-hanggal

bad 152⁸,2 = adâru = sich betrubt fühlen,
↓
Bedrängnis,bedrängt fühlen

BOSZús, BOSZankodik

k/...a magyar s-hanggal

bad 152⁸,17 = tûkultu = Vertrauen,Zuversicht
BÍzik, BÍzalom, BÍztat

l/...a magyar c- és cs-hanggal

bad 152⁸,17 = tûkultu = Stütze

PECKel, fel-PECKel

pad 450,3 = amâru,barû = sehen,prüfen

PECSétel, meg-PECSétel/láttames!/
pad 450,5 = sakâru,nabû = rufen,berufen,nennen,
↓
sagen

PECSétel, el-PECSétel/megidész!/
pad 450,5 = sakâru,nabû = rufen,berufen,nennen,
↓
sagen

m/...a magyar ny-hanggal

bad 69,54 = labâru = alt sein

BANYa /vénesszony/.

IV.A sumér z-hang egyezik

a/...a magyar z-hanggal

izi 172,26 = şarâhu = erregt sein

IZgul, IZgalom, IZgat, IZgága

b/...a magyar c- és s-hanggal

guz 371,19 = markasu = Zentrum

GÓC

Iz-kim 452,6 = uddû = erkennen,erkannt werden,
kund tun

ISmer, ISmertet, ISmerds

c/...a magyar sz-hanggal

izi 172,117 = hamâtu = flammen,flackern
 ŰszÖk; ŰszkÖs

i/...a magyar zs-hanggal

guz 371,19 = markasu = Band,Binde,Riegel
 GŰzs, GŰZsbaköt.

V.A sumér h-hang egyezik

a/...a magyar h-hanggal

tuh 167,2 = ali,atâru,mâdu = über,viel,mehr als,
 ↓ schwer fallen

TEHer, TEHerbiró

b/...a magyar k-hanggal

dah 169,6 = ruddû = vermehren,hinzufügen
 GYAKran, GYAKorel.

VI.A sumér k-hang egyezik

a/...a magyar k-hanggal

tuku 126,22 = mahâku = weben
 TAKács, TAKács-mester

b/...a magyar h-hanggal

tukur 483,32 = kabtu = schwer,gewichtig
 TEHER.

VII.A sumér l-hang egyezik

a/...a magyar l-hanggal

kul 72,8 = sanâku = schliessen
 KULcsol, KULcs

b/...a magyar ly- és j-hanggal

mulu 129a,3 = bi'u = Vertiefung
 MÉLY, MÉLYség

al 298,2/6 = allu = graben,umgraben
 ÁJ.

VIII.A sumér m-hang egyezik

...a magyar m-hanggal

gamun 465,10 = kamûnu = Kümmel

KÜMÉNY-mag

tum 207,9 = tabû = anrücken, einfallen

TÁMad, meg-TÁMad.

IX.A sumér n-hang egyezik

...a magyar n-hanggal

gun 106,18 = mâtu = Land, Heimatland

HON, HONSzerző

...a magyar ny-hanggal

sun 69,40 = nakâru, nakâpu = verunstalten

CSUNYa, CSUNYul.

X.A sumér r-hang egyezik

a/...a magyar r-hanggal

sir 371,10 = sanâku = drängen, vorgehen

SÜRget, SÜRgös

b/...a magyar l-hanggal

bar 74,68 = kimtu = Familie, Verwandtschaft, Dorf

FALu /nagycsalád, falu/.

bar 74,105 = pûdu = Schulter

VÁLL, VÁLLas/gemináció/

c/...a magyar j-hanggal

bar 74,64 = kabattu = Leber

MÁJ

ur 203,2 = ubânu = Finger

UJJ, UJJas /gemináció/.

XI.A sumér s-hang egyezik

a/...a magyar sz-hanggal

guş = 565,30 = karâbu = grüssen, huldigen

KÖSZönt, KÖSZöntés

b/...a magyar s-hanggal

mes 138,16 = mâru = Person e.Standes/Gewerbes

MESter, MESter-ember

c/...a magyar cs-hanggal

bis 214,42 = šapâku = giessen, begiessen

FECSkendez

mešîir 532,85b = rušumtu = Morast, Sumpf

MOCSÁR, MOCSARas vidék.

XII.A sumér š-hang egyezik

a/...a magyar s-hanggal

kaš/74,100 = / 202,5 = lasâmu = laufen, rennen

KASlat

b/...a magyar sz-hanggal

maš 74,100 = sûtu = e.Hohlmass

MESZely

c/...a magyar z-hanggal

geš 296,2 = eṭlu = Mann, Herr, Herrschaft, Herrin

GAZda, GAZdáné, GAZdaság

d/...a magyar zs-hanggal

garaš 15,34 = purussû = Omen, Orakel

VARÁZSlat, VARÁZSol

e/...a magyar cs-hanggal

aš 339,3 = ezêru = verwünschen, verfluchen

ACSarkodik

f/...a magyar j- és gy-hanggal

haš 12,78 = ḫadâdu = /sich/beugen

HAJlik, HAJladozik

aš 1,2 = išten = eins

EGY, EGYedül

g/...a magyar t-hanggal

aš 339,6 = arratu = Fluch

ÁTok, ÁTkos

h/...a magyar d-hanggal

Aš 1,25 = nadânu = geben

AD, ADakozik

i/...a magyar l-hanggal

giš 296,27 = šakâšu = morden, zerstören

GYILkol, GYILkos.

XII.A sumér t-hang egyezik

...a magyar t-hanggal

ištin vagy išten 1,2 = Ištin = eins,einzig

ISTEN, ISTENSég, ISTENi /= egyedüli!/
Šita 62,3 = ellu = rein,hell,klar = digir = Gott

SZENT, SZENTSég / t = nt orrhang/-

Sumér-magyar vokalizmus.

Az első szótag magánhangzóí.

I.A sumér a-alaphang egyezik a magyarban

a/...az a-hanggal

ab 128,2 = aptum = Öffnung,Luke,Fenster

ABlak

kaz 405,9 = kašāšu = zerschneiden,abschneiden

KASza, KASZál

gam 362,4 = kamāšu = sich beugen,biegen

GAMó, GAMós-bot

b/...az á-hanggal

sa 166,4 = erēšu = pflügen,bebamen

SZÁnt, SZÁntás, SZÁntó-föld

tag 126,26 = napāšu = sich weiten,weit

TÁGul, TÁGít

tar 12,1el = pakādu = bewahren,hüten

TÁRol

c/...az e-hanggal

aš 339,8 = hašādu = wünschen,verlangen,

↓
begehren

ESd, ESdekel

gaba 167,4 = irtum = Brust

KEBEL

d/...az é-hanggal

gab 167,56 = gabrû = Nachbildung,Duplikat,

↓
Abschrift

KÉP, arc-KÉP

sal 554,3 = rapāšu = weit, breit

SZÉLes, SZÉLesít

...az i- és í-hanggal

par 381,33 = namru = hell, licht, Helle

PIRkad

bar 74,43 = barû = prüfen, sehen, schauen

BÍRál, meg-BÍRál

f/...az o- és ó-hanggal

bar 74,7 = ahu = Seite, Aussenseite

BORda, hajó-BORda

bad 152⁸,2 = adâru = sich betrübt fühlen

BÓDuI, el-BÓDuI, el-BÓDít

g/...az ü- és ó-hanggal

ar 381,1060 = namru,ellu = Fröhlichkeit

ÖRUl, ÖRÖm

ar/a/ 401,152m = tēnu = mahlen, zermahlen

ÖRÖl, de: ÖRlet

h/...a magyar u-hanggal

bad 152⁸,7 = mâtu,mitu = tot, Leichnam, abgestorben

PUDvás

bad 152⁸,10 = šakû = hochkommen, hoch werden,
↓
steigen, sich erheben

BUZdít

i/...az ü- és ú-hanggal

bad 152⁸,10 = šakû = hochkommen, hoch werden,
↓
steigen, sich erheben

BÜSZke, BÜSZkélkedik

gar 597,37 = ra'âzu = rings umschliessen,
↓
einfassen

GYŰRű.

II.A sumér e-alaphang egyezik a magyarban

a/...az e- és é-hanggal

eš 472,25 = šumšu = Abend

ESte, ESteledik

mer 347,5 = uzzu = Zorn

MÉReg, MÉRges

b/...az i-hanggal

šeg 551,4 = šuripu = Eis

SIKos.

III.A sumér i-alaphang egyezik a magyarban

a/...az i- és í-hanggal

izi 172,17 = hamātu = eilen

IZI-be!

i 231,71 = šamnu = Öl, Fett, Ölschicht

ír /kenőcs/.

b/...az e- és é-hanggal

il-aš 320,22 = mahru = Vorderseite; vor, vorn

ELő, ELső, ELő1, ELőre

il 320,10 = napahu = anzúnden, anfachen

ÉLeszt, tüzet-ÉLeszt

o/...az a-hanggal

giš N 72 e = hisibtu = Reichtum, Fülle

GAZdag, GAZdagság

d/...az á-hanggal

dim 440,7 = band = schaffen, zeugen

TÁMad / = lesz, keletkezik/

dim 150,2 = makutu = Geländer, Einfassung

TÁMla, TÁMlás szék

e/...az ü- és ú-hanggal

izi 172,11 = išātu = Feuer, erhitzen

ÜSZÖk, ÜSZkös

sig 592,10 = sihru = eng, klein

SZÜK

f/...az ő- és ó-hanggal

il 320,3 = elu = hinaufziehen, aufziehen, trager

ÖLtözik, ÖLtözködik

giš 296,9 = išātu = Feuer, erhitzen

GÓZ, GÓZslög

g/...az o- és ó-hanggal

gid 371,31 = sanāku = in Ordnung bringen/halten

SONDoz / d = nd orrhang/

giš 296,21 = tirtu = Orakel,Omen

JÓSol, JÓSlat.

IV.A sumér u-alaphang egyezik a magyarban

a/...az u- és ú-hanggal

dug 309,10 = karpātu = Topf,Krug,Gefäss

DUGa /vizes edény/

ud 381,33 = kiam,kî = so,in dieser Weise, wie,
sowie,gleichwie,sobald als

ÜGY, ÜGY-ahogy

b/...az ü- és ű-hanggal

ud 78a,2 = epēšu,banû = machen,tun,zeugen,
herstellen,schaffen,bilden

ÜGY, ÜGYködik

uš 311,29 = redû = folgen,verfolgen,treiben

ŰZ, el-ŰZ

o/...az o- és ó-hanggal

sur 101,50 = enešu = schwächen

SORvad, el-SORvad, SORvaszt

uru 255,3 = izzu = gross,gewaltig

ÓRIás

d/...az ő- és ó-hanggal

uru 255,10 = dâru = dauernd,ewig

ÖRÖk, ÖRÖkösen

ur 401,10 = erû = zermahlen

ÖRöl, de: ÖRlet

e/...az a-hanggal

ur 203,7 = išdu = Grund,gründen

ALap, ALapít

ur 203,7 = išdu = unteres Ende

ALatt, ALá

f/...az á-hanggal

tun 207,9 = tabû = anrüken, sinfallen

TÁMad, rá-TÁMad, meg-TÁMad

g/...az e- és é-hanggal

tur 58,1/10/5 = alâdu, banû = gebären, zeugen,

bauen, erzeugen, schaffen

TERmel, TERemt, TERemtő

mulu 129a,3 = bi'u = Vertiefung

MÉLY, MÉLYség, MÉLYedés.

Megjegyzés. A sumér nyelv eddig ismert magánhangzó-rendszerét és a valószínű magyar összefüggéseket - láttuk. A finnugor nyelvészet finnugoros alapnyelvéből egyetlea vokálist sem ismerünk, csak a mai finnugornak mondott nyelvek hangrendszeréből a visszakövetkeztetett állítólagos alapnyelvi hangrendszert, amelyről feltételezik, hogy ez lehetett az ősi magánhangzóállapot.

A sumér nyelv alaphang-rendszere ismeretes, tehát elfogadható annak a lehetősége, hogy a magyar nyelv - a mai magyar nyelv - hangrendszere ebből vette kezdetét.

Csak az első szótag vokálisa összefüggéseinek lehetőségét világítottam meg, mert a sumérban és a magyar nyelvben, ezek a vokálisok az alaptőhöz tartoznak, változásuk, tehát befolyásolta a képzők és a ragok magánhangzóinak esetleges illeszkedését.

A szóvégi vokálisok összefüggésének kérdésére a későbbi kutatás adja majd meg a végső választ.

A szóeleji mássalhangzók lekopása.

a/.A sumér b-hang lekopása a magyarban.

bal 9,18/21 = nakû = opfern

Áldoz, fel-Áldoz, Áldozatot hes

hangtan: bal > 'al > āl = Áldoz

bar 74,98 = nasûku = schädigen

Árt, meg-Árt, Ártalmas

hangtan: bar > 'ar > ār = Árt

bur 411,57 = hurru = Höhle

UReg

angtan: bur > 'ur > ur = UReg

buru 2,2 = arû = ausleeren, kacken

URûl, ki-URûl, URít

hangtan: buru — 'uru > uru = URûl.

b/.A sumér g-hang lekopása a magyarban.

gab-ri 167,56 = gabrû = entsprechend, Duplikat

↓

Nachbildung, Exemplar

ÁBRA

hangtan: gabri > 'abri > abri = ÁBRA

gal 80,7 = kânu = stehen

ÁLL, ÁLLdogál, meg-ÁLL, ÁLLó

hangtan: gal > 'al > āl = ÁLL/gemináció/

gar 597,38 = rahâsu = überschwemmen

ÁRad, ÁRadás, ÁRaszt

hangtan: gar > 'ar > ār = ÁRad

giš 296,6 = išu = Werkzeug

ESZköz

hangtan: giš > 'iš > is = ESZköz.

e/.A sumér s-hang lekopása a magyarban.

sar /= sir/ 152,41 = šaṭāru = schreiben

ír, írás, meg-írta

hangtan: sar > 'ar > ir = ír

sur 101,6/27 = šarāhu = schreien, anschreien

ORáít, ORíbál

hangtan: sur > 'ur > ur = ORáít

d/.A sumér t-hang lekopása a magyarban.

tibira 560,6a = kurkurru = Kunsthandwerker,

↓

Steinschneider, Holz- und Metallarbeiter

IPAR, IPARos

hangtan: tibira > 'ibira > ibira = IPAR.

Megjegyzés. Ez a hangváltozás már a sumérban is kimutatható, v.ö. sumér: ibira 23,1 = damḡaru = Grosshändler, Handelsagent, Kaufmann

tul 511,5 = issā = Kinnbacken, Kiefer

ÁLL, ÁLL-kapca

hangtan: tul > 'ul > ul = ÁLL /gemináció/.

A szóeleji mássalhangzók vokalizálódása.

a/.A sumér szóeleji b-hang

bil 172,10 = eššu = neu

WIJ /régí/

ÚJ

hangtan: bil > uij > uij > ūj = ÚJ

b/.A sumér szóeleji g-hang

gig 427,4 = mûšu = Nacht, dunkel

ÉJ, Éjszaka

hangtan: gig > iij > iij > Īj = ÉJ

ge 67,15 = kaštu = Bogen

Ív, ívelő

hangtan: ge > ie > ie > Ī = í-v.

gi 85,9 = edēšu = neu, erneuern, neu werden

ÚJ, v.ö. fent: a/; régi: wy

hangtan: gi > ui > ui > ūj = ÚJ

gin 206,7/15f = anāku = ich

ÉN

hangtan: gin > iin > iin > Īn = ÉN

nylvj.: ↓ JÉN, IÉN...

A szóvégi mássalhangzók vokalizálódása.

a/.A sumér szóvégi b-hang

gub 59,9 = ellu = Schnees, rein, klar

HÓ, HAVasik

hangtan: gub > *hub > huu > huu > hū = HÓ
de: ↓ HAVasik

dib 537,4/9 = alâku, bâ'u = gehen, kommen

JÓ, JÖVés

hangtan: dib > *jib > jiu > jiu > jū = JÓ
de: JÖVés

b/.A sumér szóvégi g-hang

gig 456,43 = zâru = Hass

GYŰlöl, GYŰlölet

hangtan: gig > *gyiu > gyiu > gyū = GYŰlöl

sig 295,26 = mahâsu = weben

SZÓ, SZÖVet, SZÖVés

hangtan: sig > *siu > siu > sū = SZÓ

de: SZÖV-
és: SZŰcs

šag 356,5/6/7 = damku = gut, Gutes, vortrefflich

JÓ, JÓság, JAVasol

hangtan: šag > *jag > jau > jau > jō = JÓ
de: JAV-.

A sumér b : g hangok nyelvjárársbeli váltakozása.

A magyarban a szóelején, sok esetben a sumér g-hang helyett b-hang van; v.ö. sumér: burun = gurun!

gu lo6,15 = kiddatum = Niedergeschlagenheit

BŰ, BŰs, BŰsul

gu lo6,78 = ganâšu = sich beugen, gebeugt

BÓkol, BÓlint

gu 15,5 = šagamu = brüllen, schreien

BÓg, BÓgés

gig 446,25 = bušânu = Gestank, übler Geruch

BŰz, BŰzlik

hangtan: gig > *big > biu > biu > bū = BŰz

gig 183,44a = ikkibu = Schuld, Vergehen

BŰn, BŰnös

hangtan: mint fent

gig 424,11 = kisgu = Raserei, Zorn, hassen

BÓsz, BÓszít

hangtan: mint fent.

A h-protézis.

uš 211,31b = šadâdu = ziehen, einziehen, dahinziehen.
hŮZ, hUZakodik

ud 381,33 = kiam,ki = wie, sowie, so, in dieser Weise
hOGY, hOGYan

ag 97,9 = zakâru = reden, sprechen, sagen

hANG /g = ng orrhang/

aš 1,16 = mâtu = Land, Heimatland

hAZa, hAZai, hAZátlan

in 148,4 = nâšu = wanken, schwanken

hINTa, hINTázik

iš 212,9 = šadu = Berg

hEGY, hEGY-vidék

ag 97,16 = ramû = werfen, abschiessen

hAJít, hAJítás.

A v-protézis.

ag 183,11/19 = lû = wenn/auch, oder

vAGY, vAGY...vAGY

aš 339,8 = hašâhu = verlangen, wünschen, begehren

vÁGY, vÁGYakozik

uš 211,2o = malû = voll sein, füllen, Fülle

vAStag, vAStagság

uru 38,2 = alu = Stadt, Stamm, Heimat, Kreis

vÁROs, vÁROsi

illu 579,280a = ellu = hell, klar, heiter, rein,
sich erheitern, glänzend

vILLOg, ILLOg-vILLOg

id 381,1o6c = namâru, numru, ellu = heiter,
sich erheitern, Fröhlichkeit

vIDámság, vIDám.

A j-protézis.

ua 494,6 - 540,5 = lahru = Schaf, Mutterschaf

jUh, jUhOk

hangtan: ua > 'u'a > jUhA = nyelvj.: jUhAk, a h-hang, tehát hézagotlós.

Hangzókiesés : hangzóösszevonás.

sahar 212,4ff/27 = epru,tiṭu = Staub, Erde, Lehm

SÁR, SÁRos

hangtan: sahar > sa'ar > saar > sār = SÁR

lagab 483,13 = tiṭi = Schlamm

LÁP, LÁPos

hangtan: lagab > la'ab > laab > lāb = LÁP.

Az első szótag vokálisának kiesése.

dirig-a 123,4 = eli,mādu = über,mehr,mehr als,viel

↓

darüberhinaus

DERÁGA /nyelvj./

DRÁGA

hangtan: dirig-a > d'riga > driga = DRÁGA.

Megjegyzés.Úgy vélem, hogy a bemutatott összefüggések - hangtani viszonylatban - végérvényesen eldöntik a magyar nyelv sumér származását!A hangtani összefüggések olyannyira jellemzők, hogy minden meggondolás nélkül megállapíthatjuk a magyar nyelv ősi eredetét.

A sumérnak mondott nyelvforma a magyar nyelv egy régebbi fázisa - a bemutatott hangtani összefüggések alapján kimondhatjuk ezt a lehetőséget.

A hangfejlődés minden esetben szabályos és törvényszerű, így nem mondhatunk mást, miszerint a magyar nép ősei ötezer évvel ezelőtt úgy írtak, ahogy az ékjes táblácskák ezt elénk tárják.

Egy fontos bizonyító tételmhívom fel a kutatás figyelmét: sok sumér szó átment, mint kölcsönszó, az akkád nyelvbe.Ezeket az akkád hangszerelésű szavakat meg-

találjuk a magyarban is, ami azt bizonyítja, hogy a magyarság egy része, minden bizonnyal az Árpádkori magyar részleg, nem sokkal a Kárpátmedencébe való vonulás előtt hagyta el a Kaukázustól délre eső területet, mert a mai magyar népnyelv három-rétegű.

ELŐSZÖR: annak a magyarságnak a nyelve, amelyik ós-időktől fogva, mint első telepes, a Kárpátmedencében él

MÁSODSZOR: annak a magyarságnak a nyelve, amelyik az "utolsó honfoglalás" koráig ide-oda vándorolt Mezopotámia és a Kárpátmedence között

HARMADSZOR: az Árpádkorabeli magyarság nyelve.

Így, tehát a magyarság: az életben maradt sumérság egy része!

Mindezt ismeri a nemzetközi történetírás, mert minden valószínűség szerint birtokában van az írott bizonyítékoknak, amelyeket nem hoz nyilvánosságra éppen azért, hogy letagadhassa ezt az igazságot!..

Sumér kölesön-szavak a sémi-akkád nyelvben.

bēlu = Herr, König, Fürst	BÉla
banû = bauen, schaffen, bilden	BÁNYOL
banû = hell, licht, schön	FINOM
bûru = Kalb, Tierjunges	BORjú
bašâlu = erhitzen, kochen	VASALÓ-ház
gûhu = Husten	KÖHÖg
gamlu = Sichel	GAMLÓ
gimilu = Schonung	KIMÉlet
ganâsu = böse sein	GONOSZ
kašâsu = /ab/schneiden	KASZA
gaššidaku = Müller	malom-GAZDA
kazidaku = ua.	malom-KAZDA
dâdu = Geliebte/r/	DÉD, DÉDelget
dûlu = Arbeit, Dienst, Mühe	DOLog, DOLgozik
darâgu = Weg	DERÉK-út
dišû = üppig, reichlich	DÚS, DÚSkál
êdu = einer, einzig	EGY, EGYedüli

izzu = gewaltig, furchtbar
 zâbu = tröpfeln
 ȳdu = sich freuen
 hamâtu = flammen, brennen
 hamâtu = eilen
 hupû = Loch-Riss
 hipeşşu = schadhafte
 harû = Fass
 haşû = Eingeweide
 kabâru = dick, umfangreich
 kazâbu = lügen
 kalû = /ab/schliessen
 kamûnu = Kümmel
 kaşâsu = wetzen
 kasâru = binden, flechten
 kurû = kurz
 kâşu = sich verspäten
 libbu = Inneres Eingeweide
 lapânu = plätten
 lâpu = Halm, Spross
 mesû = waschen
 marâku = zerbröckeln
 maşâru = zerschneiden
 nîbu = Name
 nakâsu = köpfen
 sâbu = Schankwirt
 salâtu = zerschneiden
 şalâtu = Sippe
 zanâku = binden
 sîku = eng, schmal
 sarbu = Schmerz, Leid
 sarâpu = schlürfen
 sarâku = streuen
 palâhu = fürchten
 pâltu = Axt

ISZonyú
 CSÖPög
 KEDV
 HAMU
 HAMar
 HEPE-HUPás
 HIBás
 HORdó
 HAS
 KÖVÉR
 HAZUdik
 KALIncs, KILIncs
 KÖMÉN-mag
 KÖSZÖrül
 KOSZORÚ, KOSÁR
 KURta
 KÉSik
 LÉP
 LAPít
 LAP, úti-LAPU
 MOS, MOSogat
 MORzsa
 MÉSZÁRol
 NÉV, NEVEz
 NYAKAz
 CSAPOS, CSAPlár
 SZELEtel
 CSALÁD
 ZSINEG
 SZÜK
 SÉRik, SÉRül
 SZÖRPöl
 SZÓR
 FÉL, FÉLelem
 BALta

pussussu = zerstören
 pāšu = Axt
 ḱadādu = sich neigen
 ḱamū = brennen, verbrennen
 ḱātu = Hand
 rabbu = gross
 rēdu = Leitung, Regierung
 rapāsu = zerschlagen
 šabātu = reinfegen
 šubtu = Wohnung, Wohnstätte
 šurbu = gross; Schrecken
 šārtu = Haar, Behaarung
 temēru = vergraben
 tāru = zurückkehren
 terēsu = ausstrecken, ausbreiten
 terēsu = vornehmen
 tarru = bunt
 Stb...

PUSZtít
 FÉSZE
 HAJlik
 HAMVaszt
 KÉZ, KEZEK
 ROPPAnt
 állam-REND
 REPEszT, REPEd
 SEPEr, SEPró
 SZOBA
 SZÖRnyű
 SÖRTE
 TEMet
 TÉRul-fordul
 TERít, TERjeszt
 TERvez
 TARKa

MÁSODIK RÉSZ: A l a k t a n

Sumér-magyar szerkezeti összefüggések.

Megjegyzések.

A - sumérnak - mondott nyelv, a magyar nyelv régebbi fejlődési fázisa...

Bizonyítéka ennek a fejlődési fázisnak, a magyar nyelv névszórakozási rendszerének, valamint elemeinek egyezése a sumér nyelv megfelelő rendszerével és elemeivel, ami azt jelenti, hogy a magyar nyelv névszórakozási rendszere a sumér nyelv megfelelő rendszeréből fejlődött ki, de ugyanígy a magyar nyelv igerakozási rendszere is saját, ősi alakjából - a sumérból - fejlődött a mai igerakozási rendszerének alakjáig. A hangtani összefüggésekkel együtt, mindahárom rendszer bizonyítja a magyar nyelv "sumér" eredetét...

A következőkben bemutatom mindazokat a szerkezeti összefüggéseket, amelyeket a mai magyar népnyelv, mint ősi örökséget átvett és továbbfejlesztve megtartott.

Itt van pl. az igerakozás praesens-futurum-a. A sumérban ősi sajátosság, a magyarban is ugyanaz. A "német-jiddis" befolyásra átvett -"menni fogok"- alakot a nép csak a legújabb időkben kényszerül átvenni, mert a "magyarnak" mondott nyelvtudomány ezt rákényszeríti, pedig a "praesens-futurum" egyben - finnugor - sajátosság is.

A cseremis nyelvben, ahogy Berecki - op.cit.-mondja: "...rendszerint a jelen idő használatos a jövő idejű cselekvés kifejezésére"...Ez természetes is, hisz a cseremis nyelv is: sumér származék!

E sorok írója gyermekkorában nem ismerte, nem hallotta a nyelvrontó "menni fogok" kifejezést, a kérdés mindig így hangzott: gyűssz-e? - a válasz pedig: gyűvök!

És sehasam: "gyűnni fogok"...Úgy látszik, a finnugoros nyelvészet valami magasabbrendűséget lát ebben a kifejezésben, valamit, ami az indogermán nyelvekhez minősíti a magyar nyelvet...

Ám, a magyar nyelv a sumér nyelv modern változata s így nem szükséges felminősíteni; megmaradunk a - sumér - nyelvi primitivitásnál

Mindezzel összefüggésben szeretném a következőket, s a tényeket megállapítani:

nem ismerem el a magyar nyelv állítólagos finnugor eredetét, mert nem bizonyítható

nem ismerem el a finnugornak mondott nyelvek finnugor eredetét, mert ez az állítólagos eredet sem bizonyítható

elfogadom az urálaltájinak mondott nyelvek genetikai közös eredetét, mert ez a közös eredet igenis bizonyítható a szókincs és szerkezeti elemek egyezésével

elfogadom az urálaltáji nyelvek sumérnyelvi leszarmazását, mert ez a leszarmazás bizonyítható.

Minden, a fentiekben kifejtett tétellel ellenzök leszarmaztatási tétel elvetendö, mert csak arra szolgál, hogy meghamisítsa az urálaltáji nyelvek valódi eredetének igazi tételét...

Sumér-magyar szótövek.

Bárczi szerint: "Abszolút tönek/szógyökérnek/ vagy tömorfémának nevezzük a szónak azt a részét, melyet valamennyi képzö-, jel-, és ragmorféma leválasztása után kapunk"...Bárczi szerint a - kertészkedik - szavunkban az abszolút tö a - kert - szóalak.

Összehasonlítva ezt a szót a sumér megfeleléssel azt látjuk, hogy ez a szóalak tovább is osztható, vagyis az igazi abszolút tövet csak a sumér összefüggések alapján mutathatjuk ki. V.ö. sumér-akkád: kirû = Garten, a sumér: gar 597,3/4 = kar = bekerít, körülkerít, kerítés.

Megvan ez a szó a baskir nyelvben is:

kerteleü = körülkerít, bekerít.

Az abszolút tö, ezek szerint a - KER- - elem, melyet a sumér megfelelőjével kell összehasonlítani.

Ezen az alapon elindulva, vizsgáljuk meg a sumér-magyar tómorfémák egyezését.

a/.A sumér tómorféma,mint főnév,egyezik
a magyarban a megfelelő tómorfémával:

pa 295,12 = iṣu = Holz,Baum

FA, FÁ-t, FÁ-k

pa 295,12 = âru = Spross,Nachkomme

FI, FI-t, FI-át, FI-ak

giš 296,16 = kâtu = Hand

KÉZ, KEZE-t, KEZE-k

dub 352,12 = balaggu = Fauke

DOB.

b/.A többtagú tómorféma,mint főnév

agar 579,307 = ugaru = Feld,Flur

UGAR

mada 342,98b = mâtu = Land,Bezirk

MEGYE.

c/.A sumér tómorféma,mint főnév, egyezik

a magyarban a képzett főnévvel

bal 9,3 = pilakku = Beil

BALta

zub 60^x,2 = gamlu = Krummschwert

SZABlya

bur 411,10 = hurru = Höhle

BARlang.

d/.A többtagú sumér tómorféma egyezik

a magyarban a képzett többtagú főnévvel

dirig 122/3,34/46 = Fähre,Fährschiff

DEREGlye

gaba 167,4 = irtum = Brust

KEBEL.

c/.Primér sumér ige-tómorféma =

magyarban: főnév

kaz 405,9 = kašāsu = /zer-,ab-/schneiden

KÉS

kar 376^x,7 = habâlu = schädigen, zerstören
KÁR

sig 351,7 = ašâbu = sitzen
SZÉK.

de: dar 114,9 = litû = spalten, zersprengen
DARab

haš 12,70 = hummuru = spalten, schneiden
HASáb.

f/.Primér sumér melléknév =
primér magyar melléknév
sig 592,11/19 = kaṭnu = eng, dünn
SZŰK, v.ö akkád: siku = ua.
zeb vagy sib 147,336 = dumku = schön, gut
SZÉP.

g/.Primér sumér melléknév =
magyar képzett melléknév
sal 554,3 = rapâšu = weit, breit
SZÉLES
til 69,20/81 = gamâru = vollständig, ganz
TELjes.

h/.Primér sumér igető =
magyar képzett melléknév
gur 362,22 = kanâšu = gebogen sein
GÖRbe
kar 376^x,7 = schädigen
KÁRos.

i/.Primér sumér igető =
primér magyar igető
gab 167,57 = mahâru = empfangen, erhalten
KAP
tar 12,88 = hipû = /zer-/brechen
TÖR.

j/.Primér sumér igető =
magyar képzett igealak
aš 329,8 = hašâdu = verlangen, wünschen
ESd, ESdekel

gar 597,8 = epšū = machen,herstellen
GYÁrt.

k/.Majdne minden egyik primér sumér tömorféma
a magyarban a megfelelő képzővel ellátva
névszó- vagy igetővé lehet
maš 74,10 = ellu = klar,rein.
MAGYaráz /felvilágosít,tisztáz/
MAGYarán / tisztán/
sig 592,11/19 = kaṭnu = eng,dünn
SZŰK, SZŰKít, SZŰKösen.
Stb..

A főnév.

Primér sumér-magyar főnévi tömorfémák.

giš 296,16 = Hand

KÉZ

ama,eme 237,2 = Mutter

EME /régli/

bad 152⁸,4 = Mauer

FAL

bar 74,64 = Leber

MÁJ

kur 60,34 = Kreis,Krümmung

KÖR.

Az összetett sumér-magyar főnevek ugyanazok, mint
bármelyik ismert nyelvben,v.ö.ANOR 28.58 és 61.

Sumér: dumu-mí = lánygyermek, gyermeklány

ama-gana = szülőanya. Stb..

Megjegyzés.A "rektum-régens" viszonyát a mondat-
tanban tárgyaljuk majd.

Főnévképzés a sumérban.

1/.A sumér nam- főnévképző elem.

V.ö.Poebel,op.cit.§121. és Deimel,ŠGšlo.

A sumérban előragként van használatban, jelentése:
Wesen, Art, -artig, Bestimmung, Qualität, Eigenschaft, Zeug.

Az elvont fogalmú főnévi alakok képzője.

Sumér: nam-gal = nagyság; gal- = nagy

nam-mah = magasztos; mah = magasztosság

nam-ti/1/ = élet

nam-lugal = királyság

nam-en = uralom; en = úr. Stb..

Végezzük el az összehasonlítást:

NAM-en

ura-LOM.

Pontosan ugyanaz a funkciója ennek a sumér elemnek, mint a magyarnyelvi -lem, -lom, elemnek...

Megállapíthatjuk, hogy a sumér nam- főnévképző elem hangváltozással és pozícióváltozással - utóraggá léve - a megfelelő magyarnyelvi elemnek ősi alakja.

Hangtan: nam > ⁺lam

illeszkedéssel: ↓ -lom és -lem

pl.: hata-LAM /nylvj.-ban/

hata-LOM

nyuga-LOM

kegye-LEM

olta-LOM

fejede-LEM

biroda-LOM. Stb..

Sumér: NAM-en = uralom

ura-LOM...

A hangváltozás minden bizonnyal a pozícióváltozás, az utóraggá való válás következménye.

Am, megvan ez a főnévképző elem a magyarban eredeti alakjában is: a -NEM-ű, elemben.

így: mi-NEM-ű; egy-NEM-ű; egyéb-NEM-ű; ág-NEM-ű;

ilyen-NEM-ű; fehér-NEM-ű; ruha-NEM-ű; stb..

V.ö.fent az elem jelentéstanát; nem tagadható, nyelvünk örökölte ezt a fontos szóképző elemet.

2/.A sumér nig- főnévképző elem.

A sumérban előragként van használatban, jelentése: az elvont fogalmak képzője, hasonlóan a már megtárgyalt sumér nam- elemhez.

Sumér: nig-gar = kincs; gar = felhalmoz,gyűjt
               nig-šag-a = hódolat; šag = hódol
               nig-ba = ajándék; ba = ad,ajándékoz
               nig-šan = ár /kereskedelmi/
               nig-zur-ra = áldozat
               nig-sag = fejedelem; sag = fej,fő!/./.Stb.

Ez az elem megmaradt a magyarban ugyanabban a funkciójában, de:utóragként.

A magyarban: 1093 vduar-NIK = "udvar-NIK" = udvarnok
                     1266 = fegyver-NEK
                     1424 = pohár-NOK. Stb..

Végezzük el az összehasonlítást:

sumér   NIG-sag = fejedelem; v.ő. sag = fej
                     vduar-NIK = udvar-NOK; udvar = királyi-lakás.

Megjegyzés. A nig > nik hangváltozás már a sumérban megfigyelhető.

További egyezések: NIG-gar = kincs; gar = gyűjt

ár-NYÉK

kör-NYÉK

köpő-NYEG

irodalmi mongol   kebe-NEG = ua.

ozmán   kápä-NÄK = esőköppen

karakirgiz   kebä-NÄK = nemezköppen

khalkhamongol   xew-NÄK = ua.

finn,lüüd.   tiedoi-NIK = munkás

veps.   lihu-NIK = mészáros

vir.   koda-NIK = polgár

az oroszban   őaj-NIK = teáskanna

mjas-NIK = hentes,mészáros.Stb..

sumér   NIG-sag = fejedelem.

Ezzel összefüggésben meg kell említeni, hogy a magyar nyelv -nek,-nok és -nök fontos nyelvszerkezeti e-

leme nem szláv eredetű, hanem a szlávok vették át a sumér-magyar-urálaltáji nyelvekből. Amint láttuk, megvan ez az elem az altáji nyelvekben is, de megvan a finn nyelvben is, még hozzá önálló alakban:

niekka = mestari, asiantuntija, taitaja, taituri és taiteilija.

Összetételben, v.ö.fent. Az összefüggések ellenőrizendők a finn nyelv etymológiai szótárában, 376-ik oldal.

A finn nyelvészet sem jobb a magyarnál; szintén odaajándékozták ezt a szót a szlávoknak és megemlítik az orosz: čaj-NIK = teáskanna, és mjas-NIK = hentes, szavakat állítván, hogy szláv átvétel ez az elemünk!

Am, a végső bizonyíték, hogy ez az elemünk sumér eredetű, ígylát a magyar és az urálaltáji nyelvek közös tulajdona és a szlávok kölcsönözték át/ a finnugoros terminológiát használva.../így vissza kell utasítanunk Bartha K. megállapítását, hogy "A környező szláv nyelvek hatása szókincsünkben jelentős nyomokat hagyott"...

Állítjuk, hogy fordítva történt: az urálaltáji nyelvek hatása mutatható ki a szláv nyelvekben, és reméljük, hogy a finnugoros nyelvészet hamarosan megírja az:

Urálaltáji nyelvek hatása a környező szláv nyelvek fejlődésére, oímű, többszáz oldalas munkát...

A sumér nig- elem utóraggá válva, a következő fonetikai változásokon ment át:

1./: nig > ⁺lik

magyar: ↓ -lék

2./: nig > ⁺šig

magyar: ↓ sig, mint régi önálló elem

később: -ség, -ság.

Funkciójuk ugyanaz...

Végezzük el az összehasonlítást:

sumér   NIG-ba = ajándék; ba = ad

oszta-LÉK

tölte-LÉK

süpre-LÉK

mos-LÉK. Stb..

Sumér: NIG-dug = jószág

magyar: jó-SÁG

sumér: NIG-gin, igazság

igaz-SÁG.

Am első esetben az egész összetétel egyezik:

NIG-dug = jószág

jó-SÁG.

A tő: dug = magyar: jó; a -ság elem pedig = NIG...

Tehát: NIG-ság-a = hódolat

dicső-SÉG

vitéz-SÉG

NIG-zur-ra = áldozat

szabad-SÁG

nemzeth SIG /régi alak/.

A magyar nyelv, tehát a fent megtárgyalt sumér főnévképző elemekkel ősi örökséget vett át és örökölt meg a mai napig.

Az elemek pozíció- és fonetikai-változása természetes folyamat: a magyar nyelv történetének ötezer-éves sajátosságait tükrözi vissza a két főnévképző elem alak-tani szerepe...

3/.A sumér -a főnévképző elem.

V.8.Poebel, op.cit. §116. és ANOR 28. §17.

A magyarban kimutatható, mint ősi örökség és megvan ez az elem a mai magyar népnyelvben ugyanabban a pozícióban, ugyanavval a funkcióval.

Sumér: zig-a = das Aufstehen, das Aufgebot, d. Heer

dug-a = das Sagen, der Befehl

gú-dé-a = der Ruf

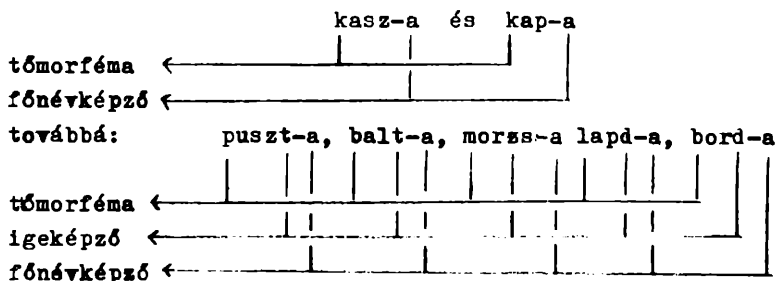
hal-a = Teil, Anteil. Stb..

Úgy a sumérban, mint a magyarban elsődleges és másodlagos igetövekből főneveket képez.

Sumér: kaz 405,9 = /zer-/schneiden
 magyar: kasz-A
 sumér: gab 167,85/95/6/7 = umbrechen
 magyar: kap-A

Ebben a két szóban, tehát a kasz- és a kap- alakok primér igetörmorfémák, amelyekből az ősi -a főnévképző elem, főneveket képez: kasz-A

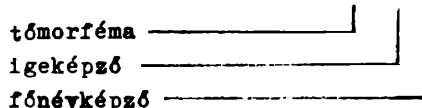
kap-A. Mindakét szó, tehát ősi magyar szó, hang-, alak- és jelentéstanában egyszerűen - nomen instrumenti - szóalak, így:

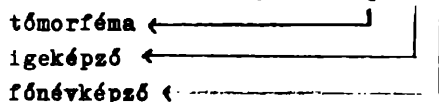
Megjegyzés. A puszt szavunk nem szláv eredetű, hanem ősi magyar szó. Sumér összefüggését láthatjuk a hangtani egyezések megtárgyalásánál, vagy a szójegyzékben.

Egyébként megvan ez a szó az altáji nyelvekben is. Ótörökben: buz- = pusztít, rombol, tehát nem lehet szláv eredetű, de alaktanilag sem az, mert a törmorféma: buz- = ótörök: buz- = ua.; a -t elem = igeképző, és az -a elem, amint látjuk, a sumér-magyar főnévképző: -a, amely megvan az urálaltáji nyelvekben is.

Pl. finn: kota < ko-t-a = ház, lakás, sátor

pl. mongol: qota < qo-t-a = város, falu

A mongol és a finn: ko- és qo- tömorféma a sumér eredetű: ku 536,17 = wohnen, Niederlassung, stb. szóra megy vissza. Megvan ez az ősi -a főnévképző elem a magyarban illetékes alakjában is.

Sumér: zig-a = das Aufstehen, das Aufgebot
magyar: fur-u, stb...

A magyar nyelv ebben az esetben is ősi örökséget és ősei tulajdonát vette át és tartott meg, nyelvének ősből fázisából, a sumérnak mondott nyelvből.

A magyarban megvan még ez az elem a nominalizáló elemekben, a főnévképző, összetett elemekben, az ún. képzőbokrokban. Ezek közül megemlítem:

I. az -ás, -és képzőbokrot, amely az ősi -a nominalizáló és a később csatlakozott -s főnévképzőből áll.

Sumér: dug-a = das Sagen
tur-a = das Eigehen

magyar: iv-á-s
tanul-á-s
áll-á-s
kér-é-s
ül-é-s, stb..

A magyar vokális hangnyúlással keletkezett, de lehet, hogy a sumér -a elem eredetileg is hosszú...

II. az -ány, -ény képzőbokrot. Áll ez az elem az ősi -a nominalizáló és később csatlakozott -ny főnévképzőből:
szil-á-ny = szil-á-nk /!/
köt-é-ny, stb.

III. -al, -el, -ály, -ély < *-a-l
fon-a-l : fon-á-l
köt-e-l : köt-é-l
asz-á-ly
vess-é-ly, stb...

IV. az: -a-lom, -e-lom képzőbokrot, amelyben az -a-elem az ősi sumér -a főnévképzővel egyezik, a -lom, pedig a sumér lam- képsővel, amint bemutattam.

Sumér: dug-a = das Gehen
tur-a = das Einziehen
magyar: jut-A-lom
fél-E-lem
nyug-A-lom, stb..

Ósi örökséget tartott meg a magyar nyelv ebben az elemben úgy "önálló" alakjában, mint a képzőbokokban: a magyar nyelv valóban a sumérnak mondott nyelv továbbfejlődött, modern nyelvi alakja...

4/.A sumér -ed főnévképző elem.
V.ö.ANOR 28.§17/4?

Igetövekből - nomina agentis - jelentésű főneveket képez, bővített -ed-a alakjában - nomina actionis - jelentésű főneveket.

Sumér, nomen actionis:

sikil-ED-a = das Reinigen
hun-gÁ-D-a = das Beruhigen
dim-E-Da = das Vergrössern
gi-nÉ-Da = das Festigen
kú-gÉ-Da = das Reinigen
pà-dÉ-Da = das Wählen
lla-Da = das Erheben, stb..

Ezek szerint: sikil-EDa = das Reinigen

magyar: szület-ET

ítél-ET

kiereszt-ET

keres-ET

bocsán-AT / illeszkedés/

gondol-AT

halász-AT, stb..

A magyarban is: a cselekvés és a cselekvés eredményei az ősnyelvi, sumér -ed főnévképző elem, tehát megmaradt a magyar nyelvben az -et,-at főnévképző elemekben. A magyar nyelv ősi örökséget vett át ebben az esetben is. A sumér-magyar szerkezeti folytonosság: történeti tény és valóság.

A magyar összefüggések ellenőrizendők: D.Bartha, op.
cit. 77/8/9-ik oldalakon, és Szinnyei, op.cit. 88-ik oldal.

A magyarban néhány: nomen agentis.

csömölli-ET

ijeszt-ET, stb.

igi-íl-íla-Dam = ist ein...der schaut

dü-Dam / = "dú-E-D-am"/= erbauend.

Megjegyzendő, hogy a magyar elem nyelvjárásbeli ki-
ejtése: keres-ED-ben.../keres-ET-ben/

bocsán-AD-ban, stb...

Nyelvemlékeinkben ezzel a hangszereléssel találjuk
est az elemet: ild-ETU-

kezd-ETU-

lát-ATU-, stb...

A magyar nyelv örökölte régebbi fejlődési fázisá-
nak négy főnévképző elemét:

1/.A nam- előrag, az elvont fogalmú főnevek kép-
zője a magyarban utóraggá lesz:

NAM-en = uralom

ura-LOM

2/.A nig- előrag, az elvont fogalmú főnevek kép-
zője a magyarban utóraggá lesz:

NIG-sag = fejedelem

vduar-NIK = udvarnok

hangváltozással: NIG-ba = ajándék

osza-LÉK

NIG-dug = jószág

jó-SÁG

3/.A sumér -a főnévképző utórag pozíciójában és a
funkciójában ma is eleven főnévképző:

dug-a = das Sagen

kasz-a

iv-á-s

szil-á-ny

fon-a-l, fon-á-l

jut-a-lom, stb..

4/.A sumér -ed főnévképző utórag pozíciójában és a funkciójában ma is eleven főnévképző a magyarban:

sikil-ED-a = das Reinigen

ítél-ET, stb...

Ebben az esetben máris folytonosságról beszélhetünk úgy a főnévképzés rendszerének, mint elemeinek azonos-ságában: a magyar nyelv eddig ismert legrégibb alakja a sumérnak mondott nyelv...

A sumér nyelv, tehát tovább él a magyar nyelvben a folytonosság és az azonosság törvénye alapján!

A génusz.

A nemet sem a sumér, sem pedig a magyar nem jelöli. A természetes nem megjelölésére mindakét nyelvben külön szavakat használunk.

Sumér: ab = Vater	ama = Mutter
magyar: apa	anya
sumér: dumu-NIFA = fiú	dumu-SAL = leány
magyar: FIÚ-gyermek	LEÁNY-gyermek
NÓSTÉNY-farkas	HÍM-oroszlán
sumér: lú = ember, férfi	
magyar: ember, férfi	
sumér: gud = bika	ab = tehén
magyar: bika, tehén, EMse.Stb..	

A numerusz.

a/.A sumérban a többesszám jelölése a legegyszerűbb módszerrel alkalmazható: a névszó megkettőzésével.

Pl.: šn-šu = kezek / kéz-kéz /
gi-gi = éjszakák / éj - éj /
tur-tur = ifjak / fiú-fiú /

A magyarban nyoma maradt ennek rendszernek:
dirib-darab/sok kicsi és nagy darab/
apraja-nagyja

az igénél: illog-villog

izeg-mozog, stb..

b/.A sumér az -e-ne- összetett elemet használta a többesszám jelölésére a "személyt" jelentő szavaknál.

Pl.: ki-di-ki-^da-nuna-kE-NE = az Anunák ítélőhelye...

ama-dingir-rE-NE-ke = istenek anyja...

lúTUG-E-NE = a szabók /ruhás emberek.../.

A magyarban megmaradt ez a többest jelölő elem, mégpedig az igeragozásnál, a harmadik személyben:

menetel-NEk

veszeked-NEk

hoz-NAK /illeszkedés/

sokat beszél-NEk. Stb..

A magyarnyelvi: -nek, -nak többesjel, tehát összetétel; évezredek folyamán elmosódott a -ne- elem többest jelölő funkciója, a népietymológia megtoldotta az elevebb -k többesjellel.

Meglátásunkat igazolja az a tény, hogy ez az elem a finn nyelvben is megmaradt: ne = ők, azok.

Következtetésünk, tehát nem légbőlkapott!..

Berrár megállapítása - v.ö.op.cit.18-ik oldal - nem állja meg a helyét, hogy a -k többesjelünk finnugor eredetű lenne, hisz megvan a török nyelvekben is.

Pl.: kalktí-K = keltün-K, stb..

Berrár egybeveti ezt az elemünket egy állítólagos *-kko finnugor gyűjtőnévképzővel, ami visszautasítandó a hamisítás gyanúja miatt, hisz ez a gyűjtőnévképző megvan az altáji nyelvekben is. Az állítólagos finnugor -t többesjel is megvan az altáji nyelvekben; pl. a mongolban s néhány török nyelvben. A magyar -k többesjel sumér megfelelőjét az Eltérések, fejezetében tárgyaljuk majd...

o/.A sumér úgy is jelöli a főnév többesét, hogy az ntána következő melléknévet megkettőzi.

A többest jelölő melléknévekhez, a többek között, a sumérban, a šar 396,19/25 = viel,zahlreich, Menge,Vielheit, használták.

Pl.: na-da-gú-sag-ŠAR-ŠAR-ra-na = minden országában..

Ez az elem megmaradt a magyarban és a -szer,-szor,
-ször, számhatározórag archaikus alakja:

két-SZER, hat-SZOR, tizenöt-SZÖR, stb..

Megjegyzendő még, hogy ez az elemet a török nyelvek is örökölték:

šar > *lar = -lar,-ler: baş-lar = fejek.

A szó jelentőstana: v.ö.fent...

á/.A sumérban még a következő többesjelet használták: -ne-eš, -méš, -ne/š/.

Pl.: lú-ne-MEŠ-ra = ezeknek az embereknek

lú-ne-MEŠ-da = ezekkel az emberekkel

lú-ne-da-MEŠ = ua.

hur-MEŠ = ua..

Ez az elem megmaradt a magyar nyelvben: a kollektivitás jelölője; nem eleven formáns:

éle-MÉS

hallo-MÁS

kére-MÉS

hullo-MÁS, stb..

A török nyelvekben a számnevek többesének jele:

pl. yet-MİŞ = hetven, szösszerint: hetek...

A sumér-magyar névszóragozás rendszere.

A nominativusz.

a/.A sumérban: jelöletlen.V.ö.ANOR 28.923.75-ik old..

"In Sätzen mit intransitivem oder passivem Verbum wird das Subjekt durch das Nomen oder die das Nomen darstellende - Kette - bezeichnet"...Magyarul: intranszitiv és passzív igealakú mondatokban az alanyt a névszó vagy a névszót helyettesítő szólás határozza meg.

V.ö.ANOR 28.924.77-ik oldal.

"...wird auch das Subjekt in Sätzen, deren Verbum zwar

transzitiv aber nicht finit ist, ohne Postposition gesetzt"
Magyarul: az alany jelöletlen abban az esetben is, ha az i-
bár tranzitív, de nem verbum finitum...

Példák:

en-sí kù-zu-ám inim zu-ám = a király bölcs, ismeri a szót
nim sag-a ki-ága = ajándékot szerető úrnő

b/.A sumérban: meghatározva.V.ö.ANOR 28.§27.81-ik o.

"Das Subjekt in Sätzen mit transitivem Verbum wird durch die Postposition -e bezeichnet"...Weiter ist zu beachten, dass die Subjektpostposition -e nur dann gesetzt wird, wenn das Verbum eine 3.P.sg.ist"...

V.ö.ANOR 28.§94b: gala-e, egy gala-pap

e-pa-e, a csatornák

lagas^{ki}-e, Lagas...Stb..

Ezek szerint az -e elem az alanyhatározó a sumér-
ban és minden bizonnyal az - e - mutatószócskára megy vissza. A magyarban is jelöletlen az alany, mint a sumérban,
de bizonyos esetekben szintén meghatározható, mint a sumér-
ban. Először a névelővel: a ház, az ember...

a birtokos személyraggal: ház-a, ember-e...

az - e - mutatószócskával: e ház, e kéz, stb...

Az egyezés nemtagadható! A magyar nyelv örökölte, tehát ősi alakjának, a sumérnak, az alanyt determináló tulajdonságát!Csak el kell döntenünk, hogy eredetére nézve a sumér determináló elem a mutatószócska, vagy a személyrag a 3.sz.sg.-ban...

Mindenesetre megvan mindakét lehetőségre a megfelelés a magyar nyelvben.

E sorok írója úgy véli, hogy a sumér elem inkább a 3. sz.sg. személyragjával egyezik.V.ö. ezzel összefüggésben:

Poebel, op.cit. §128-130. és Deimel, §6. §18..

Alapjában ragnélküli a sumér nominativusz és így egyezik a magyar nyelv jelöletlen nominativuszával, ami bizonyítja, hogy a magyar átvette ezt az örökséget determináló sajátosságával együtt.

Most mutassuk be a sumér-magyar nominativus össze-
függését a sokszögű síkon.

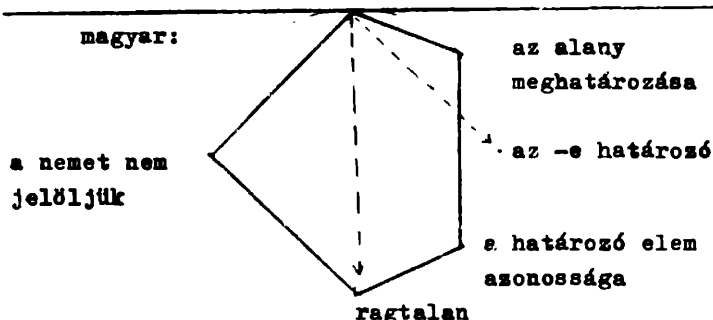
Sumér:

a nemet nem jelöljük

ragtalan

az alany meghatározása

az -e határozó

A g e n i t i v u s z.

a/.Az -ak alakú elem.

V.8.ANOR 28.§28.83-ik oldal.

"Der Genitiv wird dadurch bezeichnet, dass dem auf das Regens folgenden Rectum die Postposition -ak angefügt wird. In Fällen in denen das Rectum besonderes Gewicht besitzt, kann dies dem Regens vorangehen"...

Magyarul: a genitívuszt úgy jelöljük, hogy a régens után következő rektumot az -ak elemmel ragozzuk; olyan esetben, amelyben a rektum külön kihansúlyozandó, a régens elé helyezhető...V.8.ANOR 28.§28.84-ik oldal:

dumu-an-nA-Ke = Annak a lánya /átírva:-ak-e/

^dnin-dubA-Ke = az írótabla ura/átírva:-ak-e/

nim-gir-kalam-mA-Ke = Sumérországnak a hőse /:-ak-e

V.8.még, Deimel, ŠG.§28.73-ik oldal

és Poebel, op.oit.8157.

A bemutatott sumér -ak genitívuszrag megmaradt a

mai magyar nyelvben valódi esetraggá válva, ebben az alakban: -nAK, illeszkedéssel: -nEK; az -n-elem pedig hézaktöltő, amely még a szóvégi vokális lekopása előtt került a két vokális közé.

Végezzük el az összehasonlítást:

sumér   dumu-an-nA-Ke = Annak a lánya

átírva: "dumu-an-ak-e" = ua.

magyar: ház-nAK az ablaka

apán-nAK a szülőháza

hatalom-nAK a keze

az ember-nEK a feje /illeszkedéssel/

a szekér-nEK a kereke. Stb..

V.ö.ANOR 29.396.57-ik oldal:... "Die pleonastische Doppelsetzung der Genitivpostposition zur Bildung von Ordnungszahlen, die schon altsumerisch bezeugt ist, erscheint bei Gudea nur mit einem Beispiel":

ù-iminA-Kam-mA-Ka = a hetedik napon!

de: mínA-Kam-a, átírva: mín-AK-am-a = im: es gehört zu Zwei = zum Zweiten.

A sumérban, amint látjuk, az -ak genitivuszrag a sorszámok képzője is: "valamihhez tartozik" jelentéssel. A magyarban is megtartotta ezt a funkcióját; a sorszámok képzője is, ebben az esetben hézaktöltő nélkül és a nem illeszkedő vokálissal.

Sumér: ù-iminA-Kam-mA-Ka = a hetedik napon

átírva: "ù-imin-ak-am-ak-a"

magyar: heted-İK

másod-İK

harmad-İK.

hányad-İK. Stb..

Visszakövetkeztetve a sumér megfelelőre, megtudjuk, hogy mit jelent a magyar-nyelvi összetétel:

heted-İK = heted-É...

Ime, a magyar nyelv ősi öröksége!

Tudjuk továbbá, hogy a sumér -ak genitivuszrag:

veszti a vokálisát: -ak > 'k > -k. Ebbea az alakjában megtaláljuk az ismert magyar /és urálaltáji/: -ki, hovatar-
zandósági elemben. Úgy vélem, hogy ez az elem az ősi, sumér
-k birtokos ragra megy vissza, bővülve az -i közelségi ha-
tározóval: -k + -i = -ki.

így: Bőröc-ki, csunyá-c-ki, stb..

Jelentése: Bőröc-höz, csunyához tartozó...

Hangsúlyozom, hogy ez az elemünk megvan az urálaltáji
nyelvekben is. pl. a mongolban: aqayin-ki = a bátyé, a fi-
vérhez tartozó...Ebből következtetve, láthatjuk, hogy az
állítólag szláv eredetű -ski /= -s-ki/ családnévrag vagy
jelző, nem szláv eredetű, hanem a sumér-magyar-mongol-fine-
török nyelvekből került a szláv nyelvekbe!

Pl.: PODMANIC-ki = Podmanic-hoz tartozó

PUL-s-ki = Pul-hoz tartozó

TURÓC-ki = Turóc-hoz tartozó. Stb..

Ezek az összetételek, mint "nomen possessi" kezelhetők
és minden bizonnyal az urálaltáji nyelvekből vették át az
ismert szláv nyelvek, mert a mongolban, amint láttuk:

aqayin-ki = a fivérhez tartozó...

Végkövetkeztetés. A sumér-ak birtokos esetrag megma-
radt a magyar nyelvben, mint ősi örökség. Sorszánképző funk-
ciójában is bizonyítja a sumér-magyar szerkezeti összefüggé-
st. Továbbfejlődve, a -ki alakjában birtokos határozó-
raggá válva bizonyítja a sumér-magyar nyelvi folytonossá-
got.

b/. Az -ag alakú elem.

V.ö. Deimel, ŠG. §19.75-ik oldal.

Sumér: Šu-ha ab-bA-Ge-ne = tengervízhalászok

átírva: ...ab-AG-e-ne

Šu-ha a-dug-gA-Ge-ne = édesvízi halászok

átírva: ...a-dug-AG-e-ne

sib udu-sik-kA-Ge-ne = a gyapjas juhok pásztora

átírva: ...sik-AG-e-ne.

Az -ag alakú elem a magyarban hangtanilag így fejlődött: $ag > a_i > ei > \bar{e} = -é$: nomen possessi I.

Régi - 1213, 1268 - nyelvelméleinkben így írjuk ezt az elemet: -ei és -ey.

A fenti sumér mondat: Šu-ha ab-bA-Ge-na, azt jelenti szószarint, hogy: halfogók édesvíz-É...Édesvízihalászok. Azaz: édesvíz-I halfogók...

Tehát: a kis ház az apám-É, a nagy ház az anyám-É az iskolás gyermek-É a könyv. Stb..

Am, ez az elem továbbfejlődött a magyarban:

$ag > a_i > ei > \bar{e} > e = -i$: nomen possessi II.

Pl.: ház-I úr; test-I kín; lelk-I szépség. Stb..

Vegyük a harmadik fejlődési alakot is:

$ag > a_i > ei > eü > \bar{u} = -ű$: nomen possessi III.
-ű /illeszkedéssel/.

Pl.: szép szem-ű; nagy lelk-ű; erős akarat-ű. Stb..

A magyar nyelv, tehát ebben az esetben is ősi örökséget vett át és tartott meg, így nem tagadható, hogy a sumérnak mondott ősn nyelv a magyar nép-nyelv egy régebbi fázisa, archaikus alakja...

A sokszögű sík összefüggései.

Sumér:

a genitívuszrag
jelentéstana

-ak, -k, -ag

vkihez/vmihez tartozik

magyar:

birtokos-
határozó: -ki

sorszám-
képző: -ik

-é

-i

-ű, -ü

nomina
possessi

birtokosetrag: -nAK, -nEK

Csodálatos, hogy a magyar nyelvészet ezeket az egye-

zéseket eddig még nem fedeste fel!Csodálatos, hogy a nemzetközi nyelvészet sem találta meg a sumér-magyar szerkezeti egyezések ennyire szemellátható bizonyítékait!

Úgy látom, hogy sem a nemzetközi, sempedig a magyar szaktudomány nem is akarta meglátni ezt az igazságot, mert nem illik bele az indogermán magasabbrendűségi világképébe a magyarság sumér eredete...

A d a t i v u s z.

V.ö.Deimel, 5G.520.

"...Wenn der Dativ eines Substantivs ausgedrückt wird, so geschieht dies bei Personen durch die Proposition -ra..."

Sumérisches Lexikon-jában, Deimel, így jellemzi ennek az elemnek jelentéstanát:

328,3 ra = eli = oben,auf,über

328,4 ra = ana = zu,auf,für,gegen

328,5 ra = ina = in,bei,aus,gemäss.

V.ö.ANOR 28.105-ik oldal:

sumér gá-RA = nékem, szószerint: számom-RA

ama-ni-RA = anyjának; anyja özámá-RA

ur-sag-geš-tag-a-RA =

a halló hős számá-RA

lú-si-sá-RA = az igaz ember ssámá-RA

en-sí-RA = a fejedelem számá-RA. Stb..

A magyar nyelv örökölte ezt az elemet is, valódi esetraggá fejlesztve: -ra, illeszkedéssel -re.

Funkciója: sublativusz, lativusz, prolativusz, lokativusz, dativusz, allativusz, stb..

Pl.: jobb-RA, bal-RA, elő-RE, dél-RE, vég-RE, mély-RE

a háza tetejé-RE, háza tájá-RA

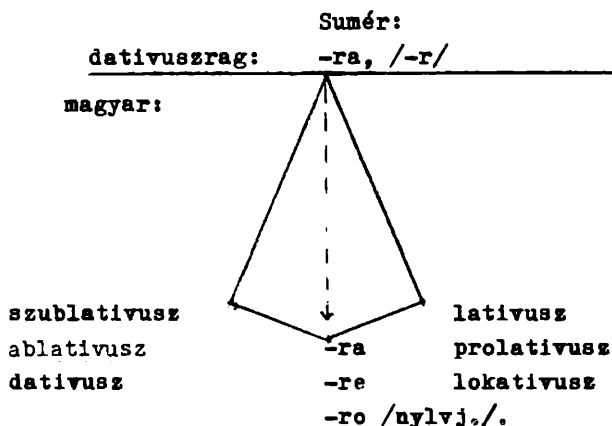
neve napjá-RA, napról-nap-RA

asztal-RA, esté-RE

Budapest-RE, Temesvár-RA. Stb...

További összefüggések, v.ö. a mondatokban.

A sokszögű összefüggés.

Meg kell említeni, hogy ez az elem megvan az urálat-táji nyelvekben is, még a finn nyelvben is. A magyarban a legelevenebb, mert még igekötői funkciója is van.

Pl.: RÁ-teszi, azaz: REÁ-teszi, stb..

A finnben: allativusz -lle < elhasonulással[†]-l-re

Pl.: puu-l-le = dem Baume, an den Baum

sumér: ama-ni-ra = anyjának...Stb..

A/.A l o k a t i v u s z.

V.8.ANOR 28.§30.106-ik oldal:

"Die Grundform der Lokativpostposition lautet in der Sprache Gudeas wie in allen Sprachperioden: -a"...

Kérdése: hol? és hová?

V.8.a 107-ik oldalon, sumér:

é-A = a házba, a házban; igi-A = szem elé, szem előtt

ki-A = a földön; nibru^{ki}-a = Nippurban

v.8.a 109-ik oldalon, sumér:

bar-mu-A = nékem / mellém, hozzám/

lagab-bi-A = alapköveiben. Stb..

Mint a sumér nyelv egyenesági örököse, átvette a magyar nyelv ezt az elemet is, mint jogos örökséget.

A magyarban ezekkel a lativuszragokkal egyezik:

-a,-á,-e,-é,-hE,-hO,-hÖ,-jÁ,-jÉ,-vÁ,-vÉ.

Megjegyzés. A j, h és v-hangok, mint hízaktöltők eze-
repelnek, amelyek még a szóvégi vokális lekopása előttvet-
ték fel funkciójukat.

Pl.: haza, felÉ, belÉ, hova, hová

oda, kő-jÉ, feji-hE, kert-hÖ, stb..

B/.A l o k a t i v - t e r m i n a t i v u s z.

V.8.ANOR 29.5106.118/9-1k. oldal.

A rag: -e. A közvetlen közelség eleme.

Kérdése: hol? és hová?

Sumér: é-E im-mi-da = a házhoz odaállítá

tehát: a ház-hO...

a-E im-iri-ga-am = aki a vízbe...

é-E ba-an-du = a házhoz szólt. Stb..

A magyarban egyezik az -e és -i, közvetlen közelség
lativuszi ragjaival.

Pl.: ide, belE, felE, neki, stb..

A sokszögű összefüggés, sumér:

a/.lovakivuszrag -a

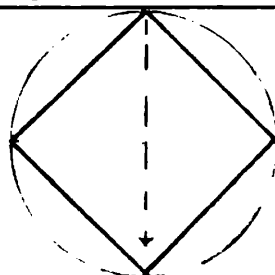
b/.lok.-term.-rag -e

magyar:

-a,-á

-e,-é

-o,-i

-jÁ,-jÉ¹

-he,-ho,-hÖ

-vÁ,-vÉ

lativusz

Ebben az esetben is látható a sumér-magyar szerkesze-
ti folytonosság, a magyar nyelv csak ősi örökségét vette
át, azt az örökséget, amelyet nemzetközileg tilos hivata-
losan is birtokába venni...

/1/.Figyelembeveendő a terminativuszi funkció is.

A t e r m i n a t i v u s z.

V.8.ANOR 28.§32.112-ik oldal:

"Die Terminativpostposition lautet in der Sprache Judeas normalerweise: -šé..."

V.8.ANOR 29.§107.129-ik oldal:

"Der Terminativ, der durch die Postposition -šé bezeichnet wird, dient zur Darstellung des Verhältnisses: hin zu..."

Meg kell említeni, hogy ez az elem elvesztheti a szóvégi vokálist. V.8.Deimel, ŠG. §23.

a/.A szóvégi vokális megmarad. V.8.ANOR 28.24/5.

Sumér: é-MI-ni-ŠÉ = cellájához...

kur a-ta il-la nina^{ki}-ŠÉ =

a vízből kiemelkedő hegyhez, Ninához

b/.A szóvégi vokális lekopása.

V.8.ANOR 28.112/3 oldalak.

Sumér: é-libir-ra-ÁŠ = a régi házhoz

gù-dé-a-ÁŠ = Gudeához

uru-ÁŠ = a városhoz, a városba...

mina-kam-ÁŠ = másodszor/másodikhöz!/.

A magyar nyelv örökölte ezt az elemet is, lativuszi és allativuszi funkciójában, ezzel a hangszereléssel és alaktanával: -hez, -hoz, -höz. Az alaktani fejlődésre ezt mondhatjuk: a h-hang a szóelején nem szerves hang, hanem protézis, azaz hézaktöltő.

Hangtani levezetés:

sumér: -eše > eš' > eš = magyar: *hEZ /-hoz, -höz/.

Tudjuk, hogy ennek az elemnek a legősibb alakja a bemutatott: -eše, ahogyan ezt a tényt Falkenstein kihangsúlyozza. V.8.ezzel összefüggésben még: Deimel, Šumerisches Lexikon, eš 536, 11 = ana = zu, für, hin, gemäss.

Hasonlítsuk össze, tehát a sumért a magyarral:

kéz-hEZ; fejé-hEZ; férj-hEZ megy;

a fal-hOZ láncolta;

a lovat a kerítés-hEZ kötötte

az a ház a másik falu-hoz tartozik;

sumér: é-libir-ra-ÁŠ

a régi ház-hoz

uru-ÁŠ

város-hoz. Stb..

Am, megvan ez az elemünk ebben a hangváltozású alakjában is: eše > 'še > -šé = magyar -jé /-já/; š > j.

Sumér: é-MI-ni-ŠÉ = cellájához...

kő-JÉ

feketé-JÉ

ló-JÁ. Stb..

Megjegyzés. Az önálló: hozzá = hoz-já, elem a magyarban a következő sumér elemekre megy vissza:

uš 211,14 = oldal

és a már levezetett -jé, -já lativuszragra. A magyar nyelvi hoz-já összetétel, tehát úgy keletkezett, hogy az ónyelvi: uš = oldal, a h-protézissel bővülve, felvette a lativuszragot; a hoz-já-m, tehát szószerint azt jelenti, hogy "oldal-hoz-ém, az "oldalamhoz" = hozzám.

Így visszautasítandó az összefüggések minden flnnugoros elmegyarázása.

A sokszögű sík összefüggései.

Sumér:

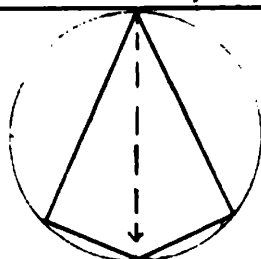
terminativusz: -eše, -šé, -áš, -eš

jelentéstana: -hez, -hoz, -hūs

magyar:

lativusz

allativusz

jelentétam:

-hez, -hoz, -hūs

-hez, -hoz, -hūs

-jé, -já.

Megjegyzés. Megvan ez az elem az urálaltáji nyelvekben is. Pl. a cseremiszbzen szintén: lativuss.

Berecki, op.cit. 29-ik oldal:

joleš ješän šijem, wašēš pščalem sakem =

lábanra sít kötök, vállamra puskát akasztok.

Tehát még eredetibb alakjában látható, mint a magyarban, ahol bővült a h-protézissel; egyébként "széltében megvan" ez az elem a mongol-tungús nyelvekben is, így nem sajátítható ki a finnugor alapnyelv számára...

As ablativuss-insztrumentális.

V.Š. ANOR 28. § 34. 115-ik oldal

és: ANOR 29. § 109. 144/5-ik oldalak.

a/. "Der Ablativ-Instrumental, der durch die Postposition -ta bezeichnet wird, dient von Haus aus zur Darstellung des Verhältnisses: - weg. - von -/ohne Schwierigkeit abzuleiten".../".

b/. "Aus der richtungsanzeigenden Bedeutung ist die Verwendung des Ablativ-Instrumentals zum Ausdruck des temporalen Verhältnisses: - von...an - ohne Schwierigkeit abzuleiten".

c/. Figyelembe kell venni a helyhatározói valamint a komitativuss-insztrumentális viszonyt is.

Ezek szerint, v.Š. Deimel, ŠG. § 22.4 -ta és -da névszórag. Jelentéstanai: von; von...an; aus; ab; weg; in; mit.

V.Š. Deimel, ŠG. 88-ik oldal:

uru-TA im-ta-e = a városból *kizavará*

an-ki-TA = az égtől és a földtől

időhatározó:

ud-bi-TA = attól a naptól kezdve

itu-gan-maš-TA = Gámnás havától...

V.Š. ANOR 28. 146/8/9/50-ik oldalakon:

1. ablativuszi viszony: é-TA ba-ta-é = házból eltávolítá

an-zà-TA = az ég határától

2.időhatározói viszony:

ù-ul-lì-a-TA = régi idők óta/napok óta

3.helyhatározói viszony:

é-babbar-bi-TA = serföldjében

4.eszközhatarozói viszony:

á^d-nanše-TA = Nanse erejével. Stb..

Es az elem is ősi örökség a magyar nyelvben:

1.ablativussi viszony; a/.az egyszerű alak:

ház-TU, kéz-TÜ, láb-TÓ, tű-TÓ

b/.összetett alak:

ház-TUL, kéz-TÜL, láb-TÓL, tű-TÓL

2.időhatározói viszony:

tegnap-ó-TA, havon-TA, napon-TA

3.helyhatározói viszony:

köz-T, ben-T, it-T, ot-T

4.eszközhatarozói viszony; a/.egyszerű alak:

lova-s-TU, kereke-s-TÜ

b/.összetett alak:

lova-s-TUL, fia-s-TUL, mindene-s-TÜL. Stb..

Megjegyzés.A finnugor nyelvészet azt állítja, hogy a -t helyhatározóragunk "finnugor" eredetű.Amint láttuk, a sumérban - é-babbar-bi-TA = serföldjében - annyira se finnugor, mintahogy uráli sem, hogy kérdezhetjük:

Nem "finnugor" eredetű-e a sumér nyelv?

Hisz a sumérban is megvan ez az elem, sokkal világosabban, mint bármelyik finnugor nyelvben, a vogul kivételével, ahol valódi esetrag, mint a sumérban, ugyanúgy a törökben is: baş-TA = fejben...

vogul: püt-Tə = fazékban...

A magyarban még szórványosan kimutatható a társhatarozói viszonya is: együtt /azaz: együtt.../.

Ezek szerint a vogul nyelv sokkal közelebb áll hát a sumérhoz, mint a magyar!

És most vizsgáljuk meg a sokszögű sík összefüggéseit.

Sumér:

ablativuszi viszony:	}	-ta, -da
helyhatározói "-"		
időhatározói "-"		
eszkőzhatározói "-"		

magyar:

ablativusz

időhatározó

helyhatározó

eszkőz-, társ-, mód-
határozó

-tu, -tű, -tul, -tül

-tó, -tő, -tól, -től

-ta, -te

-t

-s-tu, -s-tű, -s-tul, -s-tül.

Kihangsúlyosandó, hogy ezt az elemet megtaláljuk mindegyik urálaltájának mondott nyelvben, tehát nem mondható kisérlágos "finnugor" alapnyelvi elemnek, ami azt jelentí, hogy a finnugor nyelvészeti egy csőppet sem tárgylágosan kisajátította - finnugorosítottá - az urálaltáják közés szerkezeti elemeit, hogy ezzel meghamisíthassa a magyaréság eredetét...

A magyar nyelv öröklötte, tehát ezeket a szerkezeti elemeket is...

A k o m i t a t i v u s z .

V.5.ANOR 28.§33.: "Die Normalform der Komitativpostposition lautet in der Sprache Gudea, wie in allen Sprachperioden: -da"...

Ezzel összefüggésben vissza kell térni a megtárgyalt ablativuszi viszony fejezetéhez, v.ö. fent.

A magyar nyelvi -val, -vel elem eredete egy önálló sumér szóra megy vissza. Eredetének megtárgyalását az Eltérések, fejezetében mutatom be.

A v o k a t i v u s z.

A sumérban és a magyarban: nem jelöljük. Kivétel a magyarban a családi viszonyt jelölő szó: ebben az esetben -l raggal jelöljük. Pl.: Ős-**l**!

A z a k k u z a t i v u s z.

V.ö. ANOR 28. §26.78/9-ik oldalak: "Der häufigste Kasus der nicht durch eine Postposition gekennzeichnet wird".

A sumérban nem jelöljük:

A-šed l-dé = hideg vízet öntött ki...

GĪR bī-ūš = a lábat ráhelyezte...

GĪŠ bī-gar = fát tett rá... Stb..

A magyarban nyoma maradt a jelöletlen tárgyesetnek: elmentem SZÉNA kaszálni...

ADÓszedő...

SZÓLÓszedő... Stb..

A magyar nyelv, tehát örökölte a névszóragozásának ősi sajátosságát, méghozzá a sumérnak mondott nyelvből, mely nyelv nem más, mint a magyar nyelv egy ősből fejlődési fázisa... A magyar nyelv azonban meghatározza a tárgyat, és pedig az ismert -t tárgyraggal. E tárgyrag összefüggéseit az Eltérések, című fejezetben tárgyalom.

V.ö. a mondatban idevágó fejezetét...

Láttuk, tehát a sumér nyelv névszóragozási rendszerét és elemeit. Megvizsgáltuk az elemek funkcióját és hangtani, de alaktani eredetüket is. Meggyőződöttünk, hogy a magyar nyelv névszóragozásának alapja a sumér nyelvi összefüggés: a magyar nyelv valóban ősi örökséget vett át és örözött meg a mai napig! Megállapíthatjuk, hogy a sumér nyelv nem halt ki,

hanem tovább él a magyar nyelvben ugyanúgy, mint a többi aglutináló nyelvben!

A sumér, a magyar nyelv egy ősibb fásisa...

A m e l l é k n é v.

V.8.Deimel, ŠG.§29. "...Der Form nach unterscheidet sich das Adjektiv nicht vom Substantiv - und - Verbalstamm, doch gibt es Stämme, die gewöhnlich Adjektiva sind.

A melléknév, a főnév és az igetövek között nincs különbség, de azért kimutathatunk olyan tömorfémákat, amelyek melléknévek úgy a sumérban, mint a magyarban.

Sumér dug = magyar JÓ

bil = ÚJ

nun = NAGY. Stb..

V.8.Poebel, op.cit. 164: "...Adjektiva, die durch Anfügung von -a an die Verbalwurzel gebildet"...

A sumérban, tehát a már ismert főnévképző -a elem a melléknévek formánisa is egyben!

Ugyanúgy a magyarban is, tehát szintén ősi örökség és a sajátosság is a magyarban.

Sumér: gul-a = ragy

kug-a = tiszta, szent

kalag-a = erős

sukud-a = magas

zid-a = igaz

zebb-a = szép /eme-sal nyílvj./.

A magyar: puszta

drág-a /derág-a/

furcs-a

fur-a

kurt-a. Stb..

Megjegyzés. A - puszt-a - szavunk egyben főnév és melléknév is; a "kurta" szavunk pedig áll az őstőből - lásd, a szójegyzéket - az igeképzőből és a melléknévképzőből, így-

hát ez a szavunk nem latin eredetű, hanem a latinba is a sumérből került át, mint kölcsönössó/érdekes lenne megvizsgálni, hogy a klasszikus latinban mennyi a sumér jövevényszó.../.

így: kur-t-a
 tőmorféma ←
 igeképző ←
 melléknévképző ←

Megvan ez az ősnyelvi elem a magyarban képsőbokrokban is: I. -ánk, -énk.

így: nyal-Á-nk
 nyúl-Á-nk
 fél-É-nk. Stb..
 ige-tőmorféma ←
 az ősi képző ←
 a névszóképző ←

II.-ékeny, -ékony.

így: alusz-É-kony
 fél-É-keny. Stb..

Sumér: gul-A = nagy
 kalag-A = erős
 zebb-A = szép. Stb..

Mindenesetben ősi örökségről van szó; a sumér melléknévképző elem, az -a, megvan eredeti alakjában és összetett formájában is a magyar nyelvben.

A sumér -šu vagy -eš melléknévképzőt is örökölte a magyar nyelv. V.ö. Jestin, AGS. 56-ik oldal

Deimel, ŠG. 529. és a
 Šumerisches Lexikon, 472, 27e.

Sumér: zi/d/-EŠ = magyar: kegy-ES
 bur-ri-EŠ = magyar: alázat-OS
 ul-li-EŠ = vidám telj-ES. Stb..

A sumér-magyar nyelvszerkezeti folytonosság nem kitalált elmélet, hanem bizonyítható nyelvtörténeti valóság!...

A melléknév fokozása

a sumérban, a

többek között, a "dirig-a" elemmel eszközölhető.

V.ö.Pobel, op.cit. §173.

Sumér: é-, mu-, Éninnu, -me-bi-me-gal-gal-me-me-a-DIRIG-A =

Éninnu házának határozatai, nagy határozatai, amelyek NAGYOBBAK mint a többi határozat...

A bemutatott rendszert örökölte a magyar nyelv, kifejezésére az - AKKORA, EKKORA - összetételt használja, amelynek szerkezete és funkciója ugyanaz, mint a sumér elemé, pl. a melléknévképző -a is kimutatható: dirig-A

akkor-A

ekkor-A.

A magyarnyelvi elem tőmorfémája egyezik ezzel az ósnyelvi - sumér- szóval: kur 483,63/4 = nagy, nagyság.

Ezek szerint:

Péter AKKORA mint én, de János csak EKKORA mint ez a kicsike fa...

A sumér -bi személyragnak - a 3.sz.sg. "tárgyas"-eleme - már a sumérban bizonyos "melléknévfokozó" funkciója van. V.ö. Jestin, AGS. 56/7-ik oldalak, és Pobel, op.cit. §74. Sumér: mah-BI-e = nagyszerűen; szószerint: az ő magasztossága... A magyar nyelv örökölte ezt az elemet és a komparativusz jelévé fejlesztette:

erős-B, öreg-B, később: erőse-BB, örege-BB, stb...

Befejezésül felhívom a kutatók figyelmét a csere-misz nyelv melléknév fokozásának rendszerére...

Sok még a mondanivaló a melléknévfokozásáról, de hát célom az, hogy bemutassam a sumér-magyar szerkezeti folytonosságot egy vagy több egyezéssel, a későbbi kutatás feladata lesz minden részletében megvizsgálni ezt és a többi összefüggő kérdést.

A személynévmások.

Feltesszük a kérdést: mit örökölt a magyar nyelv ezen a téren?

Tökéletesen csak úgy tudok válaszolni a fenti kérdésre, ha ebben az esetben nem a sumér összefüggésekkel kezdem a bemutatót, hanem a magyarral.

Ám, lássuk: én	mink, de: mi
te	tik, de: ti
ő	ők

A sumérral való összehasonlítás érdekében a többesszámmal kezdem az elemzést.

Az első személyben: $mink < mi-n-k$; az ősi: $mi-én$; az $-n-$ a pronominális elem; a $-k$ a többesjel. Ezek szerint a többesszámban az első személy egyesszám áll, el látva a több-esjellel, tehát az egyesszámú $mi-én$, a személynévmás és a többesjel. Ez azt jelenti, hogy az ősmagyarban van $mi-$ alakú személynévmás az egyesszámban.

Nyelvjárásban: $mik < mi-k$, régi: $-muk, -mük$.

Tehát ugyanaz... Ez az elemünk, tehát egyezik az urálaltáji nyelvek megfelelő elemével/ígyhát nem finnugor eredetű/. A sumérban, a magyar nyelv ősi alakjában megvan ennek az elemünknek a megfelelője; az EME-SAL-nak nevezett nyelvjárásban: $me = én$. V.ö. Poebel, op.cit. §178. és Jestin, AGS. 58-ik oldal.

Ám, a magyar nyelvben az első személyű névmás az ismert - én - szóalak. Van-e ennek az elemünknek - sumérnyelvi megfelelője?

Deimel szerint: $gin 206,7 = anáku = én$.

Hangtan: $gin > \underset{\downarrow}{i}in > \underset{\downarrow}{i}in > \underset{\downarrow}{i}én = én$
 $\downarrow$
 $jén$

Megemlítenéd, hogy a fent bemutatott sumér $gin = én$, személynévmás, eme-sal nyelvjárásbeli alakja: $men = én$.

Ebben az alakjában viszont megvan az urálaltáji nyelvekben...

Most vizsgáljuk meg a második személy többesét.

Így: $tik < ti-k$, de: $ti...$ Ugyancsak a többesjelet látjuk, tehát a $ti-$ nem lehet más, mint az egyesszám: te elemének változata. De: $té-$ és $ti-$ is...

Vizsgáljuk meg azt a sumér összefüggést, amelynek alapján megállapíthatjuk a magyar szó eredetét.

A sumérban - v.ö. Pöbel, op. cit. §176.- 178. és ANOR 28. §12.: $za / ze, zi / = te$. A tömorféma értendő, nem pedig a nominatívusz.

Erre a sumér elemre vezethető vissza a magyar nyelv te , második személyű névmása / $té-$ és $ti-$ /.

Hangtan: $za/ze, zi / > te/té-, ti- /$; $z > t$.

Ez a hangváltozás bizonyítható az urálaltáji nyelvek megfelelő elemeinek hangtani összefüggésével:

sumér	$za/ze, zi / = te$
finn	$si- = ua.$
ótörök	$sä- = ua.$
török	$se- = ua.$
magyar	$te/té-, ti- /$.

A fent levezetett hangtani fejlődés, tehát lehetséges, mert a finnugor nyelvészet szerint a finn névmás egy régebbi $*ti$ elemből fejlődött ki; amint látjuk, fordított a sorrend, mert a szóeleji - s és t - hangok egy ősből z -hangra mennek vissza s így a magyar-nyelvi: $z > t$ hangváltozást igazoltuk.

A harmadik személy az egyesszámban: $ő$, a többesben $ők$. Tehát: $ő-k$, a $-k$ többesjel. Az alapszó: $ő...$

Ez az alapszó áll a valódi alapszóból és a pronominalis elemből; a régebbi alak: "ew" lenne.

Hangtanilag: $ew = eü > ű = ő = ő$.

Az ősből szóalak, tehát: $e- ...$

Megtaláljuk ezt az elemünket a sumér $-e-ne = ők$, elemében, Falkenstein és Jestin szerint: $-a-ne$, is...

Ezek után pedig végezzük el az összehasonlítást:

Most pedig végezzük el az összehasonlítást:

magyar	sumér
1.sz.sg. én	gin = én
pl. MInk	me = én /eme-sal/
MIK; -MUK,-MÜK	
2.sz.sg. te /té-,ti-/	za /ze,zi/ = te
pl. TIk	
3.sz.sg. ő /e-,ö-,ew-,öv-/	-E-ne /-A-ne/ = ők
pl. Ók	-E-ne-ne.

Megjegyzés. A tudomány úgy véli, hogy a sumér 3.sz.sg. személynévmás az - e - mutatószócskára megy vissza, ami nem változtat a tényen, hisz megvan ez a mutatószócska a magyar nyelvben is.

Ezzel az összefüggéssel bemutattuk a sumér-magyar azonosság egyik fontos bizonyítékát: a magyar nyelvünk személynévmásai sumér eredetűek, vagyis a nyelvi folytonosság ezen a téren is bizonyítva van.

Máris megállapíthatjuk: sumér nyelv nincs; az, amit a tudomány annak nevez, a mai magyar nyelv archaikus alakja, tehát joggal állíthatjuk, hogy "magyar" nyelvről van szó ősi alakjában; az ékírással táblácskák szövege a mai magyar nyelv ötezer év előtti írásos emléke, a magyarság akkori őseinek kezeírása...

A birtokos személyragok.

V.ö. Poebel, op.cit. §206. és Deimel, ŠG. §30.

Sumér:	magyar:
sg. -mu/?/	-m
-zu	-d
-a/-ni/"személyek"	-a,-e,-i,-ja,-je
-bi "tárgyak"	
pl. -me	-nk,-ank,-ünk, de: mi
-zu/e/nene	-tek,-tok,-tők
-/a/nene "személy"	-uk,-ük,-juk,-jük
-bine,-binene "tárgy".	

Megjegyzés. Poebel és Deimel feltételezik, el is fogadják, hogy a sumérban egy -mu hangszerelésű birtokos személyrag van az első személy egyesszámban.

Falkenstein és Jestin tagadják azt a lehetőséget.

Bár nem ismerjük az eredeti ékírásos szövegek idevágó adatait, mégis úgy látjuk, hogy jogosult föltételezni, hogy a magyar nyelv első személyű birtokos ragja sumér eredetű, mert amint láttuk, az -eme-sal -nyelvjárásban a személynévmás: me = én, alakja.

Poebel szerint - op.cit. §207 - a sumér nyelv birtokos ragjai eredetükre nézve, utóraggá vált személynévmások! Ugyanezt mondhatjuk a magyar nyelv elemeinek eredetére is, vagyis a magyar nyelv birtokos személyragjai szintén sumér örökség: az utóraggá vált személynévmások!

Ám, végezzük el az összehasonlítást:

1.sz.sg. sumér: -mu /?/

mamu/d/-MU

magyar: -m

nyelvjárás: -mä

álmo-M, keze-M

2.sz.sg. sumér: -zu mamu/d/-ZU

magyar: -d

álmo-D, keze-D.

Megjegyzés. A második személy birtokos ragjának hangtörténeti fejlődése: zu > z' > *dh > d = -d.V.ö.fent a"te" személynévmás hangtani fejlődését.

3.sz.sg. sumér: -/a/-ni

1. é-A-NI = háza

2. é-NI = ua.. V.ö.ANOR 28. §14.

A magyarban: -a,-e,-i,-ja,-je; látszólag nincs egyezés, de vizsgáljuk meg a sumér összefüggéseket; lássuk, hogy az -a-ni elemnek mik az összetevői.

Az -a-ni elem: "genitivuszi" összetétel.

Áll ez az elem, először az -a személynévmásból, a genitivuszi viszonyt jelölő -ni ragból. Az -a-ni összetétel, tehát nem birtokos személyrag, hanem genitivuszi összetétele a személynévmásnak, a harmadik személyben. Az összetétel jelentéstanilag és szerkeszetileg pon-

tosan egyezik a magyar: övé összetétellel.

így: é-A-NI = nem: ház-A, bár így fordítjuk

hanem: ház-Ö-vÉ

azaz: ház-ö-é

mongol: nom iku = könyve

azaz: nom i-nu

szó szer.: könyv övé...

A sumér -a-ni elem, nem tiszta birtokos személyrag, hanem az -a- személynévmás és a -ni "genitívuszi" képző összetétele. Ennek oka minden bizonnyal abban rejlik, hogy a sumérban az utóragozott -a- személynévmás még nem fejezte ki a birtokviszonyt, így a népetymológia megtoldja a "genitívuszi" -ni raggal ugyanúgy, mint a mongol, de a magyar megfelelőnél is. A sumér -a- személynévmás utóragozva, későbbi fejlődés folyamán a magyar nyelv birtokos személyragjává vált, így hát ezen a területen is megvan az egyezés.

Megfigyelhető, hogy a sumérban az -a- elem, a ragozotti személynévmás, több összetételben elmarad, pl.:

é-NI = háza, a valóságban genitívuszi szerkezet, mint a kalmükben: gerin = háza, szó szerinti: a genitívusz, mint birtokos személynévmás.

Most végezzük el az összehasonlítást:

sumér -mu /: eme-sal nyelvj.: me-én/

magyar -m

sumér -zu

magyar -d

sumér -A-ni

magyar -A,-E,-I,-jA,-jE.

A magyar nyelv birtokos személyragjai sumér eredetűeknek vissza, a személynévmásokból, utóragozva fejlődtek. Változtak azokká, így megint csak megállapíthatjuk, hogy a sumér nyelv a magyar nyelv archaikus alakja...

A többesszámról azt mondhatjuk, hogy úgy a sumérban mint a magyarban az egyesszám elemeit a többesjellel rag-

zuk: sumér -me = mienk

magyar -nk

v.ö. eme-sal me = én

v.ö. mi

-zuNENE

-teK,-toK

-/a/NENE

-uK,-üK,-iK

juK,-jüK

A rendszert és az elemeket a birtokos szerkezet jelöléséhez a sumérból örökölte a magyar nyelv/v.ö. az összefüggéseket az egyesszámban/.

Már tudjuk, hogy a sumér nyelv -ne többesjele a magyar nyelv igeragozásában maradt meg:

vesz-NE-k, v.ö. A numerusz.

Meg kell még említeni a sumér -a-ni elem, a birtokos szerkezet -a-e változatát is. V.ö. ANOR 28.§14.52/3/4 oldalak.

így: lugal-A-NI = királya, azaz: király övé

de: lugal-A-E = királya, azaz: király ö-é

"király-ö-é" ...

Ezzel az összefüggéssel bizonyítottuk, hogy már a sumérban⁽¹⁾ az övé szerkezet, a pronominális -v- nélkül! Egyben azt is bizonyítottuk, hogy a magyar tudomány bűné végtelen, mert egy flektáló nyelvet beszélő szumerológus nem láthatja ezt az összefüggést, mert nem érti, de a magyarul beszélő kutató azonnal észreveszi ezt a jellemző összefüggést!

Úgy látszik, Goldzieher Ignác parancsszavát még ma is követi a magyar tudomány... A tudomány terrorizálása még ma is tart...

Minden esetben és minden tudományos terror ellenére: a sumér nyelv a magyar, de az urálaltáji nyelvek ősi alakja s így a magyar nyelv, de az urálaltáji nyelvek jogos öröksége...

A m u t a t ó n é v m á s .

a/. A sumérban: -e; pl.: lù-e = ez az ember

lù mu-sar-e... = aki ezt az írott...

A magyar nyelv örökölte ezt az elemet.

Használata: e ház; e népé; nem lát e jól...

adják nékem ezt e kis macskát..

ez e.../szó szerint: e...e/.

/1/ megvan

b/.A sumérban: -ne; pl.: lù-ne = ez az ember, ne!
ana-ám-né = ám,mi az, ne?

A magyarban még: e nil...

A k é r d ő n é v m á s .

A főnévi kérdőnévmás a sumérban: aba? = ki...
ana? = mi...

A magyarban: ki?

mi?

A sumér megfelelőket, lásd, Deimel, AŠG.409-1k oldal: ki 461,21 = akkád ša,šu = derjenige welcher, einer der, wer, wer immer, das was.

ma 342,11 = akkád minū = was, das was, welch.

Figyeljük meg ezzel összefüggésben az akkád: minū elem egyezéseit.

Pl.: Milyen, MIért, MElyik, stb..

A sumér kérdészócscska: me 532,5 = hol?, szintén ősi örökség:

sumér ME-a-men = hol, MErre vagyok?..

ME-na-ta ME-na-šu = MEntől - MEddig?..

V.ő.Poebel, op.cit. §241 - 248.

A s z á m n é v .

1.Sumérban: aš 1,2 = ištín = eins.V.ő.a szó hangtani megfelelőjét: iš = ua..A fenti sumér szó hangtalanilag a sumér geš vagy giš szóalakból fejlődött ki:

giš > 'iš > iš > magyar, régi: így = egy
nylvj.: edzs

Tehát: aš = egy, nylvj.: edzs; š > dzs = gy.

2.Sumérban: min,man,mena 471,12 = šinā = zwei,anderer,zweiter,Zweiter,Wiederholung.

A magyarban: monno = 2; ma már nem eleven szó; a sumér: min - alak pedig megmaradt az eleven:MINta, szavunkban, jelentése: "másodpéldány"...

A magyarban azonban következő "kettes" számneveket ismerünk:

ket-

két

kettő

és: második.

1. Sumérban: kud /kuṭ/ 12,48/55 = paṛāšu; šapālu =
↓ entzweien; paarweise...

magyar: ket-té választ

ket-té vág

de: két

2. sumér: gab 167,56/7 = miḥru = paarweise...

↓

Duplikat

magyar: KEP-tő /tájszó/

így: kettő; pt > tt

3. sumér: maš 74,84 = mašu = paarweise; Paar

↓

Zwilling

magyar: MÁS, MÁSIK, MÁSODIK

Megjegyzés. Természetesen figyelembe kell venni a sumér szók alapjelentését; mindebből látjuk, hogy a magyar nyelv számnevei nem minden esetben valódi számnevek, ahogyan ezt a lehetőséget a magyar nyelvészet az indogermán összefüggések alapján feltételezi, hanem a megnyitóság melléknevei és egyéb összefüggések...

3. Sumérban: eš 472,2b = šalaltī = drei = 3.

A magyarban ez a szó csak nyelvjárásban maradt meg egyetlen összetételben: űs-láb = három-láb.

A magyar nyelv - három - számnevének sumér etymológiáját bizonytalannak tartom.

4. Sumérban: limmu, lammu, lam 597,9 = vier = 4.

A magyarban: négy; sumér etymológiáját bizonytalannak s erőltetettnek tartom.

5. Sumérban: i 598a,1/3 = haṁšu = fünf = 5.

Magyarban: öt. A szóvégi -t, mint névsz képző.

Hangtan: i > e > ő

Alaktan: ő-t > öt.

6.Sumérban: āš = 6; nincs megfelelője a magyarban, vagyis minden lehető etymológiát bizonytalannak tartok.

7.Sumérban: imin vagy umun = 7.

A magyarban nincs megfelelője...

8.Sumérban: ussu = 8.

A magyarban nincs megfelelője...

9.Sumérban: ilimmu = 9.

A magyarban nincs megfelelője...

10.Sumérban: u 411,27 = ešru = 10; az -u -alak nem más, mint az -un- alak rövidítése, az eredeti szóalak, tehát: um. Ez az elem megvan a magyarban, v-protézissel. Összetételekben a "tizes" értéket jelöli:

öt-vEN, hat-vAN, het-vEN, nyolc-vAN, stb..

A valóságban: öt-lo; hat-lo; stb..

Megjegyzés. A számnevek egyezése a leggyöngébb az összefüggések lehetőségei között. Az EGY, a KETTŐ, a KÉT, a MÁSODIK, az elavult ŰS = 3, az ÖT és a -vAN, -vEN maradt meg az örökségből...

A későbbi kutatás feladata lesz, erre a kérdésre megadni a végső választ.

A számnév distributív eleme.

Sumérban: -ta

Pl.: 6-har-ku/g/-babbar 7-gin-TA

hat ezüstpénz, hét sékelkén-T

A magyarban, tehát megmaradt ez az elem a:-kén-T és az -nkén-T képzőben:

egyenkén-T jöttek...

A számnév multiplikatív eleme.

Sumérban: ara- előrag. A magyarban a már említett sumér -šar- multiplikativumra megy vissza.

V.5. A numerus.

A sorszámnev képzése.

V.ö.Poebel, op.cit. §319-324. V.ö.fent: A genitivusz. sumérban a sorszámneveket a genitivuszraggal képezték:

dumu-minA-Kam-na-ni

átírva: "dumu-min-AK-am-a-ni"

magyar: másod-ik fia.

A magyar nyelvben megmaradt a sumér nyelv e sajátossága s így a genitivuszrag eleven képzőként a sorszámnevek formánsává vált. Jelentése elmosódott, funkcióját látjuk csak: a magyar nyelv több ezer éves fejlődése tükröződik vissza ebben az elemben, vagyis szerkezetében...

I. A z e l t é r é s e k.

a/. A többszörös a magyarban, amint tudjuk, -k elem. A névszók és az igék többszörét jelöljük vele.

Pl.: fá-K, embere-K, megyün-K, tize-K gyülekezete, kérün-K, kérne-K, stb..

Amint kifejtettük, az igeragozásnál, a harmadik személyben, a többszámúban, a magyarban használatos a már elavultnak tekinthető sumér eredetű -ne- többszörös. A finnben: ne = ők, azok... Az idők folyamán elmosódott e jelnek a pluralitást kifejező funkciója úgy, hogy a népi etymológia megtoldotta a -k többszörös jellel...

Nos a magyar nyelv -k többszörös jelének eredete sumér forrásra megy vissza.

Lehet a sumér: ku 12, 12 = lakātu = gyűjt/sammeln/
gu 106, 78c = gyűjt, felhalmoz.

Am, úgy vélem, hogy a magyar -k többszörös jelnek a sumér analógia az ősforrása.

V.ö.Poebel, op.cit. §141., Deimel, ŠG. §17b.; ANOR28 §22.

A sumér nyelv -hi-a = -há eleme a tárgyak és az állatok többszörét jelöli. Minden bizonnyal, ebből az eleméből vezethető le a magyar -k többszörös jel.

A levezetéshez a tömorfémát vesszük:

-hi vagy -gi > *ki > k' = -k.

Végezzük el az összehasonlítást:

Poebel szerint   ...udu-HI-a = juhok
                          ...igi-HI-a = szemek
 Deimel szerint   ...tug-HA = a szövethötegek
 Jestin szerint   gud-gá = bikák
                          tug-gá = ruhák
 a magyarban: szeme-KE-t
                          lova-KA-t
                          országo-KA-t
                          széke-KE-t
                          embere-KE-t. Stb..

b/.A tárgyrág a magyarban későbbi fejlemény, azaz a magyar nyelv "sumér kora" utáni szerkezeti tünet.

Eredete visszavezethető azonban olyan szóra, amelynek az archaikus sumérban is megvan a megfelelője.

Alapjában raguélküli a sumér tárgyaszerkezet, vagyis ez a tudósok véleménye, de ha megfigyeljük a tárgyas szerkezeteket látjuk, hogy a sumérban igenis többféleképpen determinálták a tárgyat.V.ö.a mondatban meg tárgyalt e-gyezéseket.

Amint tudjuk, Poebel és Falkenstein tagadják a determinált tárgyat a sumérban; Deimel és Jestin viszont bizonyítják, hogy a sumér -e- mutatószócska, mint a determinativum van használatban.

V.ö.Jestin, AGS.51-ik oldal:

"1° pour les cas directs/nominatif-accasatif/ -e
 /suffixe originellement démonstratif: é-E = házat;

lugal-E = királyt/.

V.ö.Deimel, ŠG.518.70-ik oldal:

ab-zu-E mu-da = Abzut megépíté

bar-E ba-dug = kimondá a parancsot. Stb..

A tudomány úgy véli, hogy a magyarnyelvi -t tárgyrág szintén eredeti alakjában az állítólagos finnugor:ta

mutatónévmásra megy vissza/egyébként megvan ez az elem az altáji nyelvekben is, tehát ne fogjuk rá a finnugor-eredetet/.

A sumérban is van egy ilyen hangszerelésű és szerkezetű mutatónévmás:

eme-sal   ta 139,17 = akkád minū = was,das was,
welch.

V.ö.ezzel összefüggésben az akkád: ša,šu elemeket.

Az uráaltáji nyelvek -tā- mutatónévmása erre az ősnyelvi elemre megy vissza, íghát elfogadható a föltevés, hogy a magyarnyelvi -t tárgyrag szintén erre az elemre vezethető vissza.

A magyar: háza-T = eredetiben: ház-az, mint a sumér: é-E = házat, a valóságban: ház e, mint a magyarban! Íghát a magyar nyelv -t tárgyragja is sumér eredetű, bár későbbi fejlődés eredménye...

e/.A komitativusz ragja a magyarban, a többek között, az ismert -val,-vel/illeszkedéssel/ elem; nyelvjárásban: -bal,-bel.

Ez az elemünk erre a sumér szóra megy vissza:

bar 74,29 = akkád itu,itti,iti = zur Seite von,
mit,bei, stb..

Hangtan: bar > bal > val/vel/ = -val,-vel

Így: bar = mit,bei,zur Seite von

magyar   ab-BAL a kapáBAL, avval a hordó-VAL

mongol   modu-BAR = bottal

süke-BER = baltával, stb..

Am, semmlesetre sem"finnugor"eredetű ez az elem!

d/.A terminativuszt a magyarban az -ig elemmel is jelöljük; funkciója: hely- és időhatározás:

Budapest-ig ér; holnap-ig várunk, stb..

Ez az elemünk minden bizonnyal a sumér:

igi 449,12 = ina mahar = vor,bei,zu

adi mahar = bis,bis vor,bis zu,elemre megy vissza; a szóvégi hangzó lekopott.

e/.A lokativusz-terminativusz eleme: a -ni rag, a sumérnyelvi -ni- hasonló funkciójú elemre megy vissza, amely pozícióváltozással a magyarban, az idők folyamán, utóraggá vált. V.ö.ANOR 28.§66.

Ennek az elemnek a magyarban ilyen formái is kimutathatók: -nyé, -nyi, -né.

Sumér: má mu-NI-ri = a hajót oda kormányozá

im-mi-NI-gar = oda vivé őket

magyar: Orosz János-NI vitték

egy kőhajítás-NYI-ra van a határ. Stb..

A sumér örökség ebben az esetben is nyilvánvaló!

f/.Az illativuszrag: -ba, -be, a magyarban a sumér:ba- és bi- előragra és a -b-a-, -b-e- valamint -b-i- belragra megy vissza. A sumér elemek a magyarban pozícióváltozással utóragokká váltak. V.ö.ANOR 28.§61/2. A sumér elemek jelentésana: "be valamibe, valaminél, valamihez".

Sumér: BA-a-tu = betért

BA-gub = beállítá

magyar: a ház-BA vitte...

kéz-BE vett...

g/.Az inesszivuszrag a magyarban a fent említett sumér elemekre megy vissza, mert pl. a sumér ba- előrag nemcsak azt jelenti, hogy "valamibe be...", hanem azt is, hogy "valamiben/lenni/..." V.ö.ANOR 28.§59.187/8-ik oldalak.

Nyelvjárásban még kimutathatjuk az ősi inesszivuszi, a sumérral azonos jelentésanát az elemnek, későbbi fejlődés folyamán azonban az elem felveszi az -n ragot.

Pl.: ház-BA'; kéz-BE'

de: ház-BAN; kéz-BEN, stb..

Megjegyzés. A bemutatott "eltérések" nem is annyira eltérések, mint inkább egy nyelv fejlődésében az évezredek folyamán beállt változás. A nyelv élőlények szellemi megnyilatkozásának eszköze, semmi esetre sem valami merev, változatlan sajátosság, így a bemutatott elemek pozícióváltozása természetes nyelvfejlődési folyamat: a sumér nyelv egy régebbi fejlődési fázisa a magyar nyelvnek...

h/.Eltérések a sumér nyelv genitívuszi szerkezetének megfejtésénél csakis a magyar nyelv segítségével állapíthatók meg.A tudomány, a sumerológia, úgy véli, hogy bizonyos esetekben a sumérnyelvi -ak genitívuszrag elveszti a szóvégi k-hangot.V.8.ANOR'28.9o-1k oldal.

Vegyük a következő összefüggést, sumér:

dumu-an-nA = An lánya.

Helyezzük be az állítólagos elveszett k-hangot:

dumu-an-nA/K/

továbbá:

é-an-nA = ég háza

"é-an-nA/K/"

im-an-nA = az ég esője

"im-an-nA/K/. Stb..

A tudomány azt állítja, hogy ilyen és hasonló esetekben lekopott a k-hang; a tudósok, akik megfejtették a sumér nyelv titkát, mindannyian valamilyen flektáló nyelvet beszéltek.Gondolkodásmenetük megfelel a flektáló nyelvek szerkezetének, de nem aglutináló sumér nyelv szerkezetének.A fenti összefüggéseket, tehát a flektáló nyelv szerkezete szerint fordítják.Nem is fordíthatják másként, pl. a sumér : dumu-an-nA = németül, Tochter Ans, genitívuszi szerkezet, a magyarban nem, és a sumérban sem!

Mindakét nyelvben: birtokos személyraggal szerkesztett birtokviszony!

Sumér: dumu-an-nA

átírva: "dumu-an-A" = An lánya

magyar: An lány-A = die Tochter Ans

Ugyanúgy fordítjuk a magyar szerkezetet németre,mint a sumért, holott a magyarban birtokos személyraggal fejezzük ki a birtokviszonyt, nempedig genitívusszal,ígyhát a sumér összetétel sem genitívuszi, hanem birtokos személyragos!

A fent bemutatott szerkezetek és minden további hasonló szerkezet nem genitívuszi, hanem a birtokos személyraggal összeállított szerkezetek úgy a magyarban,mint a sumérban.

Az elem, amit a tudomány "csonka genitívusznak" nevez, sem más, mint a birtokos személyrag, a 3.sz.sg.!

Úgy a sumérban, mint a magyarban.

Hogy következtetésünk mennyire helytálló, bizonyítja a bemutatandó összefüggés:

sumér en-lil = a vihar ura/jelöletlen/; tkpn: Szélúr

en-lill-a = ua., de jelölve az -a birtokos-személyraggal; pontosan ugyanaz a szerkezet, mint a magyarban: kabátujj : jelöletlen birtokviszony

kabát-ujj-a : a birtokosszemélyraggal jelölt birtokviszony. Az egyezés szemmel látható: a sumér nyelv a magyar nyelv archaikus alakja; nem csak a szerkezeti, a nyelvi sajátosság egyezik, hanem a birtokosrag is.

Ezzel összefüggésben világosan bizonyítottuk, hogy a sumérban nincs "csonka genitívusz", hanem az, amit annak tartanak, minden esetben birtokos személyrag.

Így: en-lill-a

szél ur-a

Mindezt ismerve, vizsgáljuk meg azokat az összefüggéseket, amelyekről azt állítja a tudomány, hogy ott a csonka genitívusz látható. V.ö. ANOR 28. §28.86-ik oldál.

Sumér: é^d-geštin-na-KA /1/

átírva: "é^d-geštin-an-AK-A"

magyar: Gestiman-nAK báz-A.

A szóvégén látható -a elem nem más, mint a "csonka genitívusznak" tartott elem. Az akkádba és a németbe genitívuszi szerkezettel fordítjuk, a magyarba pedig szerint: a genitívusszal és a birtokos személyraggal, azért, mert a két szerkezet azonos az elemekkel együtt!

V.ö. a Mondattan idevágó fejezetét is...

/1/ helyesen: é^d-geštin-an-na-KA

A sumér-magyar igerendszer.

Megemlítettük, hogy a tömorfémák nagy része ragozással névszóvá képezhető. Ugyanezt mondhatjuk az igeképzéssel összefüggésben is. A magyarban kevés a ragtalan ige-tömféma; nevezzük őket primér töveknek, a képzőkkel ellátottakat, másodlagos töveknek.

A z i g e k é p z ő e l e m e k .

a/. Primér sumér ige-tő egyezik a magyarban primér ige-tővel

ag 96,17 = graben, umgraben, behacken

vÁG

vÁJ

ag 97,16 = werfen

vÁG, oda-vÁG

bar 74,110 = /sich/fürchten

FÉL

gab 167,55 = erhalten, empfangen

KAP

uš 211,31b = ziehen

hÚZ

uš 211,29 = verfolgen, treiben

ÚZ. Stb..

b/. Primér sumér ige-tő egyezik a magyarban másodlagos ige-tővel

sag 115,120b = helfen

SEGít

sar 152,67/115 = laufen

SZALad

sur 101,5 - 579,184 = schwächen

SORvad, SORvaszt

sa 166,4 = pflügen, bebauen

SZÁnt. Stb..

c/.V.ö.ANOR 28.§37.:

" Als weiterer Bildungstyp sind Komposita zu nennen, in denen zu einem normalen zwsigligedrigen Verbum ein ergänzendes Verbum aus der Gruppe der Verba des Tuns oder Machens getreten ist"....

Magyarul: a sumérban több, cselekvést kifejező ige, mint igeképző szerepel.

A sumér: ag 79,4/6 = epāšu,banū = tun,machen, igealak, mint"igeképző",sumér ige- és névszótövekből új ige-töveket képez.

Pl.: giš-al-du-AG-a = fát dönt

babbar-AG-a = fehérít,fehérré tesz

mu-AG = megnevez

giš-haš-AG-a = megöl

ni-AG = öltözködik.Stb..V.ö.Jestin,VS.§101.

Így: gu-bar-AG-a = gubar-AG-a

magyar,nylvj. gubor-og

kupor-og

sumér zal-AG

magyar csill-og. Stb..

A sumér - ag - igealak a felsorolt bizonyítékok alapján, a magyarban igeképzővé lett a nyelvfejlődés folyamán. Erre az elemre megy vissza az -ag, illeszkedés-sel: -og,-eg,-ög,stb. igeképzónk, duratív és frequentatív cselekvésű igealakokat képezve, v.ö.fent...

Ezen az alapon elindulva:

sumér gubar-AG-a

kupor-og

kac-ag

kár-og

kety-eg

közel-eg

ball-ag. Stb..

A sumérban önálló szó még, a magyarban elmosódott a jelentése, csak a funkciójából következtethetünk vissza az ősnyelvi igealak jelentés tanára.

d/.V.ö.ANOR 28.§37.

A sumér: du 230,6 igealak szintén a cselekvést kifejező igeesoportha tartosik, mint a megtárgyalt: ag,igs.

A sumérban az összetett igealakok elmaradhatatlan kísérelője, erősítve az igetőben kifejezett cselekvést.

így: en-nu-DU = örökös /:örzést csinál.../

gü-DU = ellentmond /: szót tesz, szaporít.../

ü-DU = mond / hangot csinál.../

šu-tag-DU = megken /kézzel érint: tesz.../.Stb..

Erra a sumérnyelvi "igeképzőre" megy vissza a magyar nyelv -d igeképzője.

így, sumér: ü-DU = mond/hangot csinál.../

magyar: mon-D

kér-D

tol-D

hor-D

ol-D

kül-D

kez-D

küz-D. Stb..

Vizsgáljuk meg az utolsó magyar igealakot: küz-D...

A tömorféma: küz-; igeképző: -D

sumér: giš 296,81 = Kampf

Rekonstruálva az ősi alakot:

*giš-DU = Kampf - machen

magyar küz-D...

Ugyanez az elem hangváltozással: d > t, a magyarban, a cselekvést jelentő funkciójában azonos igealakokat képez:

kiál-T

ér-T

köszön-T. Stb..

A magyar nyelv -d és -t igeképzője, tehát ősi alakjukban közös elemből erednek, funkciójuk ugyanaz, az elterés, amint látjuk, hangtani eredetű.

így: sumér en-nu-DU = örökös/örzést tesz.../

magyar mon-D

fél-T. Stb..

s/.A sumér: -ed igeképző elem megmaradt a magyarban és a következő igeképzők ősi alakja:

1. -ed, illeszkedéssel: -ad, a magyarban ige- vagy névszótövekből frequentatív és duratív cselekvésű igealakokat képez, egyesre a sumér nyelv,

"lal és lal-ED" típusú igealakjaival.

Magyar: él : él-ED

eng-ED

er-ED

ij-ED

terj-ED

mar-AD

ár-AD

tán-AD

ap-AD

ep-ED

vig-AD

kék-ED. Stb..

Meg kell említeni, hogy ebbe az igecsoportba tartozó igeik tranzitív vagy intranszítív alakúak...

Láttuk, hogy ez az elem úgy a sumérban, mint a magyar nyelvben: nomina actionis és agentis sajátosságú főneveket képez/ v.ö.ott.../: él-ET

él-ED. Stb..Tehát valódi polyszemanti-
kájú elem úgy a magyarban, mint a sumérban...

2.Az orrhangú -end, illeszkedéssel: -and, a magyarban frequentatív igealakokat képez.

A sumér "lal-ed" igealak mintájára:

magyar lel-end

hoz-and

tol-and

men-end. Stb..

Az egyezés annyira szembeötlő, hogy csak csodálkozunk a magyar szaktudomány mulasztásán, vagyis álmérthető, hogy miért tilos a magyarságnak átvenni sumér örökségét!

A poliszemantika szabálya alapján el kell fogadnunk, hogy ugyancsak erre az elemre megy vissza az igeképzésünk -ent, illeszkedéssel -ant, mozzanatos igeképzője.

A sumér "lal-ed" típusú igealak
magyar full-ent / nt-orrhang.../
bill-ent. Stb.,

3. A sumér: -ed igeképzőnek következő magyarnyelvi analógiája: az -it, összetételben: -ít igeképző.

Úgy a sumér, mint a magyar elem funkciója: intranzitív alapigéből tranzitív igealakot képez.

A sumér nyelv: "lal-ed" igitípus alapján

magyar forde-it = fordít
mere-it = merít
kerít
tanít
segít. Stb..

Végkövetkeztetés. Az igeképzés a magyarban ősi örökség: sumér ag = tesz, cselekszik /önálló elem/
magyar -ag, -og, -eg, -ög, stb. igeképző
sumér du = tesz cselekszik /önálló elem/
magyar -d és -t, igeképző
sumér -ed /eredeti igeképző, v.ő. főnévképző/
magyar -ed, -ad /v.ő. -et, -at főnévképző/
-end, -and
-ent, -ant, -int
-ít.

Mindenbizonnyal több képzőnk eredetét is bemutatathatnánk, de hát egyelőre nem ez a célunk; néhány jellemző egyezés alapján bizonyítom a sumér-magyar nyelvi azonosságot és a szerkezeti folytonosságot, a későbbi kutatás kötelessége minden részletre megadni a választ...

Az eddig megtárgyalt tételek alapján máris kimondhatjuk, hogy a sumérnak mondott ősnyelv valóban a magyar nyelv archaikus alakja...

Az igenévi melléknév.

V.8.ANOR 28.§41/2.136-ik oldal.

1.A sumérban már bemutatott nominalizáló -a elem egyben az igenévi melléknév képzője, ami természetes, mert, amint láttuk, névszó - főnév és melléknév - formáns is.

A sumérban: eme-ni-hul-da-gA = rosszat mondó nyelv

a-huš-gi-A = vad vizeket visszatartó

sig-gi-A = kiáltó

geštug^{tug}-A-ra = a halló számára. Stb..

a/.A magyarban megmaradt, bár nem eleven formáns:

szagl-A kutya

vizsl-A

csusz-A

szül-E /illeszkedéssel/.Stb..

b/.A magyarban bővült a " -ŋ " nomenképzőelemmel.

Hangtan és alaktan:

-a +ŋ > -aŋ > -a_u > -au > -ō = -ó, illessk.: -ő

Az egyezés: eme-ni-hul-da-gA

rosszat mond-ó nyelv...

a-huš-gi-A

vad vizeket viesszatart-ó...

sig-gi-A

kiált-ó...

geštug^{tug}-A-ra

a hall-ó számára... Stb..

A sumérban és modern változatában, a magyar nyelvben a nomen agentis képzője, de jelöli az eszközt is.

A sumér-magyar nyelvszerkezeti folytonosság és azonoság ennek az elemnek funkciójában is szemmel látható!

2.A sumérban ugyanez az -a elem a particiolum passivum formánsa is.A magyarban felvette ez az elem a házaktöltő -v-hangot.

V.8.ANOR 28.§54. Sumér: ba-ra-gA

szór-VA

da-bA / = dab-A/

felállít-VA

dù-A
épít-vB / illeszkedéssel/
šu-dagal-du-gA
bőségesen ellát-vA
gir-ta gar-rA-ám
útból eltávolít-vA. Stb..

Nyelvjárásban, a magyarban megfigyelhetjük a v-hé-
zaktöltő keletkezését: mondo-vA

nyito-vA. Stb..

Tehát eleven formáns ötezeréves örökségében...

3.V.8.ANOR 28.§54.Az ismert sumér -ed elem for-
mánsa az intranszitiv és passzív igék ige-névi mellékne-
vének.V.8."Die durch -ed erweiterte Normalform des in-
transitiven und passiven Verbums, die in praesentisch--
futurisschem Sinne angewandt wird, ist in den Inschrif-
ten Gudeas nur vereinzelt mit Beispielen für die 3.P.
sg. bezeugt"...V.8.Poebel,op.cit.5625ff.ANOR28.§42/2/.

A magyarban egyezik ez az elem a -t képzővel, a-
mely passzív alakú igenévi mellékneveket képez, azaz az
-ed elemre megy vissza magyar -t elem.

Pl.: sumér eme-é-Dé/ = é-d-ed/

magyar: nyelveöltő-TT / = "öltő-T /

šu-gá-gá-Dam

magyar keze ráte-TT

bú láto-TT

visszafordul-T nép. Stb..V.8.ANOR 28.§54/1/.

A magyar összefüggéseket,v.8.Bartha,op,cit.97.old..

4.A sumér összetett -ed-a elem szintén az intran-
zitiv és passzív melléknévi igenév formánsa.

V.8.ANOR 28.§43b.

úgy látom, hogy ez az elem ezzel a megfelelő magyar
formánssal egyezik: -ette, -atta.

Elavult képző és szórványosan csak néhány nyelvjá-
sunkban fordul elő.

A sumérban: é-dé-Dam / = -é-d-EDA-m/ = aki kijön
 nim-gim gírf-DÁ-ni = -ja...ami villámként cik-
 kázik; rín-rínA-DÁm = ami sugárzik
 a magyarban: látá ő napot feketTE és hideg leleTTE
 imádlak Téged keresztfán fügÖTTEd...

V.ö.Bartha, op.cit.101-ik oldal.

5.A magyarnyelvi -endő, -andó igenévi melléknév-képző
 a sumérnyelvi -ed-a elemre megy vissza.

V.ö.ANOR 28.§51. és Poebel, op.cit.§625, 683, 686/9, 696
 Megjegyzendő, hogy az -ed-a formáns -a eleme az is
 mert sumér -a nominalizáló formáns.

Az -ed-a elem a magyarban orrhangúvá lesz és bővül
 -y névszóképzővel.

Hang- és alaktan:

ed-a + y > eday > eday > eday > edō > endō
 ↓
 -endő
 -andó

A sumér összefüggések:

é-ta ba-ra-é-D-E/ -ED-e/ = a házból kijön

lú é-lugal-na-dū-D-am/-ED-am/ = aki az ura házát
 építeni akarta

sim-UD-am/sī-mu-dam/ = ad, adandó, aki adand

tahh-ID-am = hozzáad...

gurr-UD-am = visszaad...

sig-ID-am = feltöltend...

V.ö.Poebel, op.cit.§689.: "Zu beachten ist allerdings,
 dass es in der 3.P.sg.nicht immer möglich ist, zu ent-
 scheiden, ob wirklich die aktive Bildung: lal-ED-am =
 er wird...en, oder die Passive Bildung lal-ED-A-m =
 er wird ge...t werden, vorhanden liegt".V.ö.fent: 3 és 4.

A magyarban:

a követ-ENDÓ igékben fogságot és halált hird-
 det; mond-ANDÓ... jövő-ENDÓ...

Megjegyzendő, hogy a "-lal-ED-A-m" típus a magyarban csak az összefüggésnek felel meg:

"lal-ED-A-m"

ad-ANDva lesz...

A magyarban elavult összefüggések, esetleg szórva-nyosan nyelvjárásban használják még.

A z i g e n é v i f ő n é v .

V.ö.Poebel, op.cit. §695.

Bevezetőnek vegyük a következő sumér összefüggést:

ŠU-là/-a/ šu-barr-ID-A tur-a til-AD-A zae-da... =

/szabadon átültetve:/ a foglyot megszabadítani, a beteget gyógyítani a te kötelességed...

Szószerint kétféleképpen fordíthatjuk:

ŠU-là/-a/ šu-barr-ID-A tur-a til-AD-A zae-da...

1.fogoly-szabad-ÍT-Á-s, beteg-gyógy-ÍT-Á-s tied...

2.fogolyt szabad-ÍT-A-ni, beteget gyógy-ÍT-A-ni tied...

Falkenstein szerint - v.ö.ANOR 28.§42. - a sumérban két igenévi főnévképző van:

a/.az ismert nominalizáló -a elem

b/.az ugyancsak ismert összetett -ed-a elem.

Az -a elem.Úgy látom, hogy ez az elem megvan a magyarban is, előrebocsájtva, hogy a modern magyar nyelv igenévi főnévképzője a tudomány megállapítása szerint az ismert -ni formáns...

Lássuk, tehát a sumér összefüggéseket:

lú-é-dú-A-ra = a ház építője számára...

é-sa-du-A-bi = az ő ÍN-MEGVÁLTÁS háza

nag-A = ivásnál...Stb..

A magyarban még kimutatható az igető és a modern igenévi főnévképző között:

száll-A-ni, hall-A-ni, mond-A-ni, ell-E-ni/illeszk./irt-A-ni, rejt-E-ni, fejt-E-ni, stb..

Megjegyzendő, hogy ez az elem minden esetben abszorbálja az esetleges szóvégi vokálist, amellyel együtt sok

esetben eltűnik: száll-A-ni

száll-'-ni = száll-ni. Stb..

Az ősi alak, tehát:

"hall-A...

"mond-A...

"száll-A..., stb., volt...

V.ö. az igenévi melléknév: szagl-A kutya

vizsl-A

csusz-A, stb..

Most pedig felmerül a kérdés: milyen sumér elemre vezethető vissza a mai magyar nyelv -ni igenévi főnév-képzője? Egyben felmerül az a kérdés is, hogy valóban képzőről van-e szó, avagy valamilyen más eredetű elemről, amely-nek funkciója az idők folyamán elmosódott?..

A válasz igen egyszerű: ha az ősi igenévi főnév alakja a fent bemutatott összetétellel: "száll-A", stb., akkor a -ni elem nem más, mint az ismert sumér-magyar lokatív-terminativuszi -ni elem!

Mert ha azt mondom, hogy:

Orosz János-NI vitték...

akkor:

szánt-a-ni ment.., összetétel erre, vagyis ugyanarra a kérdésre válaszol: hová vitték?

és: hová ment?

A - szánt-A-ni, kifejezés áll, tehát a: szá- őstőből és az -nt /orrhangú/ igeképzőből; bővül az -a, igenévi főnévképzővel és végül a -ni, lokatív-terminativuszraggal, amely rag, az idők folyamán felvette, átvette az igenévi főnév formánsának szerepét...

Egy következtetésünk mennyire igaz, bizonyíthatjuk olyan hasonló összefüggéssel, amelyet az - angol nyelvből veszünk, mert mit jelent az angolnyelvi: to bring, to say to go, stb.? kifejezés? Így: to bring = hoz-ni, mint a : met: zu bringen...Az angol igenévi főnév is lokatív-terminativuszi szerkezet, nem valódi infinitivusz...

ígyhát a föltételezett ősi igenévfőnév: "szánt-A" az eredeti infinitívussz, a -ni, elemmel képzett pedig nem!!!

A -ni, elemmel képzett alak, ragozott főnév:

szánt-a-ni ment/vitték...

Orosz János-ni ment/vitték...

A mai magyar-nyelvi infinitívuszrag az elavult, a sumérből örökölt -a, elem/illeszkedéssel: -e/, a -ni, elem pedig minden esetben a lokatív-terminatívuszrag...

Az -ed-a elem. V.ö. Poebel, op. cit. §696.

Sumér: é-a-ni dū-/E/D-A nu-/n'-/a-n-dug

házát megép-ít-E-ni nékem elrendelte

Hasonlítsuk össze az igealakot:

dū-/E/D-A : -/E/D-A

ép-ít-E-ni : '-IT-E-...

Az egyezés nem véletlen, s empedig rokonsági viszony a sumér és a magyar nyelv között, hanem nyelvi azonosság és szerkezeti folytonosság!

Befejezésül vegyük a - rejt - igealakot és elemezzük: rejtteni < re-it-e-ni < re-IT-E-ni

sumér: "-ED-A

Ebben az esetben is, a valóságban csak egy elemről van szó, az -a, formánsról, az igenévi főnév képzőjéről, mert az -ed elem nem más, mint az igeképző.

Végül, v.ö. Poebel, op. cit. 290-ik oldal:

sumér uru-dū-AD-A, ki-tuš garr-AD-A

magyar I. város-ép-ít-É-s lakás alap-ít-Á-s

II. várost ép-ít-E-ni lakást alap-ít-A-ni...

A sumér nyelv, vagyis az a nyelv, amelyet a tudomány így nevez, valóban a magyar nyelv egy ősi alakja, tehát joggal állíthatjuk, hogy fennáll a történelmi folytonosság a magyar nyelv és ősi alakja, a sumér nyelv között.

A magyar nyelv minden szerkezeti elemét a sumérből örökölte...

Miért tilos a magyarságnak átvenni ezt az örökséget?

A z i g e k ö t ő k/praefixumok/.

Az urálaltájának mondott nyelvek közül a magyar nyelv az egyetlen praefixáló nyelv. Ezt a szerkezeti sajátosságot a magyar nyelv, ősi alakjából, a sumér nyelvből vette át.

De nemcsak ezt szerkezeti sajátosságot örökölte a magyar nyelv, hanem az igekötők egy részét is.

Vizsgáljuk meg a következő igekötők egyezését.

1/.A sumér al- praefixum.

V.ö.Jestin,VS.95-1k oldal.és Poebel,op.cit.§572-584.

dúl a nn-gál-la AL-bal-bal = un puits où il n'y a
d'ean, il a creusé...

A magyarban szószerint:

a víz nélküli edényt EL-töré...

Ezek szerint: sumér AL-bal-bal...

magyar EL-töré...

Továbbá: di-bí AL-til

pere EL-dölt...

de: pere EL-döl...

giš giši-mar AL-habb-a

pálma EL-rothadva

EL-rothadt pálma...

AL-hul-h/ul/

EL-átkozott

EL-átkozva...Stb..

Azonos elemről van szó mindkét nyelvben, ezek szerint nyelvi azonosságról beszélhetünk, mert ennek az elemnek az egyezése a magyar nyelvi analógiával^x, hogy csakis genetikai folytonosságról és azonosságról beszélhetünk!

2/.A sumér ba- és bi- előragok.

a/.A sumér ba- előrag áll a -b- pronominális elemből és az -a- lokativussi belragból.

Jelentéstana: valamiben és valamibe...

V.ö.ANOR 28/29.§59/61/116.

b/.A sumér bi- előtag áll a -b- pronominális elemből és az -e- / = -i-/ lokativ-terminativussragból.

^x annyira jellemző

Jelentéstana: -nál;-hoz;ide;râ;föle;mellé...

V.Ö.ANOR 28/29.§59,62,117.

Poebel, Das Praefix ba- und bi-.

o/.A sumér ba- előragnak visszasaható funkciója is van.

V.Ö.Jestiz,VS.§82. és Poebel,op.cit.§598.

d/.A sumér ba- előragnak passziv funkciója is van.

V.Ö.ANOR 29.§116.186-ik oldal,6-ik bekezdés.

A sumér ba- és bi- előrageknak a magyar be- előrag felel meg.Már megvizsgáltuk a két sumér előrag pozícióváltosását is, a névsszöragozás magyar nyelvi -ba/-be/ elemvé való változásukat. Kihangsúlyozandó, hogy a két sumér elemet nem szabad egymástól szigorúan elkülöníteni, mert a funkciójuk nem tér el...

Ad a/.: "valamibe be...valamiben bent"...

Sumér BA-a-tu = betért...

giš BA-hur = rárajzolt...

na-IZI BA-ni-si = megtölté tömjénnel...

BA-ši-gin = elment oda...

BA-ši-na = befekteté oda...

izi-BA-sum = tüzet rak...

Ad b/.: "-nál;-hoz;ide;râ;föle;mellé;stb."

Sumér BI-si-si = bedugta oda...

BI-dú = odaépfíté...

šu-ni-šu BI-n-is-a = kezébe adá...

magyar BE-gyujt

BE-áll

BE-borít

BE-dug

BE-fizet

BE-pisskol

BE-számol

BE-telik

sumér BA-til = BE-telik...Stb..

As összefüggés annyira jellemző, hogy nem kell külön felhívni rá az Olvasó figyelmét: a magyar nyelv ősi örökséget vett át ezzel az elemmel is...

Ad c/.: V.ö.Poebel, op.cit. §598.

A sumér nyelv ba- elemének visszaható funkcióját is örökölte a magyar nyelv; a sumér elem pozícióváltozással a magyarban a visszaható igealak ragjává lett.

Így: haragu-v-, sérü-v-, stb..

Ad d/.: A sumér ba- előrag passzív funkciója.

V.ö.ANOR 28. 188-ik oldal, /2/ lábjegyzet.

Sumér 1a-BA-àra = nem öröltek...

BA-dù/-a/ = építettek...

BA-ug = meghalt...

magyar BE-döglött...

BE-indult...

BE-gyulladt...Stb..

3.A sumér ba-ni- összetett előrag.

V.ö.ANOR 28. §61. és Langdon, op.cit. 33/4-ik oldalak.

Ez az elem áll a ba- előragból és a -ni- belragból; a magyar nyelvi megfelelője: bele-.

Hangtan: ba-ni- > bani- > *bali = bele-; n > l.

Pl.: mí BA-NI-du = sie hegte

zi-ga BA-NI-gar = er veranstaltete dort das Aufgebot

šu-tag BA-NI-dug = il l'embellit

BA-NI-gar = je les y fit installer

a magyarban: BELE-fárad...

BELE-hal...

BELE-jön a munkába...

BELE-szeret a szomszédék lányába...

BELE-szól a folyó ügyekbe...

BELE-szokik a munkájába...Stb..

4.A sumér mu- előrag.

V.ö.Jestin, AGS.88-ik oldal:

"...au point de vue directionnel, mu- marque le mouvement du bas, de l'inférieur, vers le haut, le supérieur..."

V.8.Poebel, op.cit. §549-557..ANOR 28/29. §58/114.

Magyar megfelelője a: meg- előrag, nyelvjárásban e-
u az alakban is: me- ; a meg- előrag összetétel: me-g-
régebbi alakja: meógh-...

umér: MU-ni-tum = odahozott...

MU-níri = odakormányozta

MU-ni-gal = rárakta

nam-du MU-ni-tar = jó sorsot állapított meg neki

MU-ni-üs = ő mellette ült

MU-da-sud-e = vele együtt szórnak

MU-na-gin = hozzáment...

agyar: MĚ-hal = MĚg-hal /nylvj./

MĚg-látogatta a barátját

MĚg-beszélte vele a tervet

MĚg-kéri, hogy vigye magával

MĚg-látta...

Befejezésül figyeljük meg mindanegy előragot ugyan-
azzal az igetővel.

umér: AL-til...

EL-telik...

umér: BA-til... = BE-telik...

umér: BA-NI-til...

BELE-telik...

umér: MU-til...

MĚg-telik...

A sumér nyelv a magyar nyelv egy régebbi, ősibb fej-
ődési fázisa; mindaz, amit eddig ezzel összefüggésben ál-
ondtunk, bizonyítja ezt a meglátásunkat.

A magyar nyelv örökölte, tehát ezeket az elemeket is.

A sumér óhajtó-szócska: he-.

V.8.Poebel, op.cit. §642-650.; ANOR 28/29. §75/130.

umér: he-/i/-me-/e/n = lehetsz...

he-/i/-b-dim-e = csinálhat...

he-dib = elfoghatják...

he-gal = lehet...

ha-mu-ra-sú = sokáig tarthat...

he-keš-da = megköthetnek..

Úgy látom, hogy ez az elem - a he- vagy a ha- - minden esetben a tő értendő, a magyarban két irányban fejlődött:

a/.Mint önálló szó, képzővel ellátva, amely képző a már ismert jövőidejű sumér: -ed elemre megy vissza:

*he + ed > he-/e/d > hed/vagy: had/ = had > hadd.

Így: hadd lássa...

hadd legyek...

hadd pusztuljon az egész világ...

hadd írják le ezt a mesét...Stb..

b/.A nyelvfejlődés folyamán a magyarban utóraggá alakult ez az elem: -het,-hat.

meHEt amerre akar...

fekHEt ott, ahol helyet talál...

hozHAt amennyit elbír...

tanítHAt minden tantárgyat...

csinálHAt magának egy pár cipőt...

elfogHAtják a vadászok... Stb..

Figyeljük meg még egyszer a sumér összefüggést:

he-dib

magyar: elfog-HA-t-ják...

A sumér: he-dib; a tudomány így fordítja németre:

el kell fogni... Tehát: elfog-HA-t-ják

a sumér: he-kešda = meg kell őket kötni

magyar: megköttözHETik őket....

A magyar nyelv örökölte ezt az elemét minden funkciójában.Nem változtat a tényen, hogy ötezeréves fejlődés után szerkezeti eltolódás állott be: természetes folyamat...

A sumér - ám - nyomatékosító szócska.

V.ö.Jestin,VSG.193-195-ik oldal.;ANOR 29.§100.

A tudomány még ma sem döntötte el, hogy ige-e ez az elem, vagy csak emphatikus szócska?

A valódi megoldáshoz Jestin véleménye áll a legközelebb: v.ö.AGS.100-ik oldal:

"... -am écrit *ám* et parfois *am₅/AN/* qui peut être adjoin-
t non seulement à un verbe mais à n'importe quel
autre mot. C'est un élément emphatique et pausal qui ap-
porte aussi parfois l'équivalent d'une idée de compa-
raison/telle chose - c'est VRAIMENT ceci ou cela/"...

A sumér *ám* emphatikus szócska, tehát mindenben e-
gyezik a magyarnyelvi *ám* szócskával.

Lássuk előbb a magyar összefüggéseket:

szép!...szép *ám*!...

ám, olvastuk a mesét; olvastuk *ám*, a mesét!

ám, csak én; csak én, *ám*!..

a gyerekekkel *ám*, baj volt!...

akkora *ám*, mint ez a hegy!...

él *ám*, anyám, de apám is, *ám*!... Stb..

Sumér: *gú-lá-ám* = ölel *ám*!...

sú-du-ám = széles *ám*!...

gin-ám = elment *ám*, vagy: *ám*, elment!

ur-sag-ám = hős *ám*!...Stb..

Megjegyzés. A sumérban utórag, a magyarban önálló szó.
Feltéve a kérdést, hogy van-e sumér-magyar nyelvi azonos-
ság, csak egyféleképpen válaszolhatunk: van *ám*!

A s u m é r g a l i g e .

V.ö.Deimel, *Sumerisches Lexikon*, 80, 3/14/31 = *bašû* =
sein, dasein, bestehen, vorhanden sein.

Erre a sumér igealakra megy vissza a magyar nyelv: val-
és vol- igealakja.

Hang- és alaktan: *gal* > *yal* > *ual* > *val* = val-
és: vol-

Például: val-ék és vol-tam...

Ez a fontos létige ősi örökség a magyar nyelvben, de
ugyanúgy az urálatlaji nyelvekben is.

Végezzük el az összehasonlítást, hogy ezzel is bizo-
nyíthassuk a sumér-magyar genetikai nyelvi azonosságot.

Osztják	ual-	
	uol-	és: ol-
finn	uol-/nylvj./	ole-/köznyelvi alak/
	vêl- --	
zürjén	vel-	
votják	vil-	
vogul		ol-,ôl-,al-
cseremisiz		ul-
mordvin		ule-
ótörök	bol- /pol-/	
török		ol-
baskir	bul- /βul-/	
mongol	bol- /βol-/	
Stb..		

A sumér gal igealak nyelvjárásbeli/eme-sal/ változata: mal; a hangtörténeti fejlődés ezzel bizonyított-nak vehető, mert az m-hangból kifejlődhetett az altáji nyelvek szőeleji b-hangja, ha nem akarjuk elfogadni a v > β változást;hangtanilag azt is látjuk, hogy sok esetben eltűnt a szőeleji g-hang, pl. a törökben is.

Miért finnugor eredetű ez az elemünk, ha megvan az altáji nyelvekben is?

A magyar és az urálaltájinak mondott nyelvek segédigeje, tehát sumér eredetű. Tagadhatatlanul bizonyítja a felsorolt nyelvek azonosságát és rokonságát, bizonyítja a nyelvek egységét is, valamint egy közös alapnyelvből való leszármazást. Az alapnyelv pedig a "sumérnak" nevezett ősnyelv.

Igy: a sumér nyelv a magyar és az urálaltáji nyelvek jogos öröksége, ám, miért tilos a magyarságnak és az urálaltáji népeknek átvenni ezt az örökséget?

A sumér-magyar igeragozás rendszere.

A tárgyasméltvragok.

a/.A tárgyasragozás személyragjai.

1.sz.sg.: -m	pl.: -uk,-ük,-juk,-jük
2.sz.sg.: -d	pl.: -á-tok,-j-á-tok -i-tek,-tek,-tok
3.sz.sg.: -a,-e,-i	pl.: -ák,-ják,-ik,-ék,-k -ja,-je

b/.Az alanyi ragozás személyragjai.

1.sz.sg.: -k -m	pl.: -unk,-ünk,-nk
2.sz.sg.: -sz -l	pl.: -tek,-tok,-tök
3.sz.sg.: -k -ik,-n	pl.: -nek,-nak.

Láttuk, hogy a magyar nyelv birtokos személyragjai a személynévmásokkal együtt az ősnyelvi - sumér - analóg elemekre mennek vissza: a tárgyasragozás elemei egyeznek a birtokos személyragokkal és a személynévmásokkal, amelyekből eredve ragokká váltak/v.ö.az idevágó fejezeteket/. Eltérés csak az alanyiragozás elemeinél látható.

Vizsgáljuk meg elsőnek a -k személyrag valószínű sumér megfelelőjét.A sumér EME-KU nyelvjárás személynévmása: gá,gae = én.Az alaptő: ga = én.Erre a sumér alaptőre megy vissza a magyar nyelv alanyi ragozásának -k személyragja.Hangtan: $ga \rightarrow g' \rightarrow ^+kh \rightarrow$ magyar -k.

A második személyben:

1. $za/zu,ze,zi/ \rightarrow s' \rightarrow$ magyar: -sz
2. $za/zu,ze,zi/ \rightarrow l' \rightarrow$ magyar: -l...

Megjegyzés.Az első esetben a $z \rightarrow s$ hangváltozás minden külön megindokolás nélkül elfogadható; hogy a második esetben a $z \rightarrow l$ hangváltozás milyen fonetikai és szerkezeti okokra megy vissza, egyelőre válaszolatlan marad.

A tény szemmel látható és a második személy tárgyi-l-belragja is alátámasztja meglátásunkat, csak nem látjuk világosan a bemutatott hangváltozás fonetikai okait...

A harmadik személyben háromszoros az eltérés:l.a személyrag eltűnése sumér megfelelőessel is bizonyítható, te-

hát igen ósi jelenség; 2. az -ik elem sumér eredőjére nem találtam elfogadható analógiát úgy, hogy egyelőre nyitva marad a kérdés; 3. a magyar -n személyrag a sumérnyelvi -n-alanyiragra megy vissza/belrag/, a 3.sz.sg.-ban.

A f e l s z ó l í t ó m ó d .

V.8.Poebel, op.cit. §674-681.

"Das hervorstechendste Charakteristikum der Befehlsform besteht darin, dass sie mit der Verbalwurzel beginnt und die verbale Bildungselemente/Praefixe, usw./, die in der Behauptungsform vor der Wurzel stehen, dieser nachgesetzt werden"...

A magyarban azt jelenti, hogy a sumér igeragozási előrag, az f- elem a sumérban, a felszólítómód keletkezésénél utóraggá válik és ezzel a pozícióváltozással a felszólítómód jelévé lesz!..

Az ismert sumér igeretípus szeriat:

"f-lal > lal-f" = fizess...

sumér, eredeti:

Su-zu luhh-f = kezed mossad!

a magyarban: mut-i /nylvj/. A magyarban ez az elem szabályosan -j-vé lesz:

dob-j

vsr-j

éled-j

elhasonulva: hoz-z

fus-s

tanít-s. Stb..

Meg kell említeni, hogy a sumérban hangváltozással a következő alakot kapjuk:

zig-a = kelj fel

ginn-a = menj

si-sá-e = vezess, kormányozz

badd-u = fuss. Stb..

A magyarban is vannak eltérések:

gyer-e

jöv-e-tek. Stb..

Megemlítettük, hogy a sumérban több képző és előrag a felszólítómódban az igető mögé kerül, mint utórag. Ugyanezt a tulajdonságot megfigyelhetjük a magyarban is:

dobd el, dob be, dob meg, stb..

A sumér örökség, tehát ebben az esetben is nyilvánvaló...Végül ki kell hangsúlyozni, hogy a sumér felszólítómód rendszere az igeragozásunk rendszerének alapjává lett, az igeragozási elemmel együtt!

A felszólítómód szerkezete így alakul az összes személyekben és minden számban; az ismert igeragozási típus alapján: í-lal > lal-í = fizess

magyarban:

lel-j-e-m

lel-j-e-k

lel-j-e-d

lel-j-é-l, Stb..

A magyarban megtörténhetik, hogy az igető és a személyrag között kiesik a felszólítómód jele a többi elemmel együtt.

A második személyben: lel-j-e-d > lel-'-'-d > dob-d!

A tárgyasragozás felszólítómódja.

V.ö.A felszólítómód, fejezetet.

Tudjuk, hogy a sumér nyelv igeragozási eleme az: í-előrag/Konjugationspraefix/, utóraggá válva már a sumérban, a sumér-magyar felszólítómód alkotó elemévé vált.

Erre az elemre megy vissza a magyar nyelv tárgyasragozásának felszólítómódja is.

Az ismert sumér igeritípus szerint:

"í-lal > lal-í = fizess

magyar:

vár-j-am

vár-j-ad

vár-j-a

vár-j-uk

vár-j-átok

vár-j-ák.

A -j- elem nem más a magyar nyelv tárgyasragozásának szerkezetében, mint annak jele! Pontos az a meglátásunk, hogy ez az elem már a sumérban utóraggá válik, azonos lévén a sumér nyelv: í-igeragozási elemével...

A tárgyasragozás praesens-futuruma.

A sumér nyelv igeragozási eleme, az í- előrag, igazi tempusz-képző elem, a sumér igeragozás mindegyik idejének alkotó eleme. Mivel a sumérban minden szó tulajdonképpen: névszó, úgy látszik, hogy az igeragozási elem hatására lesz az - igealak -: időalakká. Így hát igen fontos szerepet játszik a sumér igeragozás szerkezetében, és a későbbi fejlődés folyamán, a magyar nyelvben is, amint ezt éppen a felszólítómód szerkezetében láttuk. A tárgyasragozás szerkezetének is fontos alkotó eleme, ugyanúgy a preteritumé is.

A jelenidő szerkezetében is utóraggá lesz a magyarban: sumér "í-lal > lal-í"

dob-O-m

dob-O-d

dob-J-a

dob-J-uk

dob-J-átok

dob-j-ák...

Az első és a második személyben "egész" hanggá lett a sumér elem, valószínűleg abszorbálva az esetleges szóvégi vokálist és egyéb elemeket, a többi személyben megtartotta eredetibb hangszerelését.

Összehasonlítva a fent bemutatott felszólítómód szerkezetével látjuk, hogy ugyanaz az alak áll előttünk, a különbség csak az első személyben látható, bár ez a különbség csak látszólagos és minden bizonnyal fonetikai nempedig szerkezeti.

V.ö. ezzel összefüggésben a mondatban elmondott teteleket is...

A magyar nyelv tárgyasragozásának jelenideje, a praesens-futurum - ősi örökség, a magyar nyelv egy régebbi fázisára, a sumérnak mondott nyelv megfelelő szerkezetévezethető vissza.

A sumérban bővül a praesens-futurum alakja az ismert -ed elmmel: f-gar-rE-Dé-en

f-gar-rE-Dé-en

f-gar-rE-Dé

A magyarban is megvan az -end,-and elemben, s így, az ismert sumér igeragozási rendszer mintájára:

"f-lal-ED > lal-ED-f

dob-AND-o-m

dob-AND-o-d

dob-AND-j-a

dob-AND-j-uk

dob-AND-j-átok

dob-AND-j-ák.

Ebben az esetben is világosan látható az orrhangváltozata a sumér -ed elemnek: -end,-and, amely segítségével a jövőidejű cselekvés méginkább kihangsúlyozottá lett; látható továbbá az utóraggá vált sumér igeragozási elem magyar megfelelője, amely a sumérban még mint előrag szerepel. A magyarban, amint tudjuk, el-avult szerkezet és csak néhány nyelvjárásban használjuk még, bár ajánlatos lenne a köznyelvi használatát is feleleveníteni, az idegen hatásra keletkezett "dobni fogok" helyett, mert, lám, a magyar nyelv ősi alakja a sumér nyelv analógszerkezete...

Mindenesetre közelebb áll a bemutatott sumér-magyar jövőidejű szerkezet a magyar nyelv "lelki" sajátosságához és tulajdonságához, mint a német befolyásra - a finnugor nyelvészektől által annyira felmagasztalt - keletkezett "dobni-fogok" mintájú szerkezetek...

E sorok írójának semmi kifogása az ellen, ha a magyar nyelv megmarad a sumér nyelv "primitívsége" fokán...

Még akkor is, ha a sumér nyelv az "idioma" szintjén áll...

A tárgyasragozás praeterituma.

A magyar nyelv praeteritumának jele van, méghozzá, igen sajátos hangszereléssel: -á-, -é-/ -a-, -e-...

A sumér nyelv praeteritumának szerkezete nem variál a jelenidő szerkezetétől. E sorok írója úgy véli, hogy már a sumérban megvolt az í- igeragozási előragnak az a tulajdonsága, hogy nyúlással ejtették ki, nem mint a jelenidőben, amikor a fejlődés folyamán ez az elem a magyarban utóraggá lett - a nyúlás következményeként - kontrahálódott a környező vokálisokkal, mint pl. a harmadik személyben, a személyraggal.

V.ö. ezzel összefüggésben a mondatokban megemlített tételeket!

Az ismert sumér igeragozási típus szerkezete alapján: "f-lal > lal-í"

dob-á-m

dob-á-d

dob-á

dob-á-nk

dob-á-tok

dob-á-k.

Az í- sumér igeragozási elem utóraggá válása sumér szerkezeti sajátosság, amint láttuk, a felszólítómódban; a fejlődés folyamán kiterjedt a helyzetváltozás a jelenidőre és a praeteritumra is, a magyarban.

A sumér tranzitív igeragozás alapja a magyar nyelv tárgyasragozásának.

Az alanyiragozás felszólítómódja.

A sumérban és a magyarban is meg kell különböztetni az intranszitiv és a passzív sajátosságot.

A sumér í- igeragozási elem ebben az esetben is fontos szerepet játszik; az ismert igeragozási típus szerint:

"í-lal > lal-í"

vár-j-ak

vár-j

vár-j-ön

vár-j-unk, stb..

passzív: fáz-z-am

fáz-z-ál

fáz-z-ék

fáz-z-unk, stb..

Hangtan, elhasonulással: zj > zz.

Látható, tehát a sumér í- igeragozási elem megfelelője a magyarban, amely utóragként az összes idők jeleként szerepel ugyanúgy, mint a sumérban előragos funkciójában. Ugyanígy megtaláljuk az alanyi ragozás jelenidejében és praeteritumában is.

Az alanyi ragozás praesens-futuruma.

Az ismert sumér igeragozási típus szerint:

"í-lal > lal-í"

aktív: tanít-o-k

tanít-a-sz de: dob-sz

tanít, stb.

passzív: fáz-o-m

fáz-o-l

fáz-ik, stb..

Megjegyzés; a harmadik személy egyesszám ragtalan, ugyanúgy, mint a sumérban.

Az alanyiragozás praesens-futuruma szintén bővül az -ed elemmel, az ismert sumér igeragozási típus szerint:

sumér "í-lal-ed > lal-ed-í"

aktív: lel-END-e-k

lel-END-e-sz

lel-END, stb..

passzív: lakoz-AND-o-m

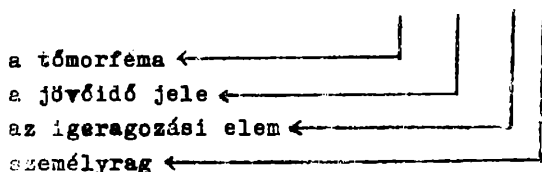
lakoz-AND-o-l

lakoz-AND-ik, stb..

A szerkezet összeállítása:

"f-lal-ed > lal-ed-f"

lel-END-e-k

Az alanyi ragozás praeterituma.

A jele ugyanaz, mint a tárgyasragozásban:

-á-, -é-/-a-, -e- és szintén utóraggá vált sumérnyelvi f- igeragozási elemre megy vissza; ebben az esetben is kihangsúlyozandó, hogy a sumérban az f- igeragozás elemét a praeteritumban "hangnyúlással" ejtették, hogy ezzel megkülönböztessék a jelenidő alakjától; utóraggá válva a magyarban megtartotta ezt a hangtani sajátosságát, amelynek alapján felszívta az esetleges szóvégi, meg egyéb funkciójú vokálisokat, mint pl. a személyragot a harmadik személy egyesszámban.

így, sumér: "f-lal > lal-f"

lel-é-k

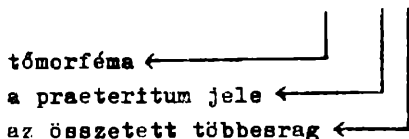
lel-é-l

lel-e

lel-é-nk

lel-é-tek

lel-é-nek

A bemutatott sumér-magyar igeragozási rendszer bizonyítja a magyar nyelv ősi eredetét, bizonyítja azt is, hogy a sumérnak mondott nyelv a mai magyar nyelvnek egy

régebbi fejlődési fázisa.

A névszóragozás rendszerével együtt szemmel látható bizonyítéka a sumér-magyar nyelvi folytonosságnak és a genetikai azonosságnak.

V.ö.a Mondattanban elmondott tételeket is.

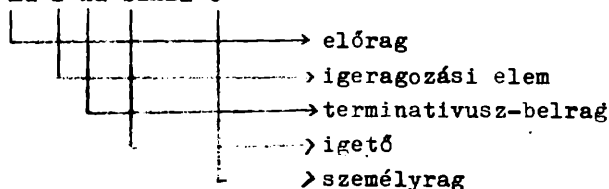
A bizonyítás sikerül...

V.ö.ANOR 2.649.155-ik oldal, 16-ik sor:

sumér mu-na-sikil-e = megtisztítja neki.

Praesens-futurum időalak a harmadik személyben; így mutassuk be a lappangó igeragozási elemet:

"mu-i-na-sikil-e"

"mu-i-na-sikil-e"

magyar: tisztít-s-a meg neki /felszólító mód/

"mu-i-na-sikil-e"

magyar: meg-tisztít-j-a neki /praesens-futurum/

magyar: meg-tisztít-á neki /praeterium/.

Íme, a magyar nyelv igeidőinek fejlődési menete a sumér nyelv elemeiből kiindulva!...

V.ö.a Mondattanban elmondott tételeket is.

A tagadott óhajtómód.

V.ö.Poebel, op.cit. §670-672a. és ANOR 28. §78.

A sumérban a na- tagadó előrag funkciója, az óhajtómód jelölése. Úgy látom, hogy ez az elem a sumér í- igeragozási előraggal együtt, utóraggá válva, a magyarban az óhajtómód szerkezetének ősi alakja.

A sumérban:

NA-/i-/b-dím-e = /ne/ csinálná

NA-/i-/b-dím-ene = /ne/ csinálnák

NA-/i-/mmi-hul-e = /ne/ rombolná szét

NA-/i-/mme = /ae/ lennél, stb..

Az ismert sumér igeragozási módszer szerint:

"na-i-lal > lal-na-i > *lal-nā"

a magyarban, tárgyi:	dob-NÁ-m
	dob-NÁ-d
	dob-NÁ, stb..
alanyi:	dob-NÉ-k
	dob-NÁ-l
	dob-NA, stb..

Utóraggá válva, hangzösszevonással a két külön elemből egyalakú formáns lett; régi nyelvemlékeinkben még a nem összevont alakot is kimutathatjuk:

lelhet-nei-nk = lehet-né-nk...

A magyarban elmosódott a tagadás értelme, ma már csak az óhajtó funkciója maradt meg ennek az ősi elemünknek; az eredeti alakot ma így fordítanánk:

dob-ná-m = dob-ne-én...

A megtárgyalt: lelhet-nei-nk alakban pedig világosan látjuk még a nem kontrahálódott utóraggá vált ősi -vi - sumér - í- igeragozási előragot.

így: "na-i-lal > lal-na-i"

lelhet-ne-i-nk...

Ezzel bezárult a kör: a sumér í- igeragozási elem valóban utóraggá vált a magyarban és legtöbb esetben még kimutatható mint az igeragozás formánisa...

Ezzel együtt bizonyítottuk azt is, hogy úgy a sumérban, mint a magyarban az igeragozás - tempusza - nem csak alaktani, hanem hangtani jelenség is.

Láttuk, tehát, hogy a sumér nyelv tranzitív igeragozási rendszere a magyar nyelv tárgyasragozásának felel meg, az intranszitiv pedig az alanyinak.

Meg kell még említeni, hogy sumér-magyar viszonylatban nem lehet éles határt vonni a tranzitív-intranszitivigealakok között, mert ez a sajátosság mindakét nyelvben variál.

II. A z e l t é r é s e k.

Megvizsgálva a sumér-magyar igeragozási rendszer összefüggéseit látjuk, hogy a magyarban múltidő is van vagyis: perfectum...Amelyre nincs megfelelés a sumérban...

A magyar, de a sumér nyelv egyezési szabályainak logikája megköveteli a perfectum lehetőségét.

Ám, lássuk, van-e szerkezeti lehetősége annak, hogy feltételezhessük a magyar nyelv perfectumának sumér eredetét...

A magyar nyelv perfectumának jele: -ta-, -te-, és -t, - a szavégi vokális lekopása - s végül: -tt/nyúlással/...

A sumérban nem ismerünk ilyen időjelet...

A sumérban nem, de az akkád nyelvben igen!..

V.ö.von Soden, ANOR 33. §80.:

"Das Akkadische ist die einzige semitische Sprache, die ein Tempus mit infigierten -ta- bildet"...

"...bezeichnet es vor allem soeben erst vollendete bzw. als solche gedachte und noch wirksame

Handlungen"...V.ö. ANOR 33. §92/2/"...Die Grundfunktion des -ta- Infixes...ist gewiss eine richtungsändernde"...

Ám, lássuk: im^Tīdā = megsokasodtak...

issab^TAnni = hát elkapott...

uŠTA¹ = elkészült...

A magyarban, tárgyasr. gozás, alanyiragozás

ad-TA-m   ad-TA-m

ad-TA-d   ad-TÁ-l

ad-TA   ado-TT. stb..

Hasonlítsuk össze megint az akkáddal:

riTAgmū = peresked-TE-k egymással

harcoltAK egymással...

Az egyezés szemellátható és füllel hallható úgy, hogy kérdezni kell, hogyan került ez az elem a magyar nyelvbe?

Az akkádból? Ám, az akkádcan, az egyetlen sémi nyelvben, mint belrag használatos, a többi sémi nyelvben ismeretlen ez az elem, tehát föltételezhető, hogy nem eredeti elem az akkád nyelvben... Úgy látom, hogy ez az akkádnyelvi -ta- perfectumjel a sumér -ta- ablativuszragra megy vissza, mert ennek az elemnek "iránytváltoztató" funkciója van a sumér nyelv névszóragozási rendszerében.

A sumérban kimutathatjuk a -ta- ablativuszrag -perfectiv- funkcióját. V.Ö. Pobel, op. cit. §436.:

...Agade^{ki} nan-lugal šu-ba-b-ti-a-TA = azután, hogy

Akkád a királyságot átvette...

...mu-na-n-sim-a-TA = azután, hogy szétrombolta^X...

...ba-hul-a-TA = azután, hogy szétrombolta...

...egir-Sunabušu-ba-til-a-TA = azután, hogy S. meghalt.

A sumér -ta- elemnek a fent bemutatott összefüggésekben időhatározói funkciója van, ígynát a magyar nyelv -ta- perfectumjele erre a sumér elemre megy vissza.

így: akkád   ri-TAgmū = pereskedtek egymással

magyar   harcolTAK egymással

sumér   ba-hul-a-TA = azután, hogy szétrombolta

Következtetésünk helyességét bizonyítja a következő összefüggés: a -ta- elem megkettőzése az akkádban.

V.Ö. ANOR 33. §93. és a 13-as paradigmát.

Az akkádban a -tata- vagy -tat- elemnek funkciója egyezik a megfelelő magyarnyelvi -tat-, -tet- faktitív és

^X helyes fordítás: ...neki adományozta

kauzativ, valamint frequentativ igeképző funkciójával.

Így, az akkádban:

upTATAššidi = beveretTETett...

uktATAššar = felszereltETik...

upTATHurū = összeszedetTETnek...

uktATīni = hitelesítTESsek/elhasonulás/...

uktATāla = betartTATik...Stb..

A magyarban: számláltATTak...

beveretTETett...

összehozatTATott...

dobatTATom...

dobatTATok...

kihirdetTETik...

kihirdetTETi...

hazahozatTATad...

hazahozatTATik... Stb..

A bemutatott szerkezeti egyezés tagadhatatlan!

A magyar nyelv majdnem teljes egészében örökölte a sumér nyelv nyelvi hagyatékát, még az olyan elemeket is, amelyek a sumérból kerültek a sémi akkád nyelvbe...

Végszó...

E sorok írója nem hiszi önmagáról, hogy tévedhetetlen, de nem hiszi azt sem, hogy a finnugor nyelvészek ne tévednének. Nem hiszi azt, hogy a finnugor nyelvészek minden szakmabeli megállapítása megüti a tudományos mértéket; egyszóval, e sorok írója igyekszik meggyőződni egyes kérdések összefüggéséről, ez okból kézbevette - a végszó megszerkesztésénél - először, Berecki Gábor, Cseremis nyelvkönyvét. E sorok írója követi, tehát a finnugorizmus normáját és "az egy kötelező finnugor nyelv" megtanulása helyett megtanulja, vagyis megtanulta, vagyis továbbra is tanulmányozza az összes finnugor nyelveket!

Lapozzunk, tehát az idézett nyelvkönyvben.

A 31-ik oldalon ezt olvassuk: "A birtokosjelzés szerkezetekben a komponensek sorrendje olyan, mint a magyarban, s a magyarhoz hasonlóan kell kitenni a birtokos személyragot is:

ačamân pörtšö

elemezve: ača-m-ân pört-šö

magyar: atyá-m-nak ház-a...

A szerkezeti egyezés kétségtelen! Ugyanezt hangsúlyozza Berecki is fenti mondatában.

Ime, a finnugor rokonság, mondjuk mi...

Nos, Berecki lehet jó finnugor nyelvész, mint tudós, távoláll minden tudománytól, mert miért nem hasonlítja - a fenti szerkezeti összefüggést - össze mondjuk, a töröknyelvi lehetőségekkel...

Vegyük így: ača-m-ân pört-šö = atyámnak háza

török: baba-m-in kapı-sı = apámnak kapuja

magyar: apá-m-nak kapu-ja...

Mit látunk, tehát? Azt, amit Bereckinek is, ám, látnia kell: hogy a török nyelv is "finnugor" eredetű! Mert a birtokos szerkezetben nemcsak a rendszer egyezik, hanem az elemek is.

A genitivusrag: cseremisiz -ân

török -in, -în, stb..

magyar: -nak, -nek

a birtokosrag: cseremisiz -šö, stb.

török -si, -sı, stb.

magyar -ja, -je, stb..

A magyar genitivusrag nem egyezik a cseremiszével, a török igenis egyezik, ugyanúgy a birtokos személyrag is!

A nemegyezés alapján a magyar nyelv finnugor eredetű, az egyezés alapján a török nyelv nem finnugor eredetű! Hát, ezt a nyelvészeti - finnugoros - logikát e sorok írója nem érti!

De nyissuk fel - a kéznél lévő - másik finnugor szakkönyvet, Kálmán Béla, Manysi Nyelvkönyvét. Keressük ki a

névszóragozás fejezetét. Mit látunk? A vogulban nincs genitívusz! Egyszerűen, nincs...Hogyan keletkezett a magyar nyelv genitívuszragja, ha a vogulból hiányzik?

Közben nincs egyezés a cseremisiz genitívuszraggal azért, mert azzal a török nyelv genitívuszragja egyezik!

De ugyanez a genitívuszrag megvan a mongol nyelvben is: -yin/ a -y- elem, hézaktöltő/.

így: eđige-yin mal = apának birtok/a/

finn: veli-n hattu = fivérnek kalap/ja/...

Fontos: sem a mongolban, sem a finnben nem – veszi fel a tárgy a birtokragot, tehát a finn nyelv közelebb áll a mongolhoz, mint a cseremisizhez, amellyel állítólag egy töről ered, a magyart meg sem említve.

A finnugor nyelvészet válasza az lenne, hogyhát, a finnugor nyelvek, olyan régen leváltak az alapnyelvről.

Dehát, hogyan lehet az, hogy a leválás után több az egyezés egyes finnugornak mondott nyelv és egyes altájinak mondott nyelv között? Pl. a cseremisiz nyelv, leválva a finnugor alapnyelv tövéről, sokkal közelebb áll a török nyelvekhez, levált állapotában, mint a finn nyelvhez, amellyel állítólag egy töről ered...

A cseremisiz nyelvnek van egy olyan szerkezeti sajátossága, amely sajátosságnak nyoma sincs a magyarban! Persze, persze, a leválás után eltűnt ez a sajátosság a magyar nyelvből!...

Am, a mongol-tungúz nyelvekben igen eleven funkciója ez a jellemző nyelvi sajátosság!

Berecki így nyilatkozik erről a kérdésről: "A cseremisiz igének a magyartól eltérően, de a finnugor nyelvek többségéhez hasonlóan, minden módban és időben tagadó ragozása van, amely a tagadó ige segítségével történik"...

A 37-ik oldalon: a cseremisizben Ok tol = nem jön

a finnben Ei anna = nem ad

a mongolban: manu baŋši Ese irebe =

, a tanítónk nem jön. Stb..

A tungúz nyelvekben, minden módban és időben, tagadó ragozás van: *ga-da ḡ.si.n.bi = nem veszek külön a lamutban: ḡzi gakil = ne vegyél. Stb..

A szerkezet is, az elem is ugyanaz, tehát -- mikor - váltak le a mongol-tungúz nyelvek a "finnugor" alapnyelvről? Miért finnugor eredetű a magyar nyelv, ha ez az elem a magyarban nincs meg, vagyis a leválás után eltűnt, és miért nem finnugor eredetűek a mongol-tungúz nyelvek, ha azokban megvan ez az elem?

Am, megvan ez az elem a török nyelvekben is, ha nem is minden időben és módban.

Így: ótörök yoq és török yok = nincs; semmis...

A szóelején a y-hang = protézis, megmaradt: ok, elem egyezik a cseremis: ok = nem, elemmel, a harmadik személyben!

Mi az, hogy finnugor?

Megvan ez az elem, a tagadó szócska, a sumér nyelvben is, amelyből átment a sémi akkádba:

a-a, vagy: a,579,2 = 𐤀𐤍 = akkád: 𐤀 = nein, nicht

Az akkádban: 𐤀 taqbi = ne mondd... Stb..

A bemutatott sumér-magyar szerkezeti összefüggések, a hangtörténeti összefüggések egyezése feljogosítja a sorok íróját arra, hogy végérvényesen visszautasítsa a magyar, vagyis a finnugor nyelvészet finnugoros származtatási elméletét, nem csak a magyar nyelv valódi származásának érdekében, hanem az osztják-vogul nyelvek származása érdekében is, mert igenis, a finnugornak, de az altájinak mondott nyelvek is a sumér nyelvből vették kezdetüket. Az urálaltájinak mondott nyelvek ősi fázisa a sumér nyelv, mint a magyarnak...

Mindezt ismerve, a közvélemény elé terjesztem szerény munkámat: a magyar nyelvet vissza kell helyezni jogos örökségébe, a sumér örökségbe...

HARMADIK RÉSZ: M o n d a t t a n

Bevezető a sumér-magyar mondat szerkezet összefüggéseinek tanulmányozásába.

Előszó.

A következőkben bemutatom a sumér-magyar mondat szerkezet összefüggő lehetőségeit. Már eleve kijelentem, hogy ebben az esetben sem két nyelv szerkezeti egyezéseit mutatom be, hanem a magyar nyelv archaikus alakjának mondatnyi összefüggéseit.

Meg kell említeni, hogy a sumér-magyar genetikai egység ellenzöinek örökösen visszatérő megállapítása, miszerint a sumér nyelv még ma sincs teljes egészében, szókincsében és alaktanában kikutatva és így bizonytalanak tekinthető az összehasonlítás a magyar nyelvi megfelelésekkel... Ezt a megállapítást mindenképpen visszautasítom: először is azért, mert azok, akik ezt a kijelentést teszik, meg sem vizsgálgálták a sumér nyelv eddig ismert nyelv szerkezeti összefüggéseit, mertha ismernék, nem tették volna meg kijelentéseiket.

Mindettől függetlenül, mit ismer a finnugor nyelvészet a hipotétikus finnugor alapnyelvből? Hisz a finnugor nyelvészek is elismerik, hogy nincs egyetlen írásos emlékük sem a finnugor korból. Ám, akkor miből következett ki azt az annyira ősi és eredeti finnugor szókincsét és szerkezeti elemeket?

Amely szókincs és szerkezeti elemek az altáji nyelvekben is kimutathatók...

Visszautasítom azt a megállapítást is, hogy a sumér-magyar nyelvösszehasonlító csak P.A. Deimel munkáit használják és csak Deimel megállapításaira alapítják nyelvészeti következtetéseiket.

Tudtommal, a világ összes szumerológusai még ma is: Deimelt tartják a legalaposabbnak ezen a téren, bár hibái is vannak a dolgozatainak, amit Deimel is elismert...

Tévedhetetlenek csak a finnugoros nyelvészek...

Deimel lekicsinylése szándékosan folyik abból az okból, hogy hitelét rontsák, mert ő volt, a többek között az, aki kimondta, hogy a sumér nyelv még a szamojéd nyelvvel is rokonságban van és semmi összefüggésben nem áll, sem a sémi, sem pedig az indogermán nyelvekkel - ezért a nagy leértékelés...

Egyébként a magyar nyelvvel való összehasonlítással igazolhatjuk, hogy a sumér szövegek megfejtése helyes-e vagy nem...

A tárgyilagosság érdekében meg kell említeni, hogyha összehasonlítjuk a sumér nyelvet az indogermán nyelvekkel, minden bizonnyal több egyezést fedezhetünk fel ezen a téren is. A sumér és magyar szótani és szerkezeti egyezések genetikai összefüggésekre vezethetők vissza:

a sumér a magyar nyelv archaikus formája.

Így, ugyanannak a nyelvnek két fázisáról van szó: az archaikus és a modern szerkezeti állapotról, tehát azt a szerkezeti állapotot mutatjuk be, amelyből a sumér nyelv a mai modern alakjáig - a magyar nyelvig - eljutott.

Az alaktani részben igyekeztünk választ adni arra a kérdésre, hogy mit örökölt a magyar nyelv ősi szerkezeti elemeiből, annak a nyelvnek szerkezeti elemeiből, amely nyelvet a tudomány tévesen - sumérnak - nevez...

A következőkben megkíséreljük megvizsgálni a mondat-szerkezet összefüggéseit úgy, ahogy azt a modern tudomány megkívánja. De nemcsak a tudomány, hanem a logika kényszerítő normái is, mert, ime az az ősn nyelv, amelyből a magyar nyelv ered, de vele együtt az urálaltáji nyelvek is. Ígyhát jogos eljárás, ha a következő fejtegetéseknek ezt a címet adjuk: Sumér-magyar történeti mondatattan...

A régens-rektum problémája; az attributív viszony.

Fokos-Fuchs így nyilatkozik idézett dolgozata 48-ik

oldalán: "Das Adjektiv kann seinem Beziehungsworte entweder vorangehen oder ihm folgen".

Mit mond Berrár, idézett munkájának 118-ik oldalán: "A minősítő jelző kétségtelenül ismeretes volt mára finn-alapnyelvben...A minősítő jelző a jelzett szó előtt áll; egyes finnugor nyelvekben.azonban a fordított szórend is előfordul"...A finnugor alapnyelvet nem ismerjük, tehát honnan tudja Berrár, hogy ebben a sohasem létezett hipotétikus finnugor alapnyelvben a fent jelzett minősítő állapot volt használatban?

A sumérban mindakét szórend ismeretes, lássuk, tehát az összefüggéseket.

A sumér szóösszetétel, az ismert: lugal = király, szó,ezekből az elemekből áll: lu + gal = ember + nagy.

Szószerint, tehát: Nagy-Ember, azaz: Ember-Nagy.

A szórend fordítottja a magyarnak, de megfelelés mégis megvan, hisz néhány finnugor nyelvben éppen ez a sumér szórend az általános!

Ezzel a sumér összetétellel összefüggésben láthatjuk, hogy mennyire nem tárgyilagos a nyelvészet. Hasonlítsuk össze az átliterált összetételt az eredeti sumér szöveggel, ahol egészen más képet látunk!

V.ö.Deimel,ŠG.93-ik oldal,23-ik gyakorlat,Lugalzag-gisi feliratában:

 = gal-lu = Nagy-Ember.

Az ékjel a fordított szórendet jelzi, nempedig az átliterált szórendet!

Ez a tény azt jelenti, hogy a sumérban mindakét szórend érvényben volt.A magyar nyelv, tehát örökölte ezt a nyelvszerkezeti tulajdonságot, archaikus alakjából a sumér nyelvből,nem pedig a nem létező finnugor alapnyelvből.

Ime, az első írásos emlék, amelyre visszamehetünk a magyar nyelv eredetének kikutatásában!

Ime, az az alapnyelv, amelyet a magyar nyelvészet,a magyar nyelv eredete kikutatásához már egy évszázada oly kitartóan keres...

A tudomány átliterálása szerint, a fenti összetételben a szórend: a jelző a jelzett szó után áll, de az eredeti szövegben éppen az ellenkezőjét látjuk.

Ám, megvan az ellenkező szórend a magyarban is, és pedig a következő összetételben: lúfő. Semmi köze ennek a szónak a ló-fő-vé degradált alakjához. Áll ez a szó a lú elemből, amely a sumér lú = ember, férfi, szóra megy vissza, tehát archaizmus, és a fő szóból, amelynek jelentése: fej, németül: Haupt. Ha most a lúfő összetételt magyarul olvassuk, akkor ezt az értelmezést kapjuk:

ember-fő = fő-ember!

Tehát a székely lúfő = FŐEMBER, németül: Hauptmann!

Ez az összefüggés aztán érthető és most már tudjuk, hogy mit jelent ez a szó...

A sumérban, tehát mindakét minősítő szórend használatos: bar-gin 74,370 = fél sékel

bar-gig = éjfél, tkpn: fél-éj

de:gig-bar = ua.   -"- éj-fél.

A magyar éj-fél szó, tehát az ősi szórendet mutatja, vagyis megvan a magyarban még az ősi minősítő szórend is, mint ősi alakjában, a sumérnak mondott nyelvben.

Alapjában a modern magyar nyelvben a "rektum-régens" viszony az általános jelenség, a sumérban pedig mindakét szórend. V.ö. ANOR 28. §85/2. Lábjegyzet: 3,5:

kú^dgá-tum-du = a szent Gatumdu

ama^dba-ba = Bába anya, stb.

a magyarban: anya-méh, em-se, stb..

Mindakét nyelvben lehet a jelző: melléknév, melléknévi igenév, határozószó, főnév és néha ragozott ige...

Lássunk még néhány összefüggést:

ur-sag^dnin-gir-su : hős Ningirsu, ua.

éš-ab-zu : szent-Abzu, mint a magyar: egy-ház...

Ezek szerint a magyarnyelvi egy- szó, az - egyház - összetételben, a sumér: éš = szent, szóra megy vissza.

Semmi köze az állítólagos török "kölcönszóhoz"...

Továbbá: imin šattam = a hét rabló...

Megjegyzés. A számnév a sumérban a jelzett szó előtt és utána is állhat; minden esetben a jelzett szó egyes-számban marad, mint a magyarban...

A "rektum-régens" viszony, tehát igen elterjedt lehetett a sumér mondat szerkezetben, mert az akkád nyelv szerkezetére is hatással volt:

rabutum^d Anunna = a nagy Anunna.

V.ö. ANOR 29.17-1k oldal, lábjegyzet: 5.

A magyar nyelv, tehát ősi alakja szerkezeti sajátosságait örökölte, a sumér nyelv minősítői viszonyának sajátosságát, nem pedig a sohasem létezett finnugor alapnyelvét.

Az appozíció használata

is ősi örökség a magyar nyelvi összefüggésekben. V.ö. 29. § 90. és Berrár, op. cit. 124-1k a.

Sumér: sag ur-sag = férfiak, erős férfiak...

^dnin-tu ama-dingir-re-ne-ke = Nintu, az istenek anyja...

zi-da gú-bu-na = a jobbján, a balján...

má-gan me-luh-ha kur-bi-ta =

Magan, Meluhha, az ő hegyéből...

magyar: im azt hozták, a hírt...

évek, ti még jövőendő évek...

rá visszasüt a nap, adáz tusa nyíja...

sumér: é-mu é-ninnu = házam, az éninnu...

ur-sag pirig-zi-ga gaba-šu-gar nu-tuku =

a hős, a szökkenő oroszlán, akinek ellenfele nincs..

magyar: egymásra néz a sok vitéz, a vendég velsz urak.

Az idézett példákat, Berrár, op. cit. 124/5/6-1k old., ellenőrizhetjük.

Az inkongruencia jelensége a sumérban pontosan egyezik a magyarnyelvi összefüggésekkel. A finn nyelv pl. egyezteteti a jelzőt a jelzett szóval:

suure-SSA talo-SSA = nagy házban/: nagy-ban ház-ban/;
vagy: suure-t talo-t = nagy házak/ : nagyo-k háza-k/. V.ö.
Berrár, op.cit.118-ik old..Berrár úgy véli, hogy mindez i-
degen hatásra történik...

Mindenesetre, a finn nyelv szerkezete annyira elüt a
magyarétól, hogy ezek után még kevésbé fogadjuk el a nem
létezett finnugor alapnyelvi származást...

Az alanyos szerkezetek.

V.ö.ANCR 28/29.§23,24,27,94.

Lehet főnév, főnévi névmás és főnévi igenév.

Sumér: an zá-gal-la mu-na-tuš =

An, az előkelőbb oldalon ült neki...

den-lil im-ma-ni-ús = ott mellette Enlil ült...

kúdám im-ma-dib = az ötvös helyet foglal...

magyar: és a gyümölcsnek oly keserű volt az íze

könny árad a szememből. Stb..

Az alaktanból tudjuk, hogy a sumérban az alany bizo-
nyos helyzetben determinálható, méghozzá az -e determiná-
ló elemmel.

így: lugal á-dugud-da-ni kur-e nu-íla-e = a király,
akinek súlyos kezét a külföld nem tudja elvi-
selni...

magyar: nézd meg az anyját, vedd el a lányát...

V.ö.Fokos-Fuchs, op.cit.75d-ik oldalon.

A magyarban ebben az esetben a birtokos személy-
rag vette át a determináns szerepét.

A z á l l í t m á n y.

V.ö.ANOR 29.§80. és Berrár, op.cit.75-ik oldal.

"Eingliedrig sind dagegen Sätze, in denen das
Subjekt ein nicht gesetztes Personalpronomen,
vor allem das nicht ausdrückbare unbestimmte
"es" ist"...

Sumér: giš¹iga-kam = az ajtóé...
 ú-sag-ám = ez ám, az álom...
 u-ten-ám = esteledik ám...
 ur-sag-ám = hős ám...

magyar: megvirrad,
 beesteledik,
 villámlik, stb..

V.ö.ANOR 29.§82.: "Das Praedikat kann durch ein Pronomen, bzw. eine nominale Kette, für die natürlich die Bildungs- und Stellungsgesetze der Kette gelten, eine der Nominalformen des Verbums oder eine nominalisierte finite Verbalform dargestellt werden. Ausserdem enthält der "praedikative Satzteil" in der Regel am Schluss die enklitische Kurzform der Kopula".

V.ö.lábjegyzet: /2/.

"Die Setzung der enklitischen Kurzform der Kopula ist nicht unbedingt verpflichtend"...

Sumér: kur-šu-ni-še kur giri-ni-še = a külföldet a kezébe, a külföldet a lába alá...

^dUtu gú ga-ra-ab-du inim-mu-še geštu-zu =

Utu, szólni akarok hozzád! Szavamra a füled..

Magyar: a vaknak még az előtte való világosság is sötétség,
 ez nem egyéb gyermek, hanem Isten...

A z i g e i á l l í t m á n y.

V.ö.ANOR 29.§84. és Berrár, op.cit. 78-83.

Sumér: é-lugal-bé hi-li-a ò-dù= királya a házat bőségben építé...

^den-lil-ra ^dnin-mah mu-ni-ús = Enlil mellett
 Ninmah ült

é-e lugal-bé gú ba-dé = a házhoz királya szólott

u-bi-a à-zu izi bí-tag = e napon tűz érinti karod

mu-zu-še tūr hé-em-ši-dú-dú = miattad készüljön el a
torlasz

magyar: királya a házat bőséggel megépíté...

a tanító mellett a tanítónő ült...

e napon a tűz elemésztí a vetést...

kéz kezét mos...

levelet írok...Stb..

A k á z u s r a g o k h a s z n á l a t a.

a/. A n o m i n a t i v u s z.

Amint láttuk, az alany a nominativusban áll. Szófa-
ja: főnév, melléknév, számnév, stb..Az alany rendszerint,
amint ismeretes, az állítmány előtt áll; amint láttuk, a
jelző és az állítmány is a nominativusban állanak,hanév-
szók.

b/.A genitivusz és a birtokviszony.

Előbb néhány észrevétel a sumér nyelv birtokos ese-
tének szerkezetéről.Az alaktanban megemlítettük, hogy a
tudomány tévesen egy csonka genitivuszragot tételez fel.

Ez azt jelenti, hogy az -ak szerkezetű birtokosrag
bizonyos helyzetben elveszti a szóvégi mássalhangzóját.
Megállapítottuk, hogy ez a feltevés lehetetlen, de nem is
szükséges.Bemutattuk, hogy az ilyen szerkezetű összetéte-
lekben, mint: En-lil-a /írva: en-lil-la/ nem genitivuszi
szerkezetéről van szó, amelyben az -a elem a csonka ge-
nitivuszrag lenne, amelyik elvesztette a szóvégi mással-
hangzót, hanem olyan birtokos szerkezetéről van szó,ahol az
-a elem nem más, mint a 3.sz.sg.birtokosragja!

Összehasonlítottuk ezt a lehetőséget a magyar megfe-
lelőjével és bebizonyítottuk, hogy mindakét nyelvben u-
gyanarról a szerkezetéről van szó, amelyben még a birtokos
személyrag is egyezik.

Tudjuk, hogy már a sumér összetétel: *dumu-lugal* = királyfi, birtokos szerkezetű összetétel, amelyben a *dumu* = fi, a régens, a *lugal* = király, pedig a *rek-tum*. A magyarban az azonos szerkezet áll előttünk: *király-fi*, fordított szórendben.

Ezek szerint a sumér genitívuszi szerkezet:

"é-dumu-lugall-AK-A"

két genitívuszragból állana. Először a szabályoselemből, másodszer a "csonka" elemből:

-AK-A.

Nos, itt is megismétlem, hogy téved a sumerológia ennek a birtokos szerkezetnek a megítélésében. A sumér éppen olyan aglutináló nyelv, mint a magyar, tehát nincsen szüksége a csonka genitívuszi szerkezetre, hanem ebben az esetben is, mint minden további hasonló esetben, az *-ak* elem az eredeti genitívuszrag, az *-a* elem pedig a birtokos személyrag, 3.sz.egyesszám.

Most vizsgáljuk meg még egyszer a fenti összefüggést: "é-dumu-lugal-AK-A", amelyben a *DUMU-LUGAL* viszony már önmagában birtokos szerkezet: *KIRÁLY-FI*...

Így: *dumu-lugal*

magyar: *király-fi.*

Most vegyük az egész szerkezetet:

"é-dumu-lugal-AK-A"

magyar: *királyfi-nAK háza.*

A németnyelvű fordítása, Falkenstein szerint: *das Haus des Sohnes des Königs* = a király fiának háza, téves, mert ő, aki flektáló nyelvet beszél, csak kettős genitívuszi szerkezettel fordíthatja le, míg a magyar az eredeti fordítást adja, olyannyira, hogy még a birtokos szerkezet elemei is egyeznek!

Az -ak elem a KIRÁLYFI birtokviszonyát jelöli az említett álló tárggyal szemben, az -a elem pedig visszaadja a birtok-viszonyt a tárgyról a birtokosnak.

Látnuk, tehát ennek az összefüggésnek az alapján, ami a valódi birtokos szerkezetnek felel meg, a többi lehetőség bizonyító adatait. V.ö. ANOR28. §28.100/2-ik oldalak.

Sumér: 1. é^dnin-giz-zi-dA = Ningizzid háza...

2. é^dnin-giz-zi-dA-KA = ua..

Ez a két összefüggés jellemző arra, hogy a magyar egyezményekkel véglegesen megállapíthatjuk, hogy helyes-e a sumér szövegek olvasása.

Az első szerkezet tisztán birtokos-viszony, a második gentilitviszi és birtokosviszony.

Mindakét szerkezet pontosan egyezik úgy a sumér, mint a magyar nyelv hasonló szerkezetének belső logikájával.

Végezzük el, tehát az összehasonlítást:

1. é^dnin-giz-zi-dA

"é^dnin-giz-zi-d-A"

magyar: Ningizzid ház-A

2. é^dnin-giz-zi-dA-KA

"é^dnin-giz-zi-d-AK-A"

magyar: Ningizzid-nAK ház-A

Vegyük a következő összefüggéseket:

1. ra-gab-gú-eden-nA-Ke

2. gú-eden-nA-Ka

Elemelve: 1. "ra-gab-gú-eden-AK-e"

magyar: Gúeden-nEK futó/-ja/

Ebben az esetben elmaradt a sumérban a birtokos sze-

mélyrag, vagyis a csonka genitívusznak nevezett elem, mert a szóvégi -e az ismert alany-határozó. A fenti szerkezet nem használatos a magyarban, de pl. a finnben megvan:

veli-n hattu = a fivérnek kalap/-ja/.

2. "gú-eden-AK-a"

finn: veli-~~n~~ hattu-ssa = a fivérnek kalap/-j~~á~~/ban.

A második esetben ugyanaz a helyzet, mint az elsőben, csak ebben az esetben az -a elem a lokatívszag.

Az -n elem pedig a finn nyelv genitívuszagja.

V.ö. ANOR 28. § 28. § bekezdés.

Vegyük ezt a szerkezetet: é-dingir-ra-na-ta, amelyben, állítólag szintén a csonka genitívuszagot láthatjuk...

Ebben az esetben sem lehet a csonka genitívuszlászó, hisz mindakét esetben birtokos személyragot találunk.

Elemelve: "é-dingir-A-ni-A-ta"

magyar: isten-E ház-~~A~~-ban.

Írjuk le ezt sumér szerkezetet magyar sorrendben:

"dingir-A-ni é-A-ta"

magyar: isten-E ház-~~A~~-ban.

Mit látunk itt? Először: a birtokos személyragokat és semmiféle csonka genitívuszt. Másodszor: az összetett sumér birtokos személyrag: -A-ni, amelyről tudjuk, hogy mindenben egyezik a magyarnyelvi ŐÉ genitívuszi összetétellel, ami azt jelenti, hogy ebben az esetben a fenti sumér összetételt így kell lefordítani:

"é-dingir-A-ni-A-ta"

magyar: isten-~~E~~-nek ház-~~A~~-ban.

Tárad, tehát a nemzetközi sumerológia, amikor feltételezi, hogy a sumérban egy csonka genitívuszrag van. Amit annak tart nem más, mint a birtokos személyrag, 3.sz..

Bizonyítottam erre a lehetőségre a magyarnyelvi összefüggés: isten-E hás-A...Azután azt is látjuk, hogy a sumérban a -ai elem, összetételben éppen az -a birtokos személyraggal, genitívuszi funkciót tölt be!..

Erről később...

A fenti összefüggések elemzésével bebizonyítottam a lehetőséget annak, hogy a sumérban nincs csonka genitívuszrag, de nem is lehet, sőt nem is szükséges, hisz kifejezhető a birtokviszony a birtokos személyragokkal is, mint bármelyik uralaltáji nyelvben is.

Látnak, tehát milyen szerkezetek-vel jelölhetjük a birtokviszonyt úgy a sumérban, mint a magyarban kihangsúlyozva, hogy a magyar összefüggések mindenben egyeznek a sumérral, amiből világosan látható, hogy a magyar nyelv ebben az esetben is egy ősi örökség birtokában van.

1.A természetes genitívusz.

Sumér En-lil = a szél ura/jelöletlen birtokviszony/
magyar:kabátujj /jelöletlen birtokviszony/

2.A syntaktikus genitívusz.

Sumér "é-dingir-A-ni-A-ta" /lásd:fent/
magyar:isten-E hás-Á-ban

3.A nyelvtani genitívusz.

Sumér a/.ningir kalam-na-Ke = az ország hőse
b/.dumu-d^dnin-giz-zi-dA-KA = Ningizzidának fia
magyar:király-nAK a fi-A

4.A hatványozott genitívusz.

Sumér dumu-ki-ága-d^dnin-girsu-KA-Kene = Ningirsu
szeretett gyermekei
magyar:ez az Uristen-nEK haragjá-nAK ostorA.

V.8.ANOR 28.§28. és Berrár,op.cit.132-ik oldal.

Berrár, dolgozatának 128-ik oldalán oly magabiztosan egyezteti a magyar birtokos jelzők eredetét a finnugor, a kínai, héber, sémi, stb. nyelvekével, hogy ajánlom legyen szíves ezentúl a sumért is bevenni, mert a sumér nyelv igen nagy hatással volt, pl. a sémi nyelvekre...

A magyarnak viszont, a sumér nyelv az archaikus alakja...

Továbbá azt is állítja Berrár, hogy sem a jelzőn, sem a jelzett szón a "finnugor" korban nem volt viszonyjelölő elem. Azt is kihangsúlyozza, hogy ez a forma lehetett az általános a finnugor korban. Ám, hogy a finnugor korban mi volt az általános helyzet, nem tudjuk! Nincs rá írott emlék, tehát nem tudjuk bizonyítani és csak semmitmondó találgatásokkal, meg mindenféle nyelvészeti bakkugrásokkal igyekszünk az állítólagos finnugor alapnyelv létezését bizonyítani...

Ime, a sumérban, sem a jelzőn, sem a jelzett szón, de sehol mégcsak nyoma sincs a viszonyt jelölő elemeknek:

lu-gal = király / nagy-ember/

dumu-lugal = királyfi

en-lil = Szélúr

magyar: ekevas, Szélúrfi, folyótorkolat, stb..

A mongolban: qaγan köbegün = király-fi, tehát szó sincs valami kizárólagos finnugoros sajátosságról, ebben az esetben sem!

A sumér nyelv e sajátosságát örökölte minden bizonynyal a vogul nyelv is, merthisz ez a lehetőség bizonyítható! Idézzük Berrár egyik fontos megállapítását: "A magyar nyelvben azonban már legrégebbi nyelvemlékeinktől fogva a birtokszó mindig visszaental a birtokosszóra a birtokosamélyragokkal"..

Sumér: "é^d-geštin-an-AK-A"

magyar: Gestinan-nAK ház-A

török: ev-in kapı-sı = háznak kapuja...

Tehát ebben az esetben is ősi örökségről van szó; a magyar nyelv ősi alakjában, a sumérban megtaláljuk az idevágó bizonyítékokat:

A sumér ékírásos szövegek a magyar nyelv legeslegrégibb írott emlékei...

A fenti összefüggés végérvényesen bizonyítja, hogy a sumérban nincs semmiféle csonka genitivuszrag, hanem az, amit annak tartanak minden esetben a birtokos személyrag a 3.sz.egyesszámban.

A birtokos rendszer szerkezeti felépítése ősi örökség a magyar nyelvben, a sumérnak mondott ősnyelv birtokos rendszerének sajátossága fejlődött tovább a magyarban. Tehát látható, szinte kézzelfogható bizonyíték, ami egyben megdönti a finnugoros nyelvészet származtatási elméletét és a légbőlkapott elképzeléseket!

Most pedig vizsgáljuk meg az említett -ni elemnek birtokos funkcióját, ami fontos, mert erre az elemre vezethető vissza az urálaltáji nyelvek közös -n genitivuszragja/ a magyar kivételével/.

A sumér nyelv -a-ni, harmadik személyű birtokosragjának második eleme: -ni, mert az első: -a, személynévmás, ragozva: birtokos személyrag. Amint már tudjuk, az egész összetétel, genitivuszi összetétel és egyezik a magyar nyelvi ŐvÉ elemmel.

Tehát, ha a sumérban azt mondjuk, hogy: lugal-a-ni = királya, akkor tudnunk kell, hogy a valóságban ezt mondjuk: király-ŐvÉ, és nem azt, hogy: király-a...

Hogyan vélekedik, tehát Poebel a birtokos személyragok eredetéről a sumérban? V.ö.op.cit.2.fejezet.76-ik:

"Die Urformen der Possessivpronomina stellten zweifellos selbständige persönliche Fürwörter in Genitivfunktion dar"...

Amint látjuk, Poebel érzi a valódi összefüggéseket, de nem vonja le belőlük a következményt. Ám, minket semmiféle meggondolás ne gátoljon abban, hogy kiderítsük az

igazságot.

Tudjuk, hogy a sumér -a-ni összetétel, genitívuszi szerkezet, amelyben a -ni elem gyakorolja a genitívuszi funkciót. Azt is tudjuk, hogy egyezik ez az elem a magyar-nyelvi ÖvÉ összetétellel, ami szintén genitívuszi szerkezet. Poebelnek az egész összetétel: e g y elem és úgy véli, hogy csak a birtokos személyragot jelöli; hogy genitívuszi funkciót gyakorol, csak Falkenstein érzi...

Sumér: é-A-NI = háza...

szó szerint: ház-Ö-É, a magyarban a v-hang hézaktöltő vagy a pronominális elem...

Hasonló szerkezetet a mongolban is találunk:

nom inu = könyve...

szó szer.: könyv ÖvÉ...A mongolban két elemből áll ez az összetétel. Először, az i- = ő; másodszor, a -nu birtokosragból. Visszakövetkeztetve, a sumérnyelvi -ni elem a birtokos szerkezetekben mindenestben a birtokos viszonyt jelöli.

Térjünk vissza a már megemlített sumér mondatra:
é-dingir-ra-na-ta = istene, vagy istenének házában
"é-dingir-A-ni-A-ta"/elemezve/.

Amint már megtárgyaltuk, a fenti szerkezet magában foglalja a -ni elem genitívuszi funkcióját és ennek következményeként kétféleképpen fordíthatjuk:

1. "é-dingir-ANI-A-ta"

istén-E ház-Á-ban

2. "é-dingir-A-ni-A-ta"

istén-É-nek ház-Á-ban.

Falkenstein érzi ennek az elemnek genitívuszi funkcióját. V.Ö. ANOR 28. §14/e.

Igy vélekedik: "Eine seltene Veränderung des -a-ni Possessivsuffixes liegt in Zyl B XVII 21 vor: Zu

gemé nin-A-NI mu-da-di-ám

ir-dé lugalA-NI zá mu-da-gub-ám

szó szer.: a szolgáló úrnő ának oldalán áll,
urá-nak oldalán a szolga megyen...

Falkenstein, tehát látja ennek az elemnek genitivuszi funkcióját. Ennek a viszonyoknak számunkra való megállapítása azért fontos, mert, amint már említettem, erre az elemre megy vissza pl. a finn nyelv genitivuszragja.

Az -a-ni elemnek van a sumérban egy párhuzamos alakja, éspedig: -a-e. Pl.: lugal-A-NI = királya /...övé/
lugal-A-E = ua.

magyarban

övé

mongolban

inu = ua..

Ezzel aztán világosan bebizonyítottuk, hogy a -ni elemnek genitivuszi funkciója van. Mint ilyen, a sumérban is használják: é-NI, és nem: é-A-NI = háza

lugal-NI, és nem: lugal-A-NI = királya...

Ebben az esetben a -ni elem birtokos személyragként szerepel, mint pl. a kalmükben: gerin = háza...

Befejezésül, v.ö. ANOR 28. §14d.

Sumér é^d-nin-gir-su-lugalA-NA-ta

átírva: é^d-nim-gir-su-lugal-A-NI-A-ta

magyar: Ningirsu/-nak/, király-Á-nak ház-Á-ban.

Megjegyzés. Amint tudjuk, egyedül csak a magyar nyelv örökölte a sumér nyelv -ak genitivuszragját, mint valódi esetragot.

A magyar nyelv birtokos szerkezete minden megnyilvánulásában ősi, sumér örökség...

Kiértékelve a fent bemutatott összefüggéseket a -ni elem funkcióját illetőleg, megállapíthatjuk, hogy valóban

kimutatható a genitívuszi funkciója.

Így, a sumér: ir-dé lugalA-NI zá mu-da-gub-ám

birtokos személyrag ←

a genitívusz funkcióját ←

gyakorló -ni elem, ebben és minden hasonló pozícióban. A második esetben:

"é-^dnin-gir-su-lugal-A-NI-A-ta"

birtokos személyrag I. ←

a genitívuszi elem ←

birtokos személyrag II. ←

és nem az állítólagos csonka genitívusz.

V.ö. magyar: ...király-Á-nak ház-Á-ban.

c/. Az akkuzatívusz és a tárgyas szerkezetek.

Megint felmerül a kérdés: van-e a sumérban determinált tárgy? Poebel nem ad választ erre a kérdésre, Falkenstein kitér a válaszáadás elől, bár a gudeai nyelvjárás akkuzatívuszát ragtalanak tartja. Deimel úgy véli, hogy a sumérban az ismert -e elem - a mutatószócska - bizonyos helyzetben a tárgyat meghatározhatja. Jestin, a francia sumerológus, bizonyítja a tárgyragot a sumérban.

Dolgozatában, a Le verbe sumérien/complément/, 185. oldalon ezeket mondja:

"En-te-me-na...-ra ud ^dnanše nam-lugal lugaš^{ki}-g²/₂/ mu-na-sum-ma"...

"A Entemena...lorsque la déesse Nanše la royauté de lugaš eut donné"...

A lábjegyzetben/2/ ezt fűzi hozzá: "Remarquer cet exemple éclatant d'accusatif en -e qui s'ajoute pour l'époque archaïque"...

Úgy vélekedem, hogy a sumérban három, de valószínűleg négy lehetősége van a ragozott vagyis determinált akkuzatívusznak.

Először: a már ismert -e elemmel

Másodszor: a harmadik személy birtokos személyragjával, amelyet tévesen a csonka genitívusznak tart a sumerológia

Harmadszor: a sumér nyelv "tárgyas" személyragjával, az ismert -bi elemmel.

Az -e elem esetleges összefüggéseit bemutattuk az alaktanban. Ebben az esetben, az -a birtokos személyrag/ az állítólagos csonka genitívuszrag/ összefüggéseit vizsgáljuk meg, amelyekben bizonyítható ennek az elemnek a tárgyat determináló funkciója. Kutatásainkhoz azokat az összefüggéseket vesszük, amelyeket Falkenstein, ANOR 28.§26b pont alatt ad.

Így: é^dnin-gir-su-ka u-di-dé ba-gub =

Ningirszunak házát megcsodálásra odaállította.

A birtokra utaló elemek:

é^dnin-gir-su-K-A... = Ningirszunak háza...

Az -a elem, az állítólagos csonka genitívusz, a valóságban birtokos személyrag, az az elem, amely ebben az esetben a tárgyat meghatározza.

A fenti mondatot, tehát nem úgy kell fordítani, hogy: Ningirszunak háza, hanem: Ningirszunak házát... Mert ebben az esetben a -k elem jelöli a birtokviszonyt, az -a elem pedig a tárgyat determinálja. Ebben az esetben egy "bizonyos" házról van szó, Ningirszu házáról, az ő házáról...

Így az -a elem átveszi a determináns szerepét, úgy mond, a tárgyeset ragjává válik.

Továbbá: lú é^dnin-gir-su-KA / = -K-A/ in-dú-a = aki Ningirszu házát megépíté...

Ebben az esetben is az -a elem/az állítólagos csonka genitívuszrag, a valóságban pedig a birtokos személyrag/, a ház szót, mint tárgyat meghatározza, mert nem valamilyen házról van szó, hanem Ningirszu házáról, tehát: ...aki Ningirszu házát megépíté.

A következő szerkezetben hiányzik az -ak genitívuszrag, csak a birtokos személyrag / az állítólagos csonka genitívusz/ látható;

lú é-an-na in-dú-a = aki az ég házát megépíté

Átírásban: ...é-an-A. Az é-an összetétel a jelöletlen birtokviszonyt képviseli, a ragozott -a elem/az állítólagos csonka genitivusz/a tárgyat determinálja: aki az égi házat építé...

A következő szerkezet még világosabb:

sig-nam-tar-ra ^{giš}ù-šub-ba ma-an-gál = a sors-téglát a téglavető formába helyezte...

Így: sig-nam-tar-A...= sors-téglát...

A következő szerkezet sem maradhat el:

^dnin-giz-zi-dA...mu-na-da-tu-tu = Ningizzidát hozzá betérni engedélyezé...

A következő összefüggésben már Falkenstein is az igazi egyezést mutatja be:

sag-alim-A im-ma-da-si-ge = bikafejet azzal együtt felállíttatá...

Falkenstein bizonyítja egyben, hogy következtetésünk helyes. Az -a elem/az állítólagos csonka genitivuszrag, amely a valóságban nem más, mint a birtokosrag a harmadik személyben/ átveheti, vagyis gyakorolhatja a determinálást abban az esetben, ha a mondat szerkezet ezt megkívánja. Ebben az esetben az -a elem a határozott tárgyat jelöli. Meg kell említeni, hogy az ige az ilyen esetekben tranzitív, vagyis tárgyas.

Ezek után vizsgáljuk meg a -bi "targyas" személyrag akkuzativuszi funkcióját. V.ö. ANOR 29. § 88 cl.

Sumér:

a-ab-ba-igi-nima-ta a-ab-ba-sig-ga-šé gír-BÉ mu-na-kid = a felső tengertől az alsó tengerig kinyitá neki az utat
dusu-BI mí-e nu-íla = a kosarat az asszonyok nem vivéék
f-gar-BI = egy perlést emiatt; imi-BI = az agyagot
inim-BI tu-tu-da = adják át a jelentést arról...
temen-BI = az alapot; uš-BI = ua..

A bemutatott összefüggések világosan bizonyítják a -BI elem tárgyat meghatározó funkcióját, ami természetes is, hisz két funkciója van még ezen kívül. Először, mint

demonstrativum: lú-BI = az az ember; na-BA = ahhoz a szoborhoz; u-BA = abban az időben. Másodszer, mint "tárgyas" személynévadás.

Ennek az elemnek megfelelőjét a tungúz nyelvekben mutathatjuk ki. A tárgyragok: -ba /-be, -b, -w, -m, stb./.

Püggetlenül a sumér összefüggésektől, a vogul tárgyrag, az -m, mindenben egyezik a tungúz nyelvek megfelelő elemével, tehát téves a finnugor nyelvészet megállapítása, hogy ez az elem finnugor-indogermán ősrökséget bizonyít... Ellenben, a tungúz összefüggés tagadhatatlan: miért nem "finnugor" eredetű a tungúzok nyelve is?

Ha az indogermán-finnugor ősrökséget annakidején - oly "kétségtelenül" bizonyította?...

Néhány összefüggés; mandzsú: moo be = fát/különírva/
gold: morem-BA = lovat. Stb..

V.Ö. ANOR 29. § 103.

Sumér: giš⁸eren-BI ig-gal-šé mu-dim = a cédrust nagy
ajtószárnyakká feldolgozta

lú-má-gura-BI KA mu-na-kešda = a hajóst lekötölte
te neki azért...

A sumér nyelv ragtalan tárgyát ugyanúgy "határozatlan" tárgynak nevezhetjük, mint bármelyik rokon nyelvben.

Nos a magyarban is kimutatható a ragtalan tárgy.

Berrár megemlíti, hogy "...egyes finnugor nyelvekben ma sincs tárgyrag"... Idézi a chanti:

tām TUT xōrdi = ezt a tüzet oltsd ki, egyezést.

A tatárban is megvan a ragtalan tárgy:

ber AT satip aldik = egy lovat vettünk.

Tehát nem finnugor nyelvi sajátosság a ragtalan tárgy, hanem kimutatható több urálaltáji nyelvben is, amelyekben éppen olyan ősi örökség, mint a magyarban!

Sumér örökség... Lássunk néhány magyarnyelvi összefüggést: Vízgyűjtő medencét épít...

egész nap a TANÁCSstartókkal vitatkozott

SZÓLÓszedő... Stb..

Sumér: kišib ũ-mi-ku = ha a pecsétet eltávolítod/ragtalan/
dusu-BI mī-e nu-íla = kosarat hordák az asszonyok
sag-alimm-A im-ma-da-si-ge = a bika fejet/v.ö.fent/
 A két utolsó példában látjuk a tárgy határozóit, ahogy
 már fent bemutatottuk.

Sumér: uš mu-gar = leraká az alant/ jelöletlen/
gír mu-na-ni-gar = az utat törte oda neki...

Ugyanez a szó determinálva:

gír-BI ha-ma-gá-gá = elkészíti nekem az utat!
 V.ö.ANOR 29.§104.97-ik oldal.

A magyarban, amint már idéztük:
 elmentem SZÉNA gyűjteni...

Befejezésül említsük meg, hogy úgy a sumérban, mint a
 magyarban a birtokos személyragok után nem jelöljük a tár-
 gyat.

Sumér: ama-mu ma-MU ga-na-túm = anyám, álmoM néked elmon-
 dom

u temen-MU ma-si-ge-na = azon a napon majd, amikor
 az alapoM lerakod...

A második személyben:
 nam-maš-ZU pa-è-f-íb = ragyogtasd nagyságod...
 V.ö.Jestin, VS/complément/, 36-ik oldal.

d/.D a t i v u s z i s z e r k e z e t e k.

V.ö.ANOR 28/29. §29 és 104.

A sumérban, amint tudjuk, a -ra elemmel jelöljük a
 a dativuszi viszonyt, mint névszórag; az igeragozásnál az
 -na- belragot használjuk. Föltételezhető még, hogy a már
 ismert -ni elem az -a-ni birtokos személyrag összeté-
 telében szintén dativuszi funkciót is gyakorol.

A sumér -ra esetragot minden funkciójában örökölte
 a magyar nyelv. Igazi irányraggá vált s nincs még egy u-
 rálaltáji nyelv, amelyben annyira eleven elem lenne, mint
 a magyarban.

Meg kell említeni, hogy ez az elem a magyarban az igekötői funkciójában is ismeretes, s mint ilyen szintén a sumér dativuszi elemre vezethető vissza,

Legősebb ismert alakja ennek az elemnek a REA vagy a REÁ összetétel, amelyet régi nyelvemlékeinkben önálló szóként használtak.

Sumér: en^d nin-gir-su-RA igi mu-ni-du-ám =
szó szerint: Ningirsu úr-RA emelte oda a szemét
magyar: Péter szabadja-RA bocsájtotta a lovat.

Az ismert régi magyar nyelvemlékből, 1055 évből:
"feheruuaru REa meneh hodu utu REa"...

V.ö. Berrár, op. cit. 99/102-ik oldalak.

Mint valódi részeshatározó:

a bikát a város száma-RA hagyom:

igen fontos:

magyar: számom-RA = nekem

sumér: gá-RA = nekem!

számod-RA = neked

sumér: za-RA = neked! Stb..

Sumér: lugal-ba-gará-RA = dem König des Bagara

magyar: a bagara-i király száma-RA

sumér: lú-é-dú-a-RA = a ház építője száma-RA

magyar: Péternek haszná-RA vált a pihenés
a közösség kára-RA megy

apja-RA hasonlít

sumér: dumu^d-en-lil-lá-RA = Enlil fia száma-RA

ur-sag-kal-ga^d-en-lil-lá-RA =

Enlil hatalmas hőse száma-RA.

Berrár: "...ha a cselekvés személy felé irányul, ez általában hatást is fejt ki erre a személyre"...

A magyarban, ablativuszi funkciójában:

csak ne gondolj semmi rosszat felebarátod-RA

lokativuszi funkciójában:

az istennek ígérete-RE nem kételkedik vala

sumér: an-RA ^den-lil im-ma-ni-ús = An mellett Enlil ült ott.

A magyarban, szublatívuszi funkciójában:

fejé-RE tette a kalapját

mint időhatározó: öt órá-RA

latívuszi funkciójában:

nyitva vannak az egek a bemenés-re.

Előírtuk, hogy ez az elem megvan a magyarban ige-
kötői funkciójában is: RÁ-ad; RÁ-bíz; RÁ-ér; RÁ-kap; RÁ-néz.

A mondatban: add RÁ ar-RA a lány-RA a kabátot, mert hi-
deg van,

RÁ-áll a nyelve a hazugság-RA.

A népdalban: csütörtökön virradó-RA

RÁ-akadtam egy pejesikó-PA

felpattantam a hátá-RA

s bevágtattam Pest-Budá-RA...

A sumér örökség ebben az esetben is szembeötlő, any-
nyira szembeötlő, hogy csak csodálkozunk a nemzetközi ta-
domány rosezindulatán...

e/.A sumér datívuszi belrag: -na-

V.8.ANOR 28/29.658,60,104.

Összetétel a 3.sz.sg. -n- személyi belrag- és a da-
tív-lokatív belrag -a- -ból. Egyezik a na- igezőtővel, a-
mellyel együtt ösalkja a magyarnyelvi -NAK /-NEK/ da-
tívuszi esetragnak.

Mint esetragi:

tegnap vettem apám-NAK egy újságot

tegnap küldtem apám-NAK egy újságot

barátjá-NAK sok pénzzel tartozik

Most lássuk, a sumér összefüggéseket:

gi³gusa lú nu-NA-gub-a-ni =

a trónnet, amit NEKi valaki felállított

sub mu-NA-rá = az imát NEki elhozá...

ama-mu ma-mu ga-NA-túm =

anyám-NAk álmon elmondom/esetrag/

mu-NA-mi-tu = elhozá NEki oda...

sizkur-sizkur mu-NA-bé = elmondja NEki az imákat

gú-dé-a lú-é-dú-a-ka nam-ti-il mu-NA-sí =

Gudeá-NAk, a ház építőjé-NEk, életet adott/esetrag/.

F/.A sumér terminativusz magyar megfelelője.

V.ö.ANOR 28/29.2o9/211-2o5/2o6-ik oldalak.

Az alaktanban megtárgyaltuk ennek az elemnek az összefüggéseit és eredetét:

-šé / -eše, -eš, -áš, -aš/.

Mutassuk be még egyszer a hangtani fejlődést:

1. eše > eš' > eš = -hez, -hoz, -höz

v.ö.a cseremisz megfelelő elemet...

2. eše > 'še > šé > jé = magyar -jé, -já; š > j.

Mindkét esetben, mindkét elem tiszta esetrag allativuszi és transzlativuszi funkcióval, ami mindenben egyezik a sumér nyelv terminativuszi elemének funkciójával vagyis a magyarnyelvi elemek archaikus alakja a sumér elem, átesve a bemutatott változásokon.

Most pedig figyeljük meg az elem funkcióját:

é-libir-ra-ÁŠ rá-zu-a ba-gin = a régi ház-hoz

imádkozva méne...

A szóvégi vokális eltűnését, v.ö.ANOR 28.§1o.4.d..

A második hangváltozás összefüggései:

alam-na ka-ŠÉ im-ma-dib = a kőszobor szájába tette

á-MI-ni-ŠÉ gin-a-ni = ahogy a szobájába ment

am-ŠÉ igi il-la-dam = aki a vadbik-hoz emeli a

szemét...

é-mar-uru-ŠÉ mu-na-dim = /az aranyat/ tegezÉ

feldolgozta neki.

Magyar: "istené-JÉ imádkozott"

"a király őt a fogoly őrizője-JÉ tette"

"a király szolgá-JÁ vált"

"menj hoz-JÁ"

"menj hoz-zá"; zj > zz. Stb...

g/.A sumér ablativinsztrumentális viszony.

V.8.ANOR 29. §109.

Sumér: kur-kur-TA é-a = aki a külfországból származik
 uru-TA im-ta-é = eltávolítja őket a városból
 dub-TA hé-em-ta-gar = el kell távolítani a
 tábláról

ki-maš-TA ní-bé mu-na-ab-pá =

Kimásból magához hívatta

me-luh-ha-TA mu-na-peš-e =

Meluhhától kiszélesedik neki

magyar: Péter, apjá-TÓL örökölte a házat

hazájá-TÓL távol élt

a fá-TÓL nem látja az erdőt

annyira fél a kísértet-TÓL

TÓLünk kapta a könyvet.

Időhatározói viszony.

Sumér:

á-u-da-diš-TA mu-dú = egy munkamenetben csinálta

u-ul-li-a-TA numun-i-a-TA =

a régi idők óTA, a mag kikelte óTA

magyar: barátom három hét óTA nem láttam

tegnap óTA elveszett

havonTA kapja a fizetését

kezdetTÓL fogva tudtam.Stb..

Lokativuszi viszony:

sumér:

mu-ni é-dingir-ra-na-TA dug-ta hé-em-ta-gar =

istenének házában el-kell távolítani a tábláról

hur-sag-baršiba-TA gù-dé-a nam-tí mu-na-si =

Barsib-hegységben...

magyar: az ajtó mögött kell állnia

erdő melleTT nem jó lakni

benT a házban. Stb..

Berrár szerint/v.ö.op.cit./finnugor eredetű ez az elem-ünk. A vogulban, pl. valóságos esetrag: āpā-T = bölcsőben, vagy ēry-TÁ = énekben; a sumérban:

hur-sag-bar-šiba-TA = Barsiba hegységben

a török-tatár nyelvekben széltében elterjedt esetrag, pl. a törökben: baş-TA = fejben...

Mindenképpen vissza kell utasítani Berrár, de az egész finnugor nyelvészet e tudománytalan megállapítását!

A társhatározói viszony. V.ö. ANOR 29. §108.

Sumér:

en-ki-DA é-an-gur-ra-ka šá mu-dí-ni-íb-kúš-ú =

Enkivel érintkezik az Eangurában

ní lugal-bi-DA šá-kúš-kúšu-dam = királyukkal

mindent megtárgyalnak

gú-dé-a-a-DA en^dnin-gir-su-ra mu-na-da-šu-ge-eš =

Gudeával Ningirszu úrhoz mennek.

Magyar:

Péter családós-TU, vagy családós-TUL elutazott

a gyermek ruhás-TU, vagy ruhás-TÓL a vízbe esett

Pál, barátjával együtt meglátogatta őket

a fiúk és a lányok együtt mennek az iskolába..Stb..

h/.A l o k a t i v u s z i v i s z o n y.

V.ö. ANOR 29. §105. Az elem: -a /> -e/

Jelentéstana: "valamiben lenni"...

és "valamibe bemenni"...

Sumérban, a kérdésre: hová?

é-ki-né-A ki-ní-te-é-a-bA = a hálózaházába, a ház

legszörnyűbb helyére

é-kú-an-zeb-bA = Ekuánzebjebe...

é-ní-ga-ra-nA = kincses házába...

gír-A = mögÉ /!/

igi-šu-ga-lam-ma-kA = Sugalam előtt...

giš-A mu-gub-gub = a fákhöz lépett

zà-bA = -hoz; sag-bi-A = előtt. Stb..

Magyar: mondd, hová /hovÁ/ vitted a könyvem?

a gyerekek jöjjenek haza

hatalmának alá rendelte magát

hozd oda hozzánk barátod is

ajtaja elé állította a kocsit

estefelÉ eljövök hozzátok.

Figyeljük meg a következő összefüggéseket:

sumér é-A lugal-bi im-ma-gin

magyar ház-bA király-a be-mén-e...

Ennek következményeként:

izi-A bí-si-si

tűz-bE dugta

é-ni-ga-bi-A

1.kincses ház-á-bAn

2.kincses ház-á-bA' /nyelvjárásban/

ki-ná-bA

ágyá-bAn

ka-A

száj-bA

sag-gÁ

fej-bE

šu-bA, tkpn "šu-bi-A"

1. kezé-bEn

2. kezé-bE' /nyelvj./

uru-kú-ga .nossonst AM ,š = dug-AM

1.a szent város-ban .š63.63 .š63.63

2.a szent város-ba' .Stb.

Amint az alaktani összefüggésekben elmondtuk, a magyar nyelvi -ba, -be határozók a sumér -b- pronominális elem és az -a lokativusrag összetételére megy vissza. A későbbi fejlődés folyamán az inesszívuszi funkciója elhomályosult és velvette az -n lokativusragot. Am, ebben az esetben is ősi örökségről van szó.

1/.A közvetlen közelség lokativuszi viszonya.

V.š.ANOR 29.š106 Az -néme: -e

Jelentéstana: -nál, -on; mellett; közelségben/-be

Sumér: é-E im-mi-da = házhoz odaállította

ház-ho odaállította

é-E ba-an-du

ház-ho szóltott

é-E im-ma-gin'

ház-ho néme

ki-sikil-Ba bí-mú = tiszta helyre ültette

mint: fejl-hE emelte a kezét

me-E šu-si im-ma-sá = az isteni erőt rendbehozta

istenti erő-hő kezét. /szószerint/.

Péter idE tette a könyvét

a ló arafeleE futott

a kosarat tele szedte almával. Stb..

A t a g a d á s v i s z o n y a .

V.š.Poebel, op.cit.š635.

1.A sumér ku- elem, mint előrag.

kua-bi lú NU-ba-/n-/da-b-karr-e

halait senki NE vegye el tőle

2.A sumér tiltó előrag: na- .V.š.ANOR 28.š78.

šu NA-ni-ba-re

NE engedjék őt ott szabadon

igi NA-ši-bar-re

NE tekintsen rá/szószer.:NE emelje fel a szemét/

lú NA-gub = 8, NE taposson.

3.V.8.Deimel, ŠG.638.: 79,8 nam /tagadászó/
magyar nem.

Pétert két hónapja nem láttam

nem kaptam meg a megígért könyvet. Stb..

A z i g e r a g o z á s r e n d s z e r e .

Az alaktanban bemutatott az igeragozás fejlődését a sumértól a magyar nyelvig.

Mindenesetre ki kell hangsúlyozni, hogy az indogermának mondott nyelvek igeragozásának rendszere nem mértehető a sumér, a magyar és az urálaltáji nyelvek igeragozási rendszerének megfejtésénél. Azt is figyelembe kell venni, hogy a sumér nyelv megfejtői egytől-egyig valamilyen flektáló nyelvet beszéltek és így a flektáló nyelv rendszere hatására gondolkodtak és önkéntelenül is "indogermán" elemeket vittek bele megfejtésükbe.

Amint az alaktni összefüggések megtárgyalásánál láttuk, a sumérnyelvi ragozási előrag/Konjugationspräfix/-: fontos szerepet játszik az igeragozás rendszerében.

A transitív és az intranszitiv igék

praesens-futurum-a.

V.8.ANOR 28.649.

Csak a harmadik személy összefüggéseit tárgyaljuk; a többi személy sumér összefüggéseit kevesebb példával tudjuk alátámasztani.

1. igi na-ši-bar-re

átírva: "igi na-I-ši-bar-E"

magyar: szemét ne emel-JE fel hozzá

Mielőtt tovább megyek, megválaszolom azt a jogos kérdést, amely az NB olvasóban felmerült a fenti sumér mondat megvizsgálása után.

Mi maradt meg ebből a kifejezésből a mai magyar nyelv birtokában?

A válasz: megmaradt minden egyes eleme!

A mai magyar nyelvben,- hangváltozással - a szerkezetében pedig pozícióváltozással, megmaradtak ezek az elemek. Vegyük még egyszer:

igi na-ši-bar-re...

Szabadon fordítva: szemét ne emelje fel hozzá.

A következőket tisztázzuk: az igeragozási í- elem, a na- tagadóelőrag a-vokálisában lappang, a tudomány megállapítása szerint, tehát átírva:

igi na-i-ši-bar-e

Az első írásmód az ékírás szótagolása, a második mód pedig a nyelvtani, a tudomány megállapítása szerint.

Joggal állíthatjuk, hogy ez a kifejezés "nem" lehet a magyar nyelv ősi alakja, mert semmi magyaros sincs benne! Ám, vizsgáljuk meg az egészet:

igi = szem

ügye-l, ügye-lő, stb., tehát: ügye-l = szeme-l

na = ne, nem, nincs

i- = az igeragozási elem; utóraggá lesz, v.ö. lent

ši = terminativuszi belrag: -hez, -jé, -jé, stb..

bar = fel /hangváltozással: bar > fel/

-e = ő, személynévmás 3.sz.sg.

Most helyettesítsük az ősi elemeket az igealakban az új hangszerelésű elemekkel, merthisz ötezerév hosszú idő:

igi na-i-ši-bar-s

szem ne jé fel-j-e

azaz szem ne jé-fel-j-e

azaz szemét ne emel-j-e fel hoz-já!

Mi történt? Az igeragozási elem, az i-, helyet változtatott és az -e személyraggal egy szótaggá lesz, mint a tárgyasragozás jele maradt meg.

Most pedig folytassuk összehasonlításainkat.

2.   lú nam-mi-gul-e
 átírva: "lú na-i-bi-gul-e"
                  ↙   ↘   ↘
 magyar: senki ne rombol-ja le
 3.   uru mu-na-kú-ge
 átírva: "uru mu-i-na-kúg-e"
                  ↙   ↘   ↘
 magyar: a várost meg-tisztít-ja neki
 4.   mu-na-sikil-e
 átírva: "mu-i-na-sikil-e"
                  ↙   ↘   ↘
 magyar: meg-tisztít-ja neki
 5.   lú nu-kúr-re
 átírva: "lú nu-i-kúr-e"
                  ↙   ↘
 magyar: senki nem távolít-ja el
 6.   im-mi-da
 átírva: "i-bi-da-e"
                  ↙   ↘
 magyar: be-állít-ja
 7.   im-ma-bé
 átírva: "i-ba-be-e"
                  ↙   ↘
 magyar: fel-szólít-ja
 8.   hé-kuru
 átírva: "he-i-kura-e"
                  ↙   ↘
 magyar: le-vághat-ja

9. hé-pà-dé
 átírva: "he-i-pà-de-e"

magyar: ki-mondhat-ja. Stb..

A helyetváltoztatott i- igeragozási elem, mint utórag felszívja magába az utána következő személyragot.

1. gú im-ma-gur-re
 átírva: "gú i-ba-gur-e"

magyar: be-gyűjt-i

2. mu-dú-e
 átírva: "mu-i-dú-e"

magyar: meg-épít-i

3. hé-tile
 átírva: "he-i-til-e"

de: "he-i-til-e"

magyar: megsemmisíthet-i

el-pusztíthat-ja

4. mu-da-dé
 átírva: "mu-i-da-de-e"

magyar: ki-önt-i veled

5. i-bila-bi mu-dú
 átírva: "mu-i-du-e"

meg-éget-i

6. šu mu-gid-dé
 átírva: "šu mu-i-gid-de-e"

magyar: meg-figyel-i

7.   lú nu-zi-zi
 átírva: "lú nu-i-zi-zi-e"

magyar: senki nem tép-i ki

8.   hé-zu-zu
 átírva: "he-i-zu-zu-e"

magyar: fel-ismerhet-i

Az alaktanban bemutattuk, hogy a praesens-futurum alakja a következő rendszer alapján vezethető le:

"I-lal-E > lal-I-E"

Az igeragozási í- elem/Konjugationspraefix/a magyar nyelvben utóraggá válik és az igető után szuffigálva, a személyraggal együtt a praesens-futurum-ot jelöli.

A praesens-futurum rendszere, tehát:

I.   *lal-I-E

magyar: xxx-J-E > xxx-JE

illeszkedéssel: xxx-JA

II.   *lal-I-E

magyar: xxx-I

Alkalmazzuk meglátásunk tényét a lát igénk ragozásánál:

lát-O-m

lát-O-d

lát-J-A, de: lát-I

A változás valószínű menete:

sumér: "I-lal-E > lal-I-E"

magyar: én/-m/lát-O-'-' < *lát-I-A én/-m/

te/-d/lát-O-'-' < lát-I-A te/-d/

ő/-'/lát-I-A < lát-I-A ő

A személyrag mind a három személyben - a vokális - egybeesett az utóragozott igeragozási elemmel, később ragozódtak a tárgyas ragozás személyragjai a szóelejéről.

Mint lássuk az alanyiragozás összefüggéseit:

lát-O-k

lát-'-sz

lat-'-' ; stb..

Ebben az esetben eltűnt az igeragozási elem, csak a első személyben maradt meg. Mindebből az következik, hogy magyarban, igenis van tárgyát jelölő elem a tárgyas-ragozásban, vagyis egyedül csak a harmadik személyben mutatható ki, ahol egybeesett a személyraggal.

Az alanyiragozásban, egyes igealakokban a második személyben is kimutatható az igeragozási elem: vesztész..

Az igeragozási elem eltűnése a harmadik személybenumér összefüggésekkel is érzékeltethető:

1. bí-tag

átírva: "bí-I-tag"

magyar: érint-Ø = érint

2. mu-gub

átírva: "mu-I-gub"

magyar: oda-lép-Ø = odalép.

A tranzitív és az intranszitiv ige praeteritum-a.

Úgy vélem, hogy - ahogyan már az alaktanban megemlítettem - a magyar nyelv praeterituma a praesensfuturumalakjából fejlődött ki úgy, hogy az utóraggá vált igeragozási elem kontrahálódott az utána következő ősbíbb személyragokkal mindegyik személyben - vokálisok, mint ősbíbb személyragok, eltűntek a magyarban, felszívta őket az igeragozási elem, a vokálisokból álló tárgyragokkal együtt. A rendszer ugyanaz:

"I-lal-E > lal-I-E"

én/-m/ néz-É

te/-d/ néz-É

ő néz-é

én/-m/ lát-Á > lát-Á-m

te/-d/ lát-Á > lát-Á-d

ő lát-Á > lát-Á

Hasonlítsuk össze a praesensfuturum alakjával:

ő lát-I-A > lát-JA...

Rekonstruáljuk a valószínű alakját ennek a rendszernek:

"néz-I-E-E"

igeragozási elem ←

a tárgyrag ←

a személyrag ←

Nézetem szerint a lappangó tárgyrag nem más, mint az ismert - e - mutatószócska, amely a praesensfuturumban, a tárgyasragozás jelen-jövő idejű alakjában is feltételezhető, mint lappangó elem, egybeesve a környező vokálisokkal. Lássuk a sumér összefüggést:

mu-dú-e

átírva: "mu-i-dú-e"

meg-épít-É

Világosan látjuk az igeragozási elem és a személyrag kontrakcióját; hogy mikor csatlakozott a lappangó tárgyrag, amely az - e - mutató elemre menne vissza, a többi elemhez és, hogy mikor következett be a hangzóösszevonás, nem tudni. A jövő kutatása hozza meg majd erre is a választ, mint megannyi kérdére...

Most vegyünk egy olyan sumér igealakot, amely szóvégi vokálisában a sumerológia a lappangó személyragot látja.

Külsőleg semmi különbség a jelen-jövőidő és a praeteritum - a közelmúlt - alakja között.

Végezzük el az összehasonlítást:

Numér I. im-mi-da / praesens-futurum /

Átírva: "I-bi-da-E"

magyar: be-állít-JA

II. im-mi-da

Átírva: "I-bi-da-E"

magyar: be-állít-Á

Az első összefüggésben az igeragozási elemet és a személyragot látjuk - ebben az összetételben benne kell lenni a feltételezett tárgyra utaló elemnek is.

A második összefüggésben pedig a két elem hangzóösszevonással, a magyarban, tovább fejlődött alakját, amelyben ugyancsak a lappangó tárgyra utaló elemet is feltételezhetjük. Minden bizonnyal közeljárunk az igazsághoz, ha ennek alapján megállapítjuk, hogy a különbség a praesensfuturum és a praeteritum között inkább hangtani, mint alaktani kérdés. Úgy vélem, hogy a sumérban az igeragozási elemet hangnyúlással ejtették, ami a praeteritum tulajdonsága lenne a praesensfuturummal szemben. Elfogadható, hogy ez a hangnyúlás eredményezte a praeteritumban a hangzóösszevonást, - mármint a magyarban. Most lássuk a rendszert:

I. I-lal-E > ⁺Ial-I-E = praesensfuturum
magyar: xxx-J-E = xxx-JE, xxx-JA

II. I-lal-E > ⁺Ial-I-E = praeteritum
magyar: xxx-I-e = xxx-é, xxx-á

Vegyünk egy olyan magyar igealakot, amely egyben transitív és intransitív.

A tárgyasragozás: én/-m/ merít-É > merít-É-m

te/-d/ merít-É > merít-É-d

ő merít-É > merít-É. Stb..

az alanyiragozás: én/-k/ merít-í > merít-é-k
 te/-l/ merít-é > merít-é-l
 ő merít-E > merít-e. Stb..

Vizsgáljunk meg még néhány sumér összefüggést:

uru mu-na-kú-ze

Átírva: "uru mu-f-na-kúg-E"

magyar: a várost meg-tisztít-JA neki : tárgyasragozás
 jelen-tövéző

magyar: a várost meg-tisztít-Á neki : alanyiragozás /x/
 praeteritum

Továbbá:

bi-dú

"bi-I-du-E"

be-évit-é

mu-dú

"mu-f-du-E"

meg-évit-é

f-dú

"f-du-E"

vált-Á

mu-dú

"mu-f-du-E"

meg-vált-Á

Következtetésünk helyességét bizonyíthatjuk a tárgyasragozás többesének 2.sz.-beni összefüggéseivel.

Vegyük az ismert sumér igeritust:

"I-lal-E > [↑]lal-I-E"

magyar: [↓]lát-J-Á-tok

A -J- a szuffigált igeragozási elem, az -Á- elemben, ám minden bizonnyal a tárgyra utaló elem IS lappang.

/x/téves; helyesen: tárgyasragozás

Ugyanezt látjuk a harmadik személyben is:

lát-J-Á-k / < *lát-I-A-A-k /

vagy: kér-J-É-k / < *kér-I-E-E-k/...

A praeteritum: kér-É-k = hangzóösszevonás az igeragozási elem nyúlásának hatása alatt.

Berrár, op.cit. 24-ik oldalán, megemlíti, hogy az ósmagyar praeteritumjel: -i lehetett és, hogy kétségtelenül egy finnugor igenévkézőre megy vissza...

A magyar nyelv praeteritumjele a sumér tempuszképzőre, az í- igeragozási elemre megy vissza, amely pozícióváltozással utóraggá lett, mint a felszólítómód szerkezetében. Föltételezhető, hogy ez az elem a sumérban hangnyúlással jelölte a praeteritumot, a jelenidőhöz viszonyítva...

A sumér praesenafuturum jelölésére ajánlanám a következő írásmódot:

im-mi-da = hangszerelve: im-mi-dā = beállítja

A praeteritum jelölésére pedig:

im-mi-da = hangszerelve: im-mi-dā = beállítá.

Ez a jelölésmód azt jelenti, hogy a praesensfuturumban az igeragozási elem - a tempuszképző - az í- rövid hang, praeteritumban pedig az í- nyúlással, tehát hosszú hangként a praeteritumi viszonyt jelöli.

A szóvégi magánhangzó - ebben az esetben: -ā, magábfoglalja az esetleges szóvégi vokálist, a személyragot, a tárgyragot, ha az ige tranzitív...

A sumér irnok nem jelölte e finom hangtani differenciákat, mert nem jelölhette, a magyar nyelvvel való összehasonlítás pedig megköveteli ezt a megkülönböztetést.

A szóvégi vokális sumér-magyar problémája egy külön fejezetet érdemel, de úgy vélem, hogy e tanulmány keretén belül egyelőre csak érintem a kérdést, a jövő kutatás kötelessége lesz erre a kérdésre is megadni a végső választ.

Az igekötők - praefixumok - szerkezete.

A magyar nyelv az egyetlen előragozó nyelv az uráltájai nyelvterületen.

A sumér-magyar genetikai azonosság ellenzői, a többek között, azzal is érvelnek, hogy "hogyan hasonlíthatunk össze egy olyan praefixáló nyelvet, mint a sumér, olyan nem előragozó nyelvekkel, mint a finn, vogul, stb..

Közben elhallgatják, hogy a magyar nyelv igerendjének egyik legjellemzőbb sajátossága éppen az előragozás ténye! Tehát tilos összehasonlítani, pl. a vogul nyelvet a sumérral, mert a sumér nyelv előragozó, a vogul meg nem, de nem tilos összehasonlítani az előragozó magyar nyelvet a nem előragozó vogul nyelvvel...

E sorok írója nem érti ezt a logikát...

Berrár, idézett munkájában még említést sem tesz az igekötők esetleges "finnugor" eredetéről!

Ami természetes tőle, mert a magyar nyelv e sajátossága nem erőszakolható bele semmiféle finnugoros elképzelésbe... Ha, tehát a nem előragozó finn nyelvet nem hasonlíthatjuk össze a sumérral, mert az előragoz, akkor ám inkább összehasonlítható a magyar nyelvvel, hisz a magyar nyelv is előragoz annyira, hogy előragjainak nagy része sumér eredetre vezethető vissza!

Ez alkalommal csak a magyarnyelvi meg- igekötő egyezését tárgyaljuk; amint az alaktanban bemutattuk, tájsházolásban az egyszerű alakja is megvan, Pl.: mē-hal.

Nyelvemlékeinkben különírják, bár nem általános ez a módszer:

Ű magara, az MEőgh holt kiralra Ű feőlségére...

A sumér összefüggések:

MU-sar = MEgírā; MU-gar = MEgülepede; MU-dúb = MEgveré; MU-ni-bal = MEgvájā ott; Mu-mú = MEgnöveszté;
MU-na-dú = MEgparancsolā neki: stb..

V.ö. a különbség: I-gar = ülepede

MU-gar = MEgülepede...

Végszó és végkövetkeztetés.

Dr Varga Zsigmond szavai/op.cit.376-ik oldal/:

"A sumir nyelvnek az urálaltáji nyelvcsaládba való beletartozását bizonyítja az alaktani egyezések csaknem minden részletre kiterjedő hatalmas sorozata. Megállapíthatjuk, hogy az egyezések mezején, melyek a rokonságot igazolják, ez a rész a legdöntőbb, mert itt lehet a két nyelv között a legkevésbé kölcsönösségekre, egymás kölcsönös befolyására gondolni"...

Meggyőződésem szerint, a sumér nyelv nem tartozik az említett nyelvcsaládba. A sumér nyelv az említett nyelvek ősi alakja. Ebből az ősi alakból fejlődtek ki az urál-altájinak mondott nyelvek, leválva a sumérnak mondott ősnyelv testéről, örökölve a szókincs és az alaktani - szerkezeti - elemek rendszerét. A leválás után - az évezredek folyamán - az említett nyelvek tovább fejlődtek, de a nyelv szerkezete lényegében ugyanaz maradt; a szerkezeti elemek elvesztették a jelentésüket, de funkciójuk megmaradt a mai napig az urál-altájinak mondott nyelvek szerkezetében.

E sorok írója meggyőződött arról, hogy a magyar nyelv, a nép nyelve, a sumérnak mondott nyelv egyenesági örököse.

A "magyar" nyelvről váltak le úgy az uráli, mint az altáji nyelvek. A mai magyar nyelv, tehát a sumér nyelv modern változata - az urálaltáji nyelvek ennek a sumér-magyar ősnyelvnek a hajtásai.

E sorok írója erre a meggyőződésre azzal jutott, hogy megvizsgálta és összehasonlította a sumérnak mondott nyelv szókincsét a magyar nyelv szókincsével. Figyelembe véve az évezredek folyamán bekövetkezett - természetes - hangváltozásokat, a magyar nyelv kilencven százaléban örökölte a sumér nyelv szókincsét, míg az urálaltájinak mondott nyelvek ennek hatvan-hetven százaléban vették ki részüket a sumérörökségből, bár a csoporton belől, egyik vagy másik nyelvke-

vesebb vagy több arányban részesült a sumér örökségből.

A szerkezeti része a kérdésnek a legfontosabb...

Foglaljuk, tehát egybe a sumér és a magyar nyelv genetikai azonosságának bizonyítékait:

1/.A szókincs egyezése; a hangtani összefüggések; a magyar nyelv hangrendszerének a sumér hangrendszer az ősalapja; a magyar nyelv fonetikájának kezdete a sumérban, a sumér nyelv fonetikájában található; a sumér nyelvjárások sajátosságának nyomai megvannak a mai magyar nyelvben is; egyes sumér mássalhangzók eltűnése a szóelején, jellemző sajátossága a sumér-magyar hangtörténeti összefüggéseknek végül, a magyar magánhangzórendszer kezdete is sumér alapokra helyezhető.

2.A sumér névszóragozás rendszere és elemei ősforrása a magyar nyelv megfelelő rendszerének és elemeinek; egy szóval, a magyar nyelv örökölte a sumér nyelv névszóragozási rendszerét annak elemeivel együtt.

3.A sumér nyelv igeragosási rendszere alapja a magyar nyelv igeragosási rendszerének.

4.A magyar nyelv személynévmásai sumér eredetűek; az önálló alakokból fejlődtek ki a ragozott elemek.

Mindert összegezve megállapíthatjuk, hogy ősidőktől fogva csak egy nyelvről van szó: a magyar nyelvről.

A "sumér" elnevezés ma már csak nyelvészeti dogma...

Az élő magyar nyelv visszaköveteli évezredek jogait!

Ősi, nyelvi alakját, szerkezeti azonosságát, szókincsének archaizmusát: a sumérnak mondott nyelv a magyarság ősi tulajdona, a folytonosság, az azonosság, valamint a genetikai leszármazás ténye alapján!

Miért tilos a magyarságnak átvenni sumér örökségét, és miért tilos az urálalttáji népeknek kivenni részüket, a ssámukra is jogos örökségből?

Tanulmányomban a magyar és a nemzetközi közvélemény elé terjesztem bizonyítékaimat: e nyelvi bizonyítékok a-

lapján vissza kell helyezni a magyar nyelvet sumér örökségébe, mert ez az egyedüli tudományos eljárás...

Föltételezve, hogy sikerült elkerülnöm minden téves következtetést - a NB.Olvasó figyelmébe ajánlom - szerény dolgozatom.

A handwritten signature in black ink, reading 'Csöke Sándor'. The script is cursive and fluid, with the first name 'Csöke' and the last name 'Sándor' clearly distinguishable.

/Csöke Sándor/

NEGYEDIK RÉSZ: Sumér-magyar
összehasonlító szójegyzék.

A következőkben bemutatott szójegyzéket P.A.Deimel, Sumerisches Lexikon-ja alapján állítottam össze.

Mindegyik szó mögött ott áll az ékjel száma és az a szám, amely alatt a bemutatott szó található. A sorszám.

Az ellenőrzés érdekében ajánlatos a sumér szó akkád jelentését is megvizsgálni. E vizsgálat elvégzéséhez^x Deimel, Akkadisch-Sumerisches Glossar-ját, amelyben az Ellenőrző a szükséges jelentéstani adatokat szintén megtalálja. A szójegyzék összefüggéseinek bemutatásánál elhagytam a hangtani magyarázatokat azért, mert a dolgozat elején úgyis bőségesen tárgyalom a hangtani változások menetét. Egyébként igyekeztem olyan szó-egyezéseket adni, amelyekben alig fordul elő hangváltozás, így az érdeklődő laikus számára is érthető egy-egy sumér szó útja a mai magyar nyelvig. A sumér szót kis betűvel írom, a magyart naggyal, hogy ezzel is érzékeltessem a hangtani összefüggést. A sumér szó jelentéstaniát akkádul és németül adom. A szó német jelentését nem fordítom magyarra, a megfelelő szóban úgyis benne van a szó magyar jelentése.

A nagy betűvel írt magyar szórész minden esetben a szó ősi gyökerét jelenti, merthisz a sumér szó, képzők, ragok és egyéb összetevők nélkül kerül összehasonlításra...

-----
x. ajánlom

amar 437,2 = būru = Kalb, Rind	ÖKÖR
v.8.Ab 420,2/4 = arhu =	
Ochs, Rind; v.8. amar = agar	
an-na 13,32/49 = anāku = Elef	ÓN
ar 381,106 = namru, numru = Heiter-	ÖRÖM
keit, Fröhlichkeit, sich erheitert	ÖRUL
ar, ara 451,3 = namāru = glänzen,	ARANY
leuchten, strahlen	
ar, ara 401,152m = tēnu = zermahlen,	ÖRÖL
mahlen; v.8. ur = ua.	ÖRlet
aš 1,2 = išten = eins, einzig, einzeln	EGY, régi: IGY
v.8.iš 480,15a, b	EGYetlen
geš 1,2 és 480,5	EGYenként
aš 1,3 = ištānu = Norden	ÉSZak
aš 1,2 = magāru = sich einigen,	EGYesül
übereinstimmen	EGYezik
aš 1,14 = tarāṣu = grade richten	EGYenesít
aš 1,13 = delum = ergeben,	ALázatos
unterwürfig	ALáz /meg-/
aš 1,38 = ahu = Bruder	ÖCSi, régi: ECS
aš 1,13 = mithariš = gemeinsam,	EGYütt
gleichmässig, entsprechender	EGYenletes
Weise	hASonló módon
aš 339,3 = ezēru = verfluchen	ÁTkoz
	ÁTok
aš 339,8/9 = hašāhu = verlangen,	ESd, ESdekel
wünschen, begehren,	ÁHít
bedürfen	ÉHes
	ÓHajt
	vÁGYódik
aš /= eš/ = 339,7 = bitu = Haus	hÁZ'
Aš 1,16 = mātu = Heimatland, Land	hAZa

aš 1,16 = nadāru = geben	AD
zurückgeben	/vissza-/
herausgeben	/ki-/
übergeben	/át-/
abgeben	/le-/
verkaufen	/el-/
verleihen	/kölcsön-/
schenken	ADakozik
	AJándék
aš 339,3 = ezēru = verfluchen, verwünschen	ACSarkodik
ba /= ben/ 5,6 = apēšu = machen, tun, herstellen, bauen, zeugen	BÁNYol
ba 5,2/17 = našāru = dämpfen, beeinträchtigen	
v.ū.bad 152,8 ⁸ ,8 = niedermachen, zugrunderichten	<u>BÁNT</u>
bad 69,100 = bēšu = zerrissen, zerfallen	PATTan/szét/
bad 69,54 = pitū = offenbaren, bekennen	VALLomás VALLás VALL/be-/
bad 69,49 = sāsu = Motte	MOLY
	MOJ /tájszó/
bad 69,20/81 = gamāru = vollenden, zu Ende gehen	FEJez /be-/
bad 69,3 - 152 ⁸ ,2 = dāmu = trüb/matt sein, sich betrübt fühlen	BÓDul BÓDít
bad 69,29 = labāru = alt sein, Alter	BÁTYa BÁCSi
bad 69,38/100/104 = nisū = weichen, /sich/entfernen, fortziehen	BÓDorog BITangol

bad 69,45 = saklu = dumm, töricht	BUTA
bad 69,52 = nahû = bedecken, verschliessen	FEDô FEDél
bad 69,100 = narâsu = scheiden	VÁlik
bad 69,10 = katû = beenden, Ende	PONT
vad 69,101 = safdu = Jäger	VADász
bad 69,38 = nisû, nasâhu = tilgen, entfernen	PÓTo1 PÓTlás
bad 69,38 = nisû = entfernen	VET /le-/ VETközik
bad 152 ⁸ ,7 = mâtu = tot, sterben	PATkol /el-/ BETeg
bad 152 ⁸ ,7 = mâtu, adâru = sterben, zu Ende gehen, totkrank, sich betrübt fühlen	BÁGYadt FÁJ
bad 152, ⁸ 3/= 115,4 = elû = oberer, hoch, Kopf, Spitze	FEJ
bad 152 ⁸ ,17 = tûkultu = Vertrauen, Zuversicht	BÍzik BIZalom
bad 69,100 = ukkušu = beendet, zu Ende	FOGY /el-/ FAL
bad 152 ⁸ ,4 = dûru = Bauer	FENT
bad 152 ⁸ ,10 = šakû = oberer, hoch	BOTránkozik BOTránkoztat BOTránkozás
bad 152 ⁸ ,2 = adâru = Bedrängnis, getrübt; sich betrübt/bedrängt fühlen	PÉNZ PÉNDZ PÉZ
bad 69,26 = kaspu = Geld, Silber	MAJd MESSZe
bad 69,38 = nisû = fern, weit, entfernen	MÁllik MÁllaszt VÁltozik VÁltoztat VÁltott
bad 69,100 = bēšu, parâsu = abtrennen zerrissen, zerfallen sein	
bal 9,6/27 = enû = ändern, tauschen	

bal 9,4 = etêku = vergehen, vorbeigehen	MŰLík
bal 9,14 = pasâru = lösen	MŰLaszt
	VÁLít /ki-/
	/be-/
	/meg-/
bal 9,13 = pudû = Schulter	VÁLL
v.8.bar 74,105 = ua.	
bal 9,3 = pilakku = Beil, Art	BALta
*bar/ = maš / 74,4/32 = bûlu = Jung-tier, Kleinvieh	BARí
bar 74,149 = tappu = Genosse	BÁRány
bar 74,110 = pađâhu = scheuen, Furcht bekommen	BARát
bar 74,7/9 = ahu = Seite	BORzad
	BORzalom
	BORDa
	BORDa/hajó-/
bar 74,38 = /1,2/ balû = mangels, ohne, nicht dasein, zunichte werden	BAL-sors
bar 74,38 = /1/ balû = anbeten	BAL-szerencse
bar 74,39 = ballurtu = Kreuzung, Kreuz	BAL-siker
bar 74,86 = mešlanu = Halbpacht	BÁLVányoz
bar 74,71 = kisittu = Band, Fessel	BÁLVány /!/
*bar/=maš/ 74,201 = mašu = Zwilling, paarweise	BÉR, BÉRel
bar 74,10/301 = ahitu = Aussenseite	BILinos
bar 74,37/62/83 = mērēšu = Bebauung, Bodenbestellung, Anpflanzung	PÁR
bar 74,10/301 = ahitu = Aussenseite	PÁRosan
bar-si 74,243 = barsigu, parsigu = e.Kleidungsstück, Kopfbinde	PART
v.8.arab:barcân = ua.	PARasztí munka
bar 74,68 = kimtu = Familie, Verwandschaft	PARaszt
bar 74,301 = parâsu = untersuchen, entscheifen/gerichtlich	PÁRKány
	BARhent/ruha/
	PARKet/ua./
	PÁRta
	PEReputty
	PERel
	PÖR

bar/=maš/ 74,24 = ǵibtu = Ertrag	BIRtok
Besitz, Eigentum, Pachtzins	BIRtokol
bar 74,63 = kabâbu = brennen	PERzsel
v. Feuer	PIRít
bar 74,71 = kisittu = Band	PÓRáz
bar 74,111 = palâku = abgrenzen	PALánk
bar 74,116 = puruššu = Stab, Stock	PÁLca
bar 74,13 = parâhu, pi <u>h</u> u = Spross,	PALánt
Aufgehen, spriessen, Frucht,	PALánta
e. Gartenpflanze, Sprössling	PALántál
*bar-da /=mašda/ 74,282 = usurattí =	PÉLDA
Bilder, Symbole, Emblem,	PÉLDA-beszéd
Zeichnung	
bar 74,89 = naṭâlu, niṭlu = Blick,	PILLant
blicken	PILLantás
bar-igi 74,340 = elit inim = Wimper,	PILLA /szem-/
oberer Teil des Auges	
bar 74,46 = takâpu = gefleckt,	PILLangó
gestreift sein	
bar 74,23 = arku = hinterer,	FAR
rückwärtiger	
bar 74,302 = kapru = Dorf	FALu, FALvak
bar 74,7 = a <u>h</u> u = Seite	FÉL
bar 74,110 = palâhu = sich fürchten	FÉL, FÉLelem
bar 74,13 = u <u>h</u> huru = zurückhalten,	MARad
zurückbleiben	MARasztal
bar 74,29 = itu = Seite, bei	MELlett
bar 74,105 = pudû = Schulter	VÁLL
be/= bi = bis/ 214,7/14/16/31 =	BEszél
kabû = sprechen, reden, sagen	BEszéd
	BEsz/régi/
bu, bur 371,25 - 515,6 = napâhu =	FŰ
blasen, wehen, anblasen	FŰJ

bur/u/ 411,32 = bûlu ,bûru = Kalb, Tierjunges	BORjú
bur/u/ 411,57 = hurru = Höhle	BARlang
bur/u/ 411,122/3/4 = šilam = Haut, Balg	BÓR
bur/u/ 411,64 = kippatu = Wölbung	BOLtozat
bur/u/ 411,97 = palkû = klug	BÖLes
buru 411,56 = harâru,hirru = Furche, Furche ziehen,ausgraben, ausheben	BARÁzda
bur 11,27 = hamâtu = brennen, erhitzen	FORRal FORRó
bulug 57,37 = rabû,rubû = hoch,edel, hoch angesehen,mächtig, vornehm,Vornehmer	POLGár PALAGár/régi/
bur 11,13 = šalâtu = zerschneiden, durchschneiden,spalten	FORgács
bur/u/ 411,10 = uznu = Ohr/loch/	FÜL
bur/u/ 411,26 = iršitu = Erde,Land	FÖLd,FÖLd1
bur/u/ 411,103 = patâhu = bohren, einbohren	FURdal FÜR, FURU Fó
bi /= bil/172,24/97c = bašâlu = izi 172,13 = kochen,erhitzen	FÓz, FÓl
gab 167,86 = še 367,14 = še'um = Gerste,Getreide,Sesam-Grütze. Treber;v.8.167,52: giš šú-nir gab-na ^{giš} še-hi	GABna GABona
gab 167,55 = mahâru = erhalten, empfangen	KAP
gab 167,56 = gabrû = Duplikat, Abschrift,Kopie	KÉP

gaba 167,4 = irtum = Brust	KEBEL
gum 362,9 = kapāšu = wickeln, schlingen	GOMBolyít
gar 597,36 = karānu = aufhäufen	GOMBolyag
gar 597,3 = ihzu = Einfassung, Beschlag	GARMada
gar 597,4 = etēru = fassen,umfassen, Einfassung	JÁRom
gar 597,7 = esēru = umschliessen, ringsumschliessen	KERet
gar 597,8 = epēšu = machen,zeugen, herstellen	GÁRdol
gur 597,130 = upišu = Zauberei	GARÁd
gar 597,30 = nūru = Licht	GYÁrt
guz 565,38 = napalsuhu = sich niederkauern	GARbonca
gur 111,8 = sakāpu = umwenden, stürzen	GYERTya
gur 542,2 = karū = Getreidemagazin	KUCorog
gur 362,28 = kanāšu = biegen, sich beugen	GURít
gur 111,4 = kannu = Kanne,Behälter	GÖRget
guru 320,13 = našū = erheben, tragen	GORé
gar 597,13 = gamāru = erledigen, zu Ende gehen,fertig sein	GÖRbül
guz 565,30 = karābu = huldigen	GÖRbe
rib-1 446,4 = maršiš = Leiden erkrankt	KORSó
guz 371,19 = markasu = Zentrum	GEREnda
gab 167,17 = namāru = glänzen, leuchten	JÁR/sl- az idó/ /ki- vmit/ /le- vami/
	KÖSZönt
	GEBEdezik
	KÖZép
	KÁPrázik

giš-gi 296,83 = ekāpu =	Közeledik
sich nahen	Közelség
giš 296,21 = târtu = Geheiss,	Közl
Anordnung, Auftrag	Közlés
giš 296,21 = târtu = Sendung	Küld
	Küldetés
giš 296,155a = magāru = gehorchen,	Kész
willig sein	Készséges
giš 296,16 = kātu = Hand	Kéz
Handhabe	KEzel
BÜRGE	KEzes
Vermittlung	Közetítés
fertig werden	Kész, Készül
giš /= ašta/ 296,43 = ikkilum =	KEsereg
Wehklage	KESerít
v.ö.giš 296,116a = adāru	
gal 80,22 = šakānu = bestimmen,	1. KELL
festsetzen	2. KELtez
gal 80,13/31 = našū = hochbringen,	KEL /fel-,ki-/
heben, festsetzen, erheben,	KEL / a tészta/
aufziehen	KELet, napKElte
gur 111,9 = târu = /sich/wenden,	KERül-fordul
drehen, umwenden, wiederkehren	KERül/meg-,el-,ki-/
giš 296,116a = adāru = sich betrübt/	GYÁSZ
bedrängt fühlen	GYÁSZel
v.ö.adīru, adirtu = Trauer	
gar 597,34 = pašāhu = heilen,	GYARlít
ruhig werden/sein,	
v.ö.gamāru	
gu 106,62 = pahāru = sammeln	GYűjt
	GYűl
	GYűlekezik
gig 446,5 = muršu = Krankheit	GYÍK/torok-/

gig 106,52f = kanānu, parāku =
sich zusammenringeln
sieh winden

v.ö.gil 67,7g = ua.

gir 444,22 = šēpu = Fuss

gir 152,19 = ṣamādu = spannen,
anspannen

gibur/=gigur/ 85,212 = pisannu =
Tonkiste, Kufe, Truhe, Tonne,
Kapsel

gal 80,3 = bašū = sein, dasein,
haben, bestehen

gar 597,43 = šāmu = kaufen, Kauf,
Kaufgeschäfte

gan/=gam/ 143,3 = ālidu = trüchtig,
gebärend

dab 124,42 = zurrubu = bedrängen,
bedrängt sein

dib 536,49 = ṣabātu = festhalten

dub 532,28 = bakāmu = rupfen,
raufen, ausreissen

dub 138,53 = emēdu = zusammenkommen

dib 550,6 = nigū = spielen,
fröhlich sein

dub /=du/ 167,16 = nadū = werfen,
auswerfen

dib/=dab/ 537,4/9 = alāku = gehen,
kommen

KİGYó

KÉLgyó

GYALog

KEReszt/feszület/

KIRiszt/nylvj./

v.ö.finn:kireä és

mongol: kere- = ua.

KOPORsó

VAL-

VOI-

VALó

VÁRasol

VÁRasnap

KANca

TÉPelődig

TŰPreng

CSIPeszkedik

TÉP/ki-,szét-/

TOBoroz

TOBzódik

DOB,

DOBál

DABBag

DIB-DABBag

dib/=dab/ 537,45 = riksu = Band Seil, Geschirr, Gespann	GYEP16
dib 537,18 = <u>hatu</u> = niederwerfen	TEPer/le-/
dib 537,25 = kis <u>su</u> = Raserei	TOMBol
dib 537,4/9 = al <u>ku</u> = gehen, kommen	JÖV-
	JÖVetel
dib 537,4/3/39 = ah <u>zu</u> = ergreifen	CSÍP/el-/
dub 352,12 = balaggu = Pauke	DOB, DOBol
dub/=dab/ 138,31 = tupp <u>u</u> = Schreibtafel	TÁBla
dug 396,9 = <u>hab</u> šu = anschwellen, sich aufblähen	DAGad
	DAGaszt
	DAGadt
dug 554,13a = kunn <u>u</u> = pflegen, sorgfältig behandeln	DAjkál
	DAJka
dig 231,1 = <u>tu</u> = Euter	TÓGY
dig 231,52,53 = narbu = Fett, Fettigkeit	TEJ
dig 231,10 = unnu <u>stu</u> = schwach, geschwächt	TIKKad/el-/
dig 231,16 = bar <u>u</u> = sehen, schauen	TEKint
dug 309,10 = karp <u>at</u> = Gefäß, Krug, Topf	TOK
	TEKn6
	DÜGeny
	DUGa
	DONGa
	TEGez
	TÉGely
dug 396,26 = ruh <u>u</u> = zeugen, erzeugen, ausgiessen	TOJik, TOJás
	TYÜK,
	TYUG
	THUC/régi/
	TIK

dug 396,7/10 = dumku, ʔābu = gut, schön, rein, glücklich, ganz, vortrefflich, vollkommen	TÖKéletes TÖKéletesít
dug 230,6/8 = epēšu = machen, tun	TEVés, TEVó
dug 396,7/10 = dumku = gut	JOG /régi/ JÓ
dug 15,26 = erēšu = entscheiden wollen	TÖKél/el-/
dug/=du/ 230,14 = hapû = verderben, zerstören, zerbrechen	TÖNKre tesz TÖNKre megy
dug 15,242 = šagāmu = heulen, brüllen/der Sturm/	DONG/a vihar/ ZÚG /a vihar/
dug/=dag/396,7 = dumku = schön, Schönheit	TAKaros
dar 114,9 = šutturu = vermehren	GYARapít
dar 113,9 = kalû = aufhalten, vorenthalten, zurückhalten	TART/vissza-/ TARTóztat
dar 114,9/14 = šalātu = zerstückeln, zerschneiden	DARab, DARabol DARA, DARÁl
dar 114,22 = tarru = bunt	TARka
dar 114,5d = burrumu = festgedreht, gewobener Stoff	DARóc
dir/=dar/ 123,7 = ašāšu = leiden, leidvoll	GYARló
gišma-dirig-ga = 122,34 = Fährschiff	DEREGlye
dirig 123,4/39 = eli, šakû = über, mehr als, darüberhinaus	DEREKas
dim 150,8/10 = širru = klein	TÖMzsi
dan/=tan/ 241,288 = zukkû = läutern, rein erklären	TANít TANul
dim 150,20 = makûtu = Geländer, Einfassung	TÁMla
dim 94,9 = pahû = versperren, schliessen	TÖMlóc

dim 94,13 = dimmu = Säule, Pfahl	GYÁM-fa
dim 94,9 = pahû, piû = dichten, verschiessen	TÖMés
dul 459,35 = eli = über, mehr als, darüberhinaus	TÚLoz
dul 459,8/45 = umlû = Aufschüttung, Füllung, Sockel	TOLD
dul/=tul/ 459,7 = katâmu = decken, zudecken, bedecken, verdeckt	TÖLTés
dul 399,216 = dullu = Mühe, Elend, Kult, Dienst, Arbeit, Auftrag, Herstellung	TOLL
da 335,99c = rapâû = weit, breit, ausgedehnt sein	TOLLas
da 335,16 = naûû/ûa amêli/ = hatâmu = halten, unterhalten, schützen, auf-ziehen, beschützen	DOLgozik
du 441,19 = nakâpu = stossen	DOLog
du 230,19 = mûdû = wissend, bewusst, verständlich, kundig, bekannt vertraut, Weiser, Gelehrter	DOLgozat
v.û.: zu 6,7/13 = ua.	TÁT
du/=dub/ 167,16 = nadû = werfen	TÁTong
du 459,15 = tillu = Hügel	GYÁm
di 457,3 = dêmu = Gericht, Prozess, Strafgericht, Rechtspruch, rechten, e. Gericht abhalten	GYÁmolít
	GYÁmoltalan
	DÖf, DÖfköd
	TUD
	TUDakoz
	TUDás
	TUDós
	TUDomány
	DOB, DOBál
	DOMb, DOB, DOMu
	DIéta
	DIétázik
egir...ta 209,20 = arku, arki = <u>nach</u> , hinten, <u>danach</u> , nachher, sodann, nachdem, dadurch	-ÉRT
	ÉRTEm
	ÉRTEd, stb.

edim 168,8 = edinru = e.Gefäß,
Tonne
ellag 483,55 = b/pukku = Netz
eme 237,2 = ummu = Mutter
esi 322,17 = damku = süß
erem/= erim/ 172,51a = âbu = Feind
eš 579,30 = mû = Wasser
eše /=eš/ 536,266o = ana = zu,für,
gemäß,gegen
v.ö. eš 472,27
eš 472,25 = šumšu = Abend
eš 472,2b = šalalti = drei

EDÉNY

hÁLÓ /h-protézis/
hÁLOU /régí/
EME /régí/
ÉDEs
ÉZEs /régí/
ELLEnség
vÍZ /v-protézis/
ELLEn

ESTe, ESTeledik
ŰS-láb/3-láb/

u 411,9o = sulû = Strasse,Weg
u 411,17/19/2o/29f/91/126 =
bêlu = Herr
u 411,5 = ubânu = Finger,Zehe,
Spitze
v.ö. ur 2o3,2 = ua.
u 455,25 = šittu = Schlaf
u 163a,1 = nêru = töten,morden
u = ud 78a,2/12 = epêšu,banû = tun,
machen,herstellen,bilden
zeugen,schaffen
ud/= u/ 78a,26 = rakâbu = fahren
ud 381,33 = kiam,ki = so,swie,
in dieser Weise,wie,gleichwie,
sobald als
ud 381,1o1/331a = Zeit,Wetter

Űca /régí/
Űr
Uraság
Uj /régí/
UJJ

Álom
Űl /meg-/
ŰGY

UTazik, UTas
hOGY
hOGYan

IDô
IDô-járás
ŰDô /nylvj./

ug 130,8 = aggu = zornig, Zorn

ug/u/ 412,7 = muhhu = Schädel,
Hiraschale

uz/u/ 171,3 = širu = Fleisch

uh 398,6 = hāhu, hāhū = Auswurf,
Speichel, ausspeien

ul 441,14 = kalālu = ganz, fertig,
fertig sein/machen, vollenden

ul/u/ 441,4/5 = elṣu, ulṣu, ullu =
Lust, Jubel, Freude, üppig

ua/w/ 195,2 = šubtu = Wohnsitz

usan 107,3/4/8 = šimetu = Abend

ur/u/ 203,3, /5/10/15 = utlu = Schoss

ur/u/ 203,7 - 50,5 = išdu = Grund,
Fundament, gründen

ur 575,15 = ṣādu = nachjagen, jagen

ur 203,7 = išdu = unteres Ende

ur 401,10 = erū = zermahlen,
Mühle

ur 594,2 = eṣdu = ernten

uru 255,3 = lizzu = gewaltig, gross

uru 255,10 = dāru = dauernd, ewig

uru 38,2 = alu = Stadt

ur/u/ 255,23 = pašātu = auslöschen

uraš, u-ra-aš 535,4 = barū = sehen,
prüfen, e.Vision haben =

pirištu = Geheimwissen = ašū =

Arzt, Vieharzt = a-zu 579,88a

v.š.uraš 401,99 = tērtum

UGrat

UNGorkodik

AGY

AGY-veló

OGA /régi/

hŰS

ŰKrendezik

ŰKrendezik

OKádik

ELég

ÖLég /nylvj./

ÉLvez

ÉLvezet

hON

UZSONna

ÖL /testrészt/

ALap

ALapít

ÜLdöz

AL-

ALatt

ALá

ALsó

ÖRŰl

ARat

ÓRIás

ÖRÖk

vÁROS

OLt/el-,ki-/

ORVOS,ORVAS

URUS /régi/

zil 126,8 = damâku = freundlich,
gut, fromm
zur 437,49d = hamâšu = zermalmen,
zerschlagen

hab 483,15/16 = 511,12ff = bušânu =
übelriechend, Gestank, Morast,
Schlamm

hab 511,3 = ḡenu = böse, schlimm
hada 309,51 = harû = Kufe
hul 456,12/14 = lumnu, mursu = böse,
Böses, Unheil, Unglück, Verderben
har 401,9 = ešêru = einritzen
har/= ur/ 401,19 = gišû = rülpsen,
erbrechen

har 401,34 = kabittu = Bauch,
Inneres, Eingeweide
haš 12,67/8 = habâšu = spalten,
zerschneiden
haš 12,78 = kaḏâdu = sich neigen,
sich beugen, schwanken

huš 402,2/4 = ezêzu = ergrimmen,
zornig

ib 207,20 = uggatu = zornig sein
Zorn
igi 449,22 = šibu = alt, Greis,
Aeltester

SZELd
SZELdft
ZSURmol
ZSURma

EABarcs ember
EABariea
EABaré
HIBók
HÁBorodott
KÁD
HALál
HAL /meg-/
KARcol/be-/
HARákol
KÁRtyog
HARák
HURka

HASít
HALk/forgács/
HAJlik
HAJlat
HAJlít
HAJlong
HUZalkodik/veszeksz./
HÚZ/fel-/

ÉVelődik

AGG
AG /régi/

igi 449,13 = amāru, barû = sehen, schauen, beobachten	ÜGYEI vIGYÁZ
igi 449,19 = pānu = Spitze	ÉK IK /régí/ ÜDe
id 381,166 = ibbu, ebbu = rein, hell, heiter, Heiterkeit, Fröhlichkeit, sich erheitern	IDnap = ünnepe vIDám
izi 172,11/13/17/26 = išātu = Feuer, erhitzen, flammen, glühen	IZzik ÜSZÖk
izi 172,17 = hamātu = eilen	IZI-be
izi 172,26 = sarānu = erregt sein	IZgul ESZELős
is-kim 452,6/11/45 = uddû, barû = erkennen, erkannt werden, kundtun, sehen, schauen, prüfen, Zeichen, Abbild, Aviso, Botschaft	ISmer ISmeret ÜZen vIZSgál
izi 172,159 = ensu/?/ = sauer	ECBt ESZEt/régí/ ICIKE
*izi/~ bil/ 172,159d = kalālu = wenig, gering werden/sein	ELsö ELötö ELöi ELé
il/= il-aš/ 320,22 = mahru = vorn, vor, Vorderseite	OLd /fel-/ ÖLtözik
il 320,23 = padû = freigeben, lösen	ILLOg
il 320,3 = elû = aufziehen, tragen	vILLOg
illu 579,280a = ellu = hell, rein, klar, heiter, glänzen, leuchten,	INDít INDul
indi 148,52 = alaktu = Gang, Lauf	INog
in 148,4 = nāšu = wanken, schwanken, ins Wanken geraten	hINTa
ir 232,7 = erešu = Wohlgeruch, Geruch	ILLat

im 399,7 = tītu = Lehm, Ton, Erde

híMes /agyagos/

kab 88,10 = kabbarūtu = Dicke, diok
umfangreich

KÖVér

kad 354,89 = kašāru, kišru = rüsten.
Schar, Truppe, Haufen

KÖPcös

KATona

HAD

HAD1

HADakosik

kad/= kid/ 63,12 = kašāru = binden,
zubinden, zusammenfügen

KANTár

kad/=kid/ 63,12 = kašāru = binden,
anbinden, festbinden, verbinden,
knoten

KANTároz/fel-/

KÖT/meg-, oda-/

KÖTél

KÖTés

KATucs/csomó/

ka-nag-a 15,9 = mâtu = Land, Erde,
Flachland

KANAHÁ-földje

/termékeny föld/

kar 376^x,7 = habālu = Verderben

KÁRhozat

kar 105,6 = nītu = Einschliessung,
Umsehliessung

KARám

HÁRám

kud 12,48/9/55 = parāsu, šapūlu =
trennen, entweien, paarweise

KETté-vág/választ.

kud 12,23 = batāku = untersuchen

KUTat

kud 12,56 = tamū = schwören,
schwören lassen

KÖTelezi/magát/

kud 12,33 = harāsu = Furche ziehen
graben, ausheben

KOTor

kul 72,8 = sanāku = schliessen

KULemol

kur 469,10 = kurummatu = Kost,
Verköstigung, Verpflegung

KOResma

kur 60,34 = kippatum = Kreis

KÖR

kur 366,15 = mātu, mīta = sterben,
tot, abgestorben, totkrank

KÖRnyados

KÖRhás

kur 366,11 = kâru = Geländer	KORlát
kur 483,36/90 = lugud = kurû = kurz, klein	KURta
Kuruigi 366,93 = šarru = König	KIRÁJ
kurum 12,62 = matû = geringer werden, zu klein sein	KÖRÖMnyi
kiag 461,20 = râmu = lieb gewinnen, zugetan sein, begnadigen, sich erbarmen	KEGY KEGYel KEGYelmez KEGYes KÉJ, KÉGY
kiag 461,20 = narâmu = Lieben, lieben	
la 481,8 = amâru = sehen, finden, aussersehen	LÁt LÉl LÉlet LÉs LÉselkedik LÉsekszik LÓ
la/=igi/ 481,8 = amâru, natâlu = schauen, beschauen, sehen, beobachten	
lal 481,32/36 = sarâdu, samâdu = angeschirrt sein, anschirren, anspannen	
lil 313,15 = šâru = Atem	LÉLegzik LÉLegzet
ma 342,2 = alâku = gehen	MEgy, MEhet
mada 342,98b = mâtu = Land, Heimatland	MAGYAr MAGYAr-i MEGYEri MAGYAr-ország MAGYAráz/tisztáz/ MAGYArán/tisztán/
mah = maš 57,5 - 74,10 = ellu = klar, hell, rein	

mah 57,3/4 = gapšu, dannu = fest, stark heftig, hart, beständig, beschwerlich	MAKacs MAKrancos
mah 57,10/11 = rabû, rubû = gross, hoch, angesehen, mächtig, edel, vornehm, Vornehmer, erhaben	MAGas MAGasztal MAGasztos
mal 342,86f = karâbu = Segen, segnen	MALaszt
mar 307,5 = ašâbu = sitzen, setzen, Bleiben; v.ö. bar 74,13 = ua.	MARad MARaszt
mar 307.18 = šakânu = festsetzen, bestimmen	MARasztal/el-/
maš 74,84/201/282 = mašû = beide, Zwilling, BILD, paar-weise v.ö. bar 74,8 = anderer	MÁS MÁSolat MÁSik MÁSodik MESGYE MESgyén
maš 74,80 = mišru = Grenzgebiet, Grenze v.ö. mašda = ua.	
maš /= bar/ 74,62 = kîdu = Land, Feld	MEZô
maš /= bar/ 74,64 = kabittu = Leber	MÁJ
maš 74,352 = gubâtu = Gewebe, Kleid, v.ö. me 532,50 = ua.	MEZ
maš 74,32 = butum = Jungtier v.ö. maš 76,4/18/21 = ua.	MALac
mes /= maš/ 138,16 - 314,13 = mâru = Person eines Standes/Gewerbes, mächtig, vornehm	MESTer
meši 532,84d = urrušum = trüb, schmutzig	MASZatos MASZat
meššîir 61,149 = /ur/rušum = Morast, Sumpf	MOCSÁR MOCSARas
mer 347,5 = uzzu = Zorn, zornig	MÉReg MÉRges
mug 554,15a = uru = vulva /öl/	MAGzat/ôlbéli/

mula 129a,13 = mamaru, hadu, nigu, risu
= sich erheitern, fröhlich sein,
spielen, jauchzen

min 124,3o - 57o,8 = šina, šinu =
zwei, zweiter, beide, zweites,
Wiederholung

mud 81,6 = uru = vulva /u1 /

ru 61,21 = šeru = Same

ne 532,4o = kabū = sprechen, reden,
sagen, erzählen

nu / = ne, na / 97,4 = epšu, banu =
tun, machen, herstellen, bilden,
sengen, schaffen, erfinden, planen

ne / = nu / 532,3 - 61,2 = in'u =
was für ein, welcher

ma 342,11 = winu = was, das was, welche

ma/d/ 7o,5 = šlu, rabiu = oberer,
hoch, gross, erhaben

nam 79,8e = lu = nicht

nag 35,1 = šatu = trinken, saufen

nim 433,9 = šaku, šlu = hochkommen,
erheben, hochsein, höchster

nim 556,2 = ahātu = Schwester

nir 325,3o = rakkabu = Sattel

ne₇ 798 = 15o SAHL = Auge

ni-te 399,185d = pardu = schrecklich,
bedrückend, entsetzlich

nab 366,7 = dadnu = Ortschaft,
die Bewohner der Ortschaften,
die Menschen

MULat

MULatosik

MULatság

MINta

MINTáz

MĚGY / = ua.nyelvj./

MAG

MESél

MESe

MUMka

MUKa / régi/

MŰ

MŰvel, MŰvelet

Milyen

MELYik

MI, Micsoda

MA/gy/

MAGyság

MAGyít

MEM

NYAKal

NEMea

NÉN

NYEReg

NÉz, NÉzS

NI-TE, NE-TE

a félelem és a meg-
botránkozás kifeje-
zése

NÉP

NÉPség

sag-11-la 115,195ab = pūhu, dinānu, Person, Wesen, Gestalt	SZEMÉL SZEMÉLY
sig 115,30 = pānu = Vorderseite, Gesicht, Antlitz	SZÁJ SZÁ
v.ö.ka 15,2/3 = appu, pū = Antlitz, Mund, Eingang	
v.ö.sa 115,2 = ua.	
sag 115,120b = rāgu, ra'isu = Hilfe, Heifer, helfen	SEGít SEGítség
v.ö.sig 454,7	
sag 115,7 = ummānu, ummānūtu = Kunst, Meister, Werkleute, Arbeiter, Sachkenntnis, sachkundig	SZAKma SZAKember SZAKszerű
sag 115,154a = kīnu = fest, bestehen, richtig, normal, beständig sein	SZOKás SZOKík
sag 115,92b = hāšu = eilen, davoneilen, stürmen/gegen/	SZÁGuld
sad 242,4 = kablu = Kampf, Schlacht	CSATA
v.ö. kad 354,89	CSATázik
sal 554,3 = rapāšu = weit, breit, ausgedehnt sein	SZÉLes
sar 152,17/62 = kuššudu = vertreiben, verscheuchen	ZARGat/el-,ki-/
sar /= šer / 152,23/24/120 = riksu = rakāsu = binden, Band, Schnur, Faden	SZALag SZÁL/cérna-/
sar /= šer, šir/ 152,41 = šatāru = schreiben	ÍR ÍRás
sar 152,67/115 = lasāmu = laufen, schnell laufen	SZALad SZALadgál
*sar /= šir/ 152,89 = tabrū = fett, üppig	ZSÍRos ZSÍR
v.ö. šar 231,25	ZSIRadék

sar/= šar,šir/ 152,38 = arku =
grün,Grünes

sar/= šar/ 152,62 = tarādu =
schicken,wegschicken

sar 152,80 =rabāsu = sich lagern,
sich niederlegen

sar/= šar/ 152,77 = šušū = Schilf,
Rührriecht

sul/w/ 12,120 = pikittu = Amt,
Posten,Aufsicht,Unterhalt,
Auftrag,Anstellung,Behörde,
Verwaltung

sur 101,5 - 579,184 = enešu =
schwächen

sig 592,2 = ubbulu = vertroeknet,
dürr

sig 592,10ff = sihru = klein,winzig

sig 592,11/19 = katnu = eng,dünn

sig 351,6 = ašābu = sitzen

sig 454,7 = damāku = freundlich,
gnädig,barmherzig,gut sein

sig 295,17f = zāku = dahinstürmen,
wehen

ZÖLa

ZÖLdel

SZÁLLít/el-/

SZÁLL/MEG-/

SZÁLLás

SZÁR /nád-/

SZOLgál

SZOLgálat

SZOLgabíró

SZOLga

SZULUGa /régi/

SORvad

SORvaszt

SZIKár

SZIKKad

SZIKea:

CSIKasz

CINGár

SZIKrányi

CSEKély

CSÖKik

CSÖKKen

SZŰk

SZíJas

SZÉK

SZÉKel

SZíves

SZíVesség

SIVít/a szél/

SÜVölt

sig 295,26f = mah <u>ā</u> su = weben	SZÖVet
	SZÓ
	SZŰcs
sil/a/ 12,117 = šalātu = /zer/schneiden, spalten	SZEL
	SZElet
	SZILAkol
	SZILÁnk
sil 457,17 = šalāmu, ep <u>ā</u> ku = Heil, Sicherheit, unversehrt, günstig, fehlerlos, massiv/stark sein	SZILÁrd
	SZILÁrdság
	SZILÁrdít
silā 62,5 = hap <u>ū</u> , hipeš <u>š</u> u = zerstört, zerbrochen, schadhaft	SILány
	SELEjt
silā 12,114 = pikittu = Anstellung, Posten, Aufsicht	CSELéd
	CSELÉdség
sil = hul 152/4,8 = reštu = Jubel, Jauchzen, Fröhlichkeit, jubeln	ZÜLLik
	ZÜLLó
sir 371,10 = san <u>ā</u> ku = vorgehen, drängen	SÜRget
	SÜRgés
	CSÖRtet
sur/= sir/ 405,4 = hirru = Grabung, Graben, Grab	SÍr
	SÍr-ásó
sur/= sir/ 102,33 = šup <u>ē</u> lu = ändern, tauschen	CSERe1
	CSERe-bere
	CSERe
sir 373,33 = šak <u>ū</u> = steigen, hochkommen, sich erheben, hoch werden	SERdül
	SERked
	SARjad
sir 152,3 = zam <u>ā</u> ru = wehklagen, singen	SÍr
	SIRám
SIR /= bad/ 373,33 = šak <u>ū</u> = steigen, hochwerden, sich erheben	SZIRt
sa 116,4 = er <u>ē</u> šu = pflügen, bebauen	SZÁnt
	SZÁntás

PA 295,12 = isu = Holz, Baum	FA /élő-,tüzi-/
v.ö. = kētágá fa	FI
pa 295,13 = áru = Spross, Nachkomme	FIú
v.ö. peš 346,32 = ua.	FÓ, FE /régi/
pa 295,11 = appu = Gipfel	FEDez/fel-/
pad 450,5 = amáru = sehen, finden	FONTol
pad 450,2 = uddû = erkannt werden, erkennen	FONTolgat
pad 450,3 = amáru = beschauen, sehen, schauen	FIGYel
pad 450,7 = le'û ša amâti = stark. sein von der Eingeweide	FIGYelmea
pad 450,9 = aamâru = Tagesanbruch, scheinen, aufleuchten, Morgen	POTroh
pad 469,3/4 = kasâpu, kispu = zerbröckeln, Zerbröckelung	POTrohos
pad 450,9 = namâru, numru = Weiterkeit, Fröhlichkeit, sich erheitern	PITTYmallik
pad 469,3 = kasâpu = Brocken	PITTYmallat
pad 450,5f = pattû = Korb	POZdorja
pa-ar/=par/ 381,53/60 =namâru, pišû = hell, licht, weiss, rein	POZdorjává zúz
peš 354,88 = kamû = verbrennen, brennen	PAJkos
pu 511,28 = pû = Mund, Maul, Rede, Gerede, Kinnbacken, <u>Schneide</u> , <u>Schärf</u> s, vulva	PETTY
	PÖTTön
	PUTTöny
	PEHÉR
	FAER /régi/
	PESt/kemence/
	POfa
	POfázik
	POg/fürész--/
	v.ö.cseremis: pû
	PUca /vulva/
ra 328,19 = šabâtu = kapern, ergreifen, festhalten	RAGad/oda-/
	RAGad/meg-/

ra 328,11 = lapātu = ausreissen, ergreifen	RÁnt RÁz ROnt
ra 328,23 = rasābu = zerstören, zerschlagen	
ra 328,30b = namāru = strahlend, leuchtend	RAgyog
ra 328,25 = rapāšu = zerschlagen	REped, REpeszt REnd REndelet REndszabály REndszer Rendes REng REmeg REbedezik
re 206a,11 = radū, rēdū = führen, leiten, lenken, Leitung, Regierung, geeignet sein	
re 206,35 = parādu = fürchten, zittern v.8.bur 11,23 gin 206,35	
ru 441,19 = nakāpu = stossen	RŰg RUGás RIsszant RICál REjt REjtőzik RÖpít REpül ROPPant REGél REGe LEGel RAK /falat/ RAK /tűzet/
ri 86,32 = nasāhu = ausreissen	
ri 86,31 = nisū, rēkū, rakū = sich verbergen	
ri 86,46 = ramū = werfen, schiessen	
ri 86,41/74 = parāšu = fliegen	
rab 151,6 = rabū = vergrössert, gross	
rig 295,5 = gibū = sprechen, reden, erzählen	
rig 295,c,lo = re'ū = abweiden, weiden	
rig 295c,7 = nadū = gründen, setzen, anlegen	

šab 295k,9 = bakāmu = ausrupfen, rupfen	GYAPjá
v.8.dub 352,28 = ua.	
šab = šag 384,2 = amātu = Wort	SZÓ
v.8.dug 15,11/32	SZAVak
šab 295k,12 = šarānu = abschneiden, beschneiden	SZAB
šab = šag 384,8 = libbu = Herz	SZABó
šag 384,118/9 = unninu, enēnu = Seufzen, seufzen	SZÍV
šag 384,5 = eriktu = Oberschenkel	SÓhaj
šag-gar 384,241a/117ff = <u>hašāhu</u> = unninu = seufzen, flehen	SÓhajt
šag 356,5/6/7 = damāku, damku = gut, Gutes, vortrefflich, gesund sein, gedeihen, wirksam, wohl	SÓdar
šag 356,5 = damku = gnädig, barmherzig	SÓVÁRog
šad 396,15 = kiššatu = Machtfülle, Welt, Macht, mächtig	SÓVÁRGás
šal 231,41 = <u>nāhu</u> = Schweinefett, Speck	JÓ
šal 231,47 = namāru = leuchten, scheinen	JÓság
šar 152,13 = kalū = abschliessen, einsperren	JAVul
šar 152,29 = banū = erzeugen, bauen, schaffen, planen	JAVasol
ša-ra 353,29 = abālu = vertrocknet, dürre, trocken werden	SAJnál
šar 11,27 = <u>hamātu</u> = flammen, brennen	SAJnátat
	HATalom,
	HATalmas
	SZALonna
	SALYog
	ZÁR
	ZÁR/be-, el-, /
	SZERez
	SZERkeszt
	SZÁRAZ
	SZÁRAD
	SZÁRít
	ZSARátzok

šar 396,19 = mādu = zahlreich sein, viel, Vielheit, Menge v.ö. šer = kišru	SEReg
šar 329,2 = uggatu = zornig sein, Zorn	ZSÖRtűlődik
še /: še-bad-da/ 367,58d = verzehren, essen, speisen v.ö. še-ba 367,31 si, zi, gi = malû, šebû, šibû šu 545,13	ESzik Ebéd Etet
šeg 551,4 = šurīpu = Eis	JÉG JEGes
šeg vagy šeka 579,104cd = zanānu = zunnu = regnen, Regen	SÍK-víz
šer 152,22 = šimdu = Vertrag, Satzung	SZERzódás SZERzódik
šer 152,22 = kû = Faden, Garn, Schnur, Strick	CÉRna CÉRna-szál
šeš 331,7f = marru = sauer	SÓSka
šu 411,95 = pahû = einsperren, abschliessen, schliessen	CSUK/be-, le-/
šu 545,43d = purrurru = zerbrechen, zerstören	ZÚz ZÚza
šub 68,2 = abāku = drehen, wenden	CSAVar
šub 68,11 = makātu = fallen, stürzen	SUPPan CSAPda
šub 68,22 = rapādu = umherschweifen, umherlaufen	CSABukol CSAPong CSAVarog
šub 68,13 = nadû = werfen, auswerfen, niederwerfen	CSAP/ki-, el-, le-, meg- oda- /
šub 68,24 = šabātu = reinfegen, reinigen, abreiben, scheuern	SEPer SEPró SZAPPan

šuba 68,4 = aššbu = wohnen, sitzen	SZOBA
šur 329,5 = izzu = gewaltig, gross, schrecklich, furchtbar	SZÖRnyű SZÖRnyűség
šur 101,7 = zanānu = regnen	CSURog
šur 101,23 = natāku = tropfen	CSURog
šur/u/ 494,5 = kabû = Stall	CSŰR
šid 314,5 = alāktu = Gang, Lauf	SÉTa
tab 124,123/4 = ešēpu = hinzufügen, verdoppeln, multiplizieren	TÖBB
tab 124,18 = sanāku = festhalten, binden	TÖBBség TAPad TAPaszt
v.ö. dab I, II	
tab 124,28 = šamātu = abreissen, v.ö. dub II	TÉP/le-, ki-/ TÉPés
tag 126,26 = napāšû = sich weiten, weit	TÁG TÁGas TÁGul TÁGít
tag 126,21 = lapātu = drehen, wenden	TEKer TEKereg TEKergő
tag 126,22 = mahāsu = weben, fällen, erschlagen, abschlagen, schlagen	TAKács TAGló TAGlóz
tag 63,2 - 126,3 = erēbu = lassen, verlassen, entlassen	TÁVozik TÁVolít TÁVolodik
tag 126,24 = nadû = auswerfen, setzen, anlegen, ausgespuckt, Spucke	TAJték TAKarékoskodik
tag 126,36 = šālu = sich erkundigen, ausforschen	TÁJékozódik

tag 126,34 = rakâsu = festfügen, zurüsten, zubinden	TÁKöl
tar 12,88 = <u>hi</u> pû, <u>ha</u> pû, <u>hup</u> pû = Riss, /zer/brechen, zerbrochen sein, abgebrochen	TAJKöl
	TÖR, TÖRik
	TÖRedék
	TÖRés
	TÖRmelék
tar 12,89 = <u>har</u> âbu = verwüstet/zerstört sein	TARöl /le-/
tar 12,101 = pakâdu = aufbewahren, bewahren	TÁRöl
tar 12,103 = parâsu = fernhalten, abhalten, hemmen	TARisznya
tar 12,86 = us <u>s</u> ussu = ausforschen,	TARTóztat
te 376,31 = palâ <u>h</u> u = verehren, dienen	TARTózkodik
tuh 167,2 = eli, atâru, mâdu = über, mehr als, darüberhinaus	TÁR /fel-/
tum 207,9 = tabû = auferstehen, anrücken, einfallen, erheben	TIsztel, TIszt
	TEHer
tur 58,10/5 = alâdu = gebären, erzeugen	TÁMad /szél-/
tur 58,10 = marâs, marsu = Leiden, leiden, Widerstand leisten, beschwerlich	TÁMad /fel-/
tur 144,11b = <u>si</u> hru = winzig, klein, klein sein	TÁMad /neki-/
tur 58,1/1c/5 = banû = erzeugen, schaffen, zeugen, bauen	TÖRzs
	TÖRzsökös
	TŰR
	TŰRés
til 69,13 = ašâbu = wohnen, sitzen, Wohnung, Bleiben	TÖRpe
	TERemt
	TERmel
	TERemtő
	TElep
	TELepekik
	TELepül

til 69,20 = gamâru, gamru, gimru
 vollständig, ganz, gesamt, all, voll,
 zu Ende gehen, beendigen,
 Vollständigkeit, Gesamtheit
 tir 325,13 = tarâsu, terâsu, târu =
 ausbreiten, ausstrecken, richten,
 sich erstrecken, vornehmen,
 zurichten, sich wenden, errichten,
 geraderichten, zurückkehren,
 wiederzufallen

TELe
 TELt
 TELjes
 TELik
 TERít
 TERjed
 TERjeszt
 TERep
 TERpeszkedik
 TERül
 TERvez
 TÉR
 TÉRül-fordul
 TÉRül/meg-/
 TÉR /vissza-/.
 .

oooooooooooo
 oooooooooo
 oooooo
 oooo
 oo
 o

SZAKIRODALOM.

- Arno Poebel,
Grundzüge der sumerischen Grammatik. Rostock. 1923.
- Adam Falkenstein,
Grammatik der Sprache Gudeas v. Lagaš. ROMA. BD. I. II. 1946/50.
- W. von Soden,
Grundriss der Akkadischen Grammatik. Roma. 1952.
Akkadisches Handwörterbuch. Bd. I. Wiesbaden. 1965.
- S. Langdon,
La syntaxe du verbe sumérien. Paris. 1907.
- R. Jestin,
Abrégé de grammaire sumérienne. Paris. 1951.
Le verbe sumérien. Paris. 1946.
Le verbe sumérien/complément/. Paris. 1954.
- P. A. Deimel,
Šumerisches Lexikon. I. II. III. IV. V. ROMA. 1938/30/32/33/47.
Akkadisch-Šumerisches Glossar. ROMA. 1934.
Šumerisch-akkadisches Glossar. Roma. 1934.
Šumerische Grammatik. Roma. 1939.
- Károly Sándor,
A bécsi kódex nyelvtana. Budapest. 1965.
- Szinnyei József,
Magyar nyelvösszehasonlítás. Budapest. 1920.
- Bárczi Géza,
Fonetika. Budapest. 1960.
Magyar hangtörténet. Budapest. 1958.
I. A szótövek/Magyar történeti szóalaktan/. Budapest. 1958.
- DD. Bartha Katalin,
A magyar szóképzés története. Budapest. 1958.
- Berrár Jolán,
Magyar történeti mondattan. Budapest. 1957.

- Gombocz Zoltán,
Hangtörténet. Budapest. 1950.
- Mészöly Gedeon,
Ómagyar szövegek... Budapest. 1956.
- Imre Samu,
A mai magyar nyelvjárások rendszere. Budapest. 1971.
A felsőőri nyelvjárás. Budapest. 1962.
- Márton Gyula,
A borsavölgyi nyelvjárás. Budapest. 1962.
- Szabó Zoltán,
A kalotaszegi nyelvjárás. Budapest. 1965.
- Kálmán Béla,
Nyelvjárásaink. Budapest. 1971.
Manysi nyelvkönyv. Budapest. 1955.
- Bereczki Gábor,
Cseremis nyelvkönyv. Budapest. 1971.
- Csüry Bálint,
Szamosháti szótár. Budapest. 1936.
- Póra Ferenc,
Rokonértelmű szók kézikönyve... Budapest. 1907.
- Kriza János,
Erdélyi tájszótár. Budapest. 1926.
- Yrjö Wichmann,
Wörterbuch des ungarischen csángó-Dialektes. Helsinki. 1936.
- Dr. Bobula Ida,
A sumér-magyar rokonság kérdése. Buenos Aires. 1961.
- A. von Gabain,
Altürkische Grammatik. Leipzig. 1949.
- N. Poppe,
Vergleichende Grammatik der altaischen Sprachen. Bd. I.
Wiesbaden. 1964.
Grammar of written mongolian. Wiesbaden. 1964.
- A. Raam - A. Saareste,
Introduction to estonian linguistics. Wiesbaden. 1965.

- Dr J. Benzing,
Die tungusischen Sprachen. Wiesbaden. 1955.
Lamutische Grammatik. Wiesbaden. 1955.
- D. R. Fokos-Fuchs,
Die Rolle der Syntaxe... Wiesbaden. 1962.
- H. Vámbéry,
Alt-osmanische Studien. Leiden. 1901.
- G. J. Ramstedt,
Einführung in die altaische Sprachwissenschaft. I. II.
Helsinki. 1952.
Kalmückisches Wörterbuch. Helsinki. 1935.
- H. J. Kissling,
Osmanisch-türkische Grammatik. Wiesbaden. 1960.
- R. S. Gazizov,
Tatarskij jazyk. Kazán. 1960.
- A. M. Sčerbak,
Sravnitelnaja fonetika tjurskih jazykov. Leningrad. 1970.
- ,---,---,
Drevnetjurskij slovarj. Leningrad. 1969.
- Dr Varga Zsigmond,
Ötezerév távolából. Debrecen. 1942.
- Erich Bauer,
Handwörterbuch der Mandschusprache. Wiesbaden. 1952.
- Toivonen - Itkonen - Joki,
Suomen kielen etymologinen sanakirja. Helsinki. 1955/69.
- Décsy Gyula,
Einführung in die finnisch-ugrische Sprachwissenschaft.
Wiesbaden. 1965.
- Badiny J. Ferenc,
Káldeától Ister-gamig. Buenos Aires. 1971.
- Rykle Borger,
Akkadische Zeichenliste. Neukirchen-Vluyn. 1971.
- László Gyula,
Őstörténetünk legkorábbi szakaszai. Budapest. 1971.
- Dr Padányi Viktor,
Sumir-magyar nyelv lélekazonossága. Ausztrália. 1961.